

**דוח ביניים ליום
30 ביוני 2023**

**דוח הדירקטוריון
דוחות כספיים**

דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

	1. תיאור החברה	
<u>1</u>	1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה	
<u>1</u>	1.2 תחומי הפעילות של החברה	
<u>2</u>	1.3 החזקות החברה	
<u>2</u>	2. תיאור הסביבה העסקית	
<u>2</u>	2.1 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים	
<u>4</u>	2.2 התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח	
<u>6</u>	3. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה	
<u>7</u>	4. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי החברה	
<u>7</u>	4.1 מצב כספי	
<u>12</u>	4.2 תזרים מזומנים	
<u>12</u>	4.3 מקורות מימון	
<u>12</u>	5. פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	
<u>12</u>	6. הליכים משפטיים מהותיים	
<u>12</u>	7. אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי	
<u>13</u>	8. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II	
<u>14</u>	9. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד לפרסום הדוח	

דין וחשבון הדירקטוריון ליום 30 ביוני 2023

דוח זה העוסק בדין וחשבון הדירקטוריון, כולל גם "מידע צופה פני עתיד", כהגדרתו בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"). מידע צופה פני עתיד כאמור הינו מידע בלתי ודאי לגבי העתיד המבוסס על מידע שקיים בחברה במועד הדוח וכולל, בין היתר, תחזיות, מטרות, הערכות ואומדנים המתייחסים לאירועים או עניינים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינם בשליטת החברה. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מהתוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה מעריכה", "החברה סבורה" וביטויים דומים, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים. מידע צופה פני עתיד אינו מהווה עובדה מוכחת והוא מבוסס רק על הערכתה הסובייקטיבית של הנהלת החברה, אשר הסתמכה בהנחותיה, בין השאר, על ניתוח מידע כללי שהיה בפניה במועד עריכת דוח זה, ובכללו פרסומים ציבוריים, מחקרים וסקרים, אשר לא ניתנה בהם התחייבות לנכונותו או שלמותו של המידע הכלול בהם, ונכונותו לא נבחנה על-ידי הנהלת החברה באופן עצמאי. התממשותו ו/או אי התממשותו של המידע הצופה פני עתיד אינה ודאית והיא תושפע מגורמים אשר לא ניתן להעריכם מראש והם אינם מצויים בשליטת החברה. לפיכך, על אף שהנהלת החברה מאמינה שציפיותיה, כפי שמופיעות בדוח זה, הינן סבירות, הרי שקוראי דוח זה מוזהרים, כי התוצאות בפועל בעתיד עלולות להיות שונות מאלו שהוצגו במידע צופה פני עתיד המובא בדוח. מידע צופה פני עתיד המופיע בדוח זה, מתייחס אך ורק למועד בו הוא נכתב והחברה אינה מתחייבת לעדכן או לשנות מידע זה, ככל שמידע נוסף בקשר למידע כאמור יגיע לידיעתה.

הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("החברה") מתכבדת להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה, אשר סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לששת החודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 ("הדוח" ו-"תקופת הדוח", בהתאמה). דוח זה נערך בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ("הממונה" ו-"רשות שוק ההון", בהתאמה). הדוח נערך מתוך הנחה שבפני המעין בו מצוי גם הדוח התקופתי של החברה לשנת 2022, שפורסם ביום 30 במרס 2023 (אסמכתא מס': 2023-01-036222) ("הדוח התקופתי") וכן הדוח לרבעון הראשון של שנת 2023, שפורסם ביום 31 במאי 2023 (אסמכתא מס': 2023-01-059433).

1. תיאור החברה

1.1 מבנה החברה ובעלי מניותיה

החברה הינה תאגיד מדווח¹, שאגרות החוב שלה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ופועלת בכל ענפי הביטוח הכללי ובתחום ביטוח החיים. החברה הינה חברה בת בשליטה ובבעלות מר אלי אלעזר, בעל השליטה בחברה בעקיפין, באמצעות החזקותיו באלעזר החזקות בע"מ ("אלעזר החזקות"), חברה פרטית בבעלותם של מר אלי אלעזר ורעייתו², המחזיקה בשיעור של כ-42.87% ממניות החברה; וכן באמצעות אלעזר החזקות ביטוח בע"מ, חברה פרטית בבעלותה המלאה של אלעזר החזקות, המחזיקה בשיעור של כ-53.60% ממניות החברה^{3,4}. נכון ליום 30 ביוני 2023, סך הנכסים המנוהלים על-ידי החברה הסתכמו בכ-26.6 מיליארד ש"ח, כדלקמן: כ-20.2 מיליארד ש"ח במסגרת חוזה ביטוח והשקעה תלויי תשואה (משתתף); כ-1.2 מיליארד ש"ח במסגרת חוזה ביטוח שאינם תלויי תשואה (נוסטרו חיים); וכ-5.2 מיליארד ש"ח במסגרת נוסטרו אלמנטרי.

1.2 תחומי הפעילות של החברה

לחברה שני תחומי פעילות עיקריים:

- 1.2.1 **תחום הביטוח הכללי** - נחלק לשלושה ענפים עיקריים: ענף רכב חובה; ענף רכב רכוש, הכולל ביטוח צד ג' ו/או ביטוח מקיף; וענף כללי אחר, הכולל ביטוחי רכוש, ביטוחים מפני תאונות אישיות, ביטוחי חבויות וביטוח ערבויות.
- 1.2.2 **תחום ביטוח החיים וחיסכון ארוך טווח** - כולל שתי תתי-פעילויות עיקריות: ביטוח סיכונים הקשורים לחייו של אדם וניהול חיסכון ארוך טווח. ענף ביטוח הבריאות בחברה נכלל בתחום ביטוח החיים וחיסכון ארוך הטווח, למעט ביטוחי נסיעות לחו"ל וביטוחי קולקטיבים לתקופה קצרה, אשר נכללים בתחום הביטוח הכללי (אלמנטרי), תחת ענף כללי אחר, וזאת בשל אופיים של ביטוחים אלו הנעשים לזמן קצר של עד שנה.
- 1.2.3 **לפרטים נוספים, ראה חלק ב' לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי.**

¹ כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך.

² ביום 22 בספטמבר 2022 אלעזר החזקות דיווחה על הפיכתה לחברה פרטית.

³ ביום 16 במאי 2023 החברה דיווחה על שינוי מרשם בעלי המניות שלה, וזאת כחלק משינוי מבני בקבוצת אלעזר, שבמסגרתו הועברו, בין היתר, 63,066,251.00 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. של החברה שהוחזקו על-ידי אפרידיר החברה לשכון ולפתוח ישראל בע"מ ("אפרידיר") וכן 3,408,925.00 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. של החברה שהוחזקו על-ידי מר אלי אלעזר, בעל השליטה בחברה, לאלעזר החזקות. לפרטים נוספים, ראה דיווחים מיידיים מימם 5 במרס 2023, 16 ו-21 במאי 2023 (אסמכתאות מס': 2023-01-024021, 2023-01-052473, 2023-01-052476, 2023-01-052482 ו-2023-01-054024, בהתאמה).

⁴ כמו-כן, הגב' איריס טרמצי מחזיקה ב-3.53% מהונה המופק והנפרע של החברה.

1.3 החזקות החברה⁵

למועד הדוח אין לחברה החזקות בחברות פעילות, למעט החזקותיה במלוא הון המניות של פנינת אפרידר בע"מ (איגוד מקרקעין), חברה פרטית שהתאגדה בישראל ביום 24 בפברואר 2009 ("פנינת אפרידר"). לתקופת הדוח, מחזיקה פנינת אפרידר בנכס מקרקעין באשקלון וכן ב-50% מנכס מקרקעין באשדוד.

2. תיאור הסביבה העסקית

2.1 שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים

להלן שינויים מהותיים בהסדרים תחיקתיים בתקופת הדוח ועד למועד פרסום דוח זה, אשר לא תוארו בדוח התקופתי ו/או בדוח לרבעון הראשון לשנת 2023:

כללי

2.1.1 חוזרים

2.1.1.1 ביום 26 ביוני 2023 פורסם חוזר הוראות למקורות מידע פיננסי שהם גופים מוסדיים. החוזר חל על מקורות המידע שהם גופים מוסדיים ובו מפורטים הפעולות הנדרשות והחובות לצורך יישום הוראות חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021. יישום ההוראות ייעשה תוך שילוב של טכנולוגיות חדשות, ובפרט באמצעות הטמעת טכנולוגיית API (Application Programming Interface). המטרה לאפשר לציבור לקבל שירותים פיננסיים מותאמים לצרכיהם, ובכך למצות באופן מיטבי את מטרות חוק שירות מידע פיננסי.

2.1.1.2 ביום 1 ביוני 2023 פורסמה מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזי ביטוח - עדכון שלישי, במסגרתה עודכנו בין היתר: מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 (IFRS), בדבר חוזי ביטוח ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 (IFRS) בדבר מכשירים פיננסיים, ליום 1 בינואר 2025; עדכון דרישת הגילוי לציבור בדוח הכספי של שנת 2024 על הרווח הכולל לתקופה של חציון ראשון 2024, חלק כל שנת 2024; ביטול הדרישה לדיווח על כל סעיפי הדוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר 2023 במסגרת QIS-1. חלק דרישה זו, הוספה דרישת דיווח למבדק כמותי על תיק ביטוח רכב חובה, ברוטו ומשנה, ליום 1 בינואר 2023 במסגרת QIS-1; עדכון כי נדרש להעביר את מסמכי QIS-1 לידיעת רואי החשבון המבקרים של חברות הביטוח, ללא צורך בסקירה ואישור שלהם; עדכון מועד ההגשה של QIS-2 ליום 31 ביולי 2024.

ביטוח כללי

2.1.2 חוזרים

2.1.2.1 ביום 10 במאי 2023 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד בענף ביטוח רכב חובה - נספחים 6.2.2 ו-6.2.3. לשער 6 חלק 2 בחוזר המאוחד, תעריפי ביטוח שיורי. מטרת החוזר לעדכן את דמי הביטוח נטו בתאגיד המנהל של המאגר לביטוחי רכב חובה ("הפול") בע"מ ("הפול"), וזאת על מנת להתאים את דמי הביטוח נטו בפול לסיכון המבוטח, בהתבסס על המלצות מפעיל מאגר המידע הסטטיסטי בענף ביטוח רכב חובה, שפורסמו במסגרת הדוח הסופי להערכת עלות הסיכון הטהור בענף ביטוח רכב חובה לשנת 2020. במסגרת החוזר, עודכנו דמי הביטוח נטו בפול לכלי רכב. השינויים בתעריפי ביטוח החובה בפול ייכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2023. חוזר זה יחול על פוליסת ביטוח רכב חובה שמועד תחילתן ביום 1 ביולי 2023 ואילך.

2.1.3 טיוטות חוזרים

2.1.3.1 ביום 4 ביוני 2023 פורסמה טיוטת הכרעה בנושא קיזוז סכומים מתגמולי הביטוח בביטוח רכב רכוש בגין הפרש במחירי חלפים, כאשר הרכב תוקן במוסך שאינו בהסדר. במסגרת הטיוטה נקבע, בין היתר, כי הפחתת תגמולי ביטוח ממבוטח צריכה להיעשות על-פי כלל הוראות הדין הנדרשות בהתאם לנסיבות העניין. בכלל זה, חברת ביטוח אינה רשאית לבצע הפחתה מתגמולי ביטוח בצורה של קיזוז או בכל דרך אחרת למבוטח שפעל בתום לב לתיקון רכבו במוסך שאינו בהסדר ולא יודע מראש ובאופן ברור על-ידי חברת הביטוח בדבר זכויותיו, חובותיו והמשמעויות הנגזרות מהן.

⁵ לחברה החזקות נוספות בחברות לא פעילות אשר אינן נכללות בדוח. לפרטים בדבר חברות קשורות נוספות, ראה תקנה 11 בפרק הרביעי לדוח התקופתי.

2.1.3.2 ביום 1 ביוני 2023 פורסמה טיוטת תיקון הוראות נספח 6.2.1 לשער 6 חלק 2 בחוזר המאוחד, משתנים וקטגוריות בענף רכב חובה, במסגרתה מפורטים המשתנים החדשים שבכוונת הרשות להוסיף לרשימת המשתנים בביטוח רכב חובה. בהתאם לטיטה, הפרמטרים החדשים שיתווספו לביטוח החובה הינם: נסועה - מספר הקילומטרים אותם צפוי לנסוע או נוסע כלי הרכב בתקופת הביטוח; קורס נהיגה לאופנוענים - ביצוע קורס נהיגה לאופנוענים, אשר יעמוד בהוראות משרד התחבורה והבטיחות בדרכים והרשות הלאומית לבטיחות בדרכים ויוביל לשיפור מיומנות הנהיגה ולהפחתה בסיכון הביטוחי, בעיקר של נהגים בעלי סיכון גבוה; מערכת בלימה אוטונומית AEB (Autonomous Emergency Braking), מערכת המסייעת לנהג להגיב לסכנות באמצעות אופטימיזציה של בלימה; מערכת סיוע לשמירה בנתיב LDP (Lane Departure Prevention), מערכת שנעשה בה שימוש במצלמות כדי לנטר את מיקום הרכב ביחס לסיומוני הנתיבים, כך שאם הרכב סוטה לעבר סמני הנתיב או חוצה אותם, המערכת עושה שימוש בהיגוי או בלימה סלקטיבית של גלגלי הרכב כדי להחזיר את הרכב לנתיב. בהתאם לטיטה, הוראות החוזר יחולו על פוליסות שייכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2024 ואילך.

ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

2.1.4 הוראות דין

2.1.4.1 ביום 6 ביוני 2023 פורסם ברשומות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 11), תשס"ה-2005. במסגרת התיקון נקבע, בין היתר, כי גוף מוסדי לא יסרב סירוב בלתי סביר להתקשר עם יועץ פנסיוני בהסכם לביצוע עסקה בעבור לקוח, ולא יסיים התקשרות עם יועץ פנסיוני בהסכם כאמור בנסיבות מסוימות; גוף מוסדי לא יפלה, במתן שירותים, לרבות במתן גישה למערכות הגוף המוסדי, בין בעל רישיון מסוים שעומו התקשר בהסכם לביצוע עסקה, לבין בעל רישיון אחר שעומו התקשר בהסכם כאמור; לעניין זה, לא יראו תשלום עמלת הפצה לבעל רישיון מסוים בשיעור שונה משיעור עמלת ההפצה המשולמת לבעל רישיון אחר, כהפליה כאמור; היה לממונה יסוד סביר להניח כי גוף מוסדי סרב סירוב בלתי סביר כאמור או הפליה בין בעלי רישיון כאמור, רשאי הוא להטיל עליו עיצום כספי בסכום הבסיסי.

2.1.5 טיוטות הוראות דין

2.1.5.1 ביום 3 באפריל 2023 פורסמו טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (עמלת הפצה לסוכן) וטיטות חוזר הנחות וביטולים בביטוחי חיים, שמטרתן ייעול מודל העמלות וקביעת הנחות לכל החיים בפוליסות ביטוח חיים, וזאת בכדי להביא לצמצום ניגודי העניינים בתחום ביטוחי החיים, לשכלל את התחרות ולהגביר את השקיפות ללקוחות. טיוטת התקנות וטיטות החוזר כוללות שני רכיבים מרכזיים: 1. הסדרת התנאים בהם ישולמו לסוכן הביטוח עמלות חד פעמיות, באופן שתואם את האינטרס של הלקוח. תנאים אלו נועדו להביא לצמצום משמעותי של תופעת השחלוף ("טוויסטינג") של מוצרים פיננסיים בתחום קופות הגמל וביטוחי החיים. בין היתר, נקבע, כי סוכן ביטוח שמכר ללקוח ביטוח חיים או פוליסת ביטוח מנהלים שאושרה כקופת גמל יחזיר חלק מעמלת המכירה שקיבל אם במהלך שש שנים מהמכירה המוצר בוטל או שכספי החיסכון בו נודו למוצר חיסכון אחר. הוראה זו צפויה להקטין תמריצים שליליים ולא מידתיים שעשויים להיות לסוכני ביטוח לנייד או להעביר את הפוליסה או הקופה מתוך שיקולים שאינם תואמים בהכרח את טובת הלקוח. התוצאה הצפויה של ההוראה היא הפחתה של ניגודי העניינים בתיווך בתחומי ביטוח החיים והחיסכון וכן הוזלה של פרמיות הביטוח ושל דמי הניהול לרווחת ציבור המבוטחים והחוסכים; 2. קביעת הנחות בפוליסות ביטוח חיים שיינתנו לכל תקופת הביטוח. בין היתר, נקבע, כי הנחות בביטוחי חיים תינתנה למשך כל תקופת הביטוח. ההנחות שתינתנה בביטוחי החיים לא תקטנה ממועד רכישת פוליסת הביטוח וכל עוד הפוליסה בתוקף. ההוראה צפויה למנוע מקרים שבהם מבוטחים רוכשים ביטוח חיים לתקופת זמן ארוכה בעוד שההנחה שניתנת להם מסתיימת לאחר שנים ספורות. הוראה זו צפויה לשפר את השקיפות לציבור המבוטחים באשר לעלויות המוצר לאורך זמן, להגביר את יכולת ההשוואה של מוצרי הביטוח ולאפשר מחירים תחרותיים לאורך כל תקופת הביטוח החיים.

ביטוח בריאות

2.1.6 הוראות דין

2.1.6.1 ביום 15 ביוני 2023 פורסמו ברשומות הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית) (תיקון מס' 2), התשפ"ג-2023, במסגרתן נדחה מועד התחולה של הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לפוליסת בריאות בסיסית), התשפ"ג-2022 (הקובעות הוראות אחדות המגדירות כיסוי אחיד ומקיף לפוליסת בריאות בסיסית), ליום 1 באוקטובר 2023.

2.1.6.2 ביום 15 ביוני 2023 פורסמו ברשומות הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל) (תיקון מס' 3), התשפ"ג - 2023, במסגרתן נדחה מועד התחולה של הוראות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזה ביטוח לניתוחים וטיפולים מחליפי ניתוח בישראל), התשע"ה-2015 (הקובעות הוראות בפוליסה התקנית לניתוחים בישראל), ליום 1 באוקטובר 2023.

2.1.7 חוזרים

2.1.7.1 ביום 18 ביוני 2023 פורסם תיקון הוראות החוזר המאוחד - שער 6 חלק 3 פרקים 1, 2, 3, 4 ו-6 - עריכת תכנית לביטוח בריאות, הקובע הוראות שונות לעניין עריכת תכניות בריאות ואופן שיווקן, וכי מועד התחולה יהא ביום 1 באוקטובר 2023.

2.1.7.2 ביום 18 ביוני 2023 פורסם תיקון חוזר הנהגת כתבי שירות ואופן שיווקם, במסגרתו נקבעו הוראות שתכליתן התאמת הוראות החוזר לפרקטיקות שהתפתחו בשוק ולרפורמה בענף הבריאות ועל מנת לאפשר כניסה של כתבי שירות משודרגים בתחומים שונים ולאפשר שיווק של כתבי שירות מסוימים לאחר אישור הממונה על-ידי ספק שירות אחד בלבד, וכי מועד התחולה נדחה ליום 1 באוקטובר 2023.

2.2 התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של החברה שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על החברה.

2.2.1 סביבה כללית

מצבו הכלכלי של המשק הישראלי ותשואות שוק ההון בארץ ובעולם משליכים על עסקי החברה ותוצאות פעילותה בתחומים שונים. השלכות אלו עשויות לבוא לידי ביטוי בתשואות תיק הנוסטרו של החברה ובתשואות תיקי העמיתים. בנוסף, לרמת התעסוקה והשכר במשק קיימת השפעה על היקף הפעילות בעסקי ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך.

על-פי פרסומי הלמ"ס⁶, ברבעון השני של שנת 2023 התוצר המקומי הגולמי עלה בשיעור של 3%, (בחישוב שנתי, במחירים קבועים ולאחר ניכוי השפעת העונתיות), לעומת הרבעון הקודם, ולאחר ירידה בשיעור של 2.9% ברבעון הראשון של שנת 2023. התוצר המקומי הגולמי לנפש עלה בשיעור של 1.1% בחישוב שנתי.

על-פי תחזית שגיבשה חטיבת המחקר של בנק ישראל⁷, בשנת 2023 התוצר המקומי הגולמי צפוי לצמוח בשיעור של כ-3%. על-פי תחזית בנק ישראל, בסוף שנת 2023 הגירעון הממשלתי צפוי להיות בשיעור של כ-1.3% מהתוצר. כמו-כן, בסוף שנת 2023 יחס החוב תוצר של ישראל עשוי לרדת לשיעור של כ-60%.

אבטלה: על-פי סקר כוח אדם שמבצע הלמ"ס, אשר עודכן בחודש יוני 2023, שיעור הבלתי מועסקים במשק מתוך כוח העבודה עמד על שיעור של כ-3.6%.

⁶ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - חשבונות לאומיים: אומדן ראשון לרבעון השני של שנת 2023, פורסם בחודש אוגוסט 2023: www.cbs.gov.il.

⁷ בנק ישראל - התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר, פורסמה בחודש יולי 2023: www.boi.org.il.

מעבר לסיכון הביטוחי, החברה חשופה גם לסיכונים שוק⁸ (MARKET RISK). סיכונים אלה נובעים משינויים במדדי שוק או במחירי שוק. החשיפה לסיכונים שוק אלה נובעת מהרכיבים שלהלן:

- **שיעור ריבית:** סיכון זה נובע משינויים בשיעורי ריבית, אשר משפיעים על שווי השוק של הנכסים בתיק הנוסטרו של החברה. הסיכון עלול לגדול כאשר קיים שוני בין מח"מ הנכסים לבין מח"מ ההתחייבויות וכתוצאה מהפרשי עיתוי בין מועד מדדת הנכסים וההתחייבויות.
- **שער חליפין:** סיכון זה נובע מתנודות בשערי חליפין למטבעות שונים בהם יש לחברה אחזקה בנכסים (מניות, אג"ח, אשראי, נדל"ן, קרנות השקעה ועוד).
- **שינוי בשיעור האינפלציה:** מבטחים הפועלים בתחום ביטוח החיים חשופים לסיכונים אינפלציה ודפלציה. האינפלציה מלווה לעתים קרובות בעליית שיעור הריבית, המורידה את ערך התוצאה של ההשקעות. במקרה של דפלציה או ככל ואינפלציה נמוכה מאוד נמשכת, שיעורי הריבית נוטים לרדת. לרשות המבטחים עומדות מספר דרכים אפשריות להקלת סיכון האינפלציה, כגון: גיוון השקעותיהם והשקעה, בנוסף לנכסים, גם בנכסי קומודיטי, בנדל"ן ובאגרות חוב צמודות מדד. על-פי מדיניות ההשקעות של החברה, לפחות 10% מסך נכסי תיק הנוסטרו אלמנטרי ולפחות 80% מתיק הנוסטרו חיים, יהיו צמודי מדד. לעליית המדד תהיה השפעה חיובית על הנכסים הצמודים בתיק. פער המח"מ בתיק לא יהיה יותר מ-1.65 שנים של נכסים מול התחייבויות. סיכון השוק שחברות הביטוח חשופות אליו עולה ככל שהמתאם בין התשואה בשווקים הפיננסיים לבין התשואה על ההון העצמי גבוה יותר. תשואה זו מושפעת מהכנסות החברה מדמי ניהול ואלו מושפעות מביצועי השוק, כיוון שחברות הביטוח גובות דמי ניהול מהחיסכון המצטבר בשיעורים שונים, בהתאם לסוגי הפוליסות ששווקו לאורך שנות החיתום. לדוגמה, בגין פוליסות מסוג משתתף ברווחים שהופקו עד סוף שנת 2003 נגבים מסכום החיסכון המצטבר דמי ניהול בשיעור 0.6% וכן עמלה בשיעור 15% מהרווח הריאלי.

2.2.2 מגמות בשער חליפין, אינפלציה וריבית בתקופת הדוח

האינפלציה וציפיות האינפלציה: נכון לחודש יוני 2023, מדד המחירים לצרכן עלה בשיעור של 4.2% בקצב שנתי, זאת כשלהערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל, בסוף שנת 2023 שיעור האינפלציה צפוי להסתכם בכ-3.5%. כמו-כן, בנק ישראל צופה כי בשנת 2024 שיעור האינפלציה ירד לרמה של כ-2.4%. יצוין כי ההתחייבויות הביטוחיות של החברה צמודות למדד המחירים לצרכן.

שער חליפין: במונחי שער החליפין הנומינלי האפקטיבי של בנק ישראל, נכון לסוף הרבעון השני של שנת 2023, חל פיחות של השקל בשיעור של כ-3.7% אל מול סל המטבעות מתחילת 2023, כאשר ביחס לדולר חל פיחות בשיעור של כ-5.55% מתחילת השנה וביחס לאירו חל פיחות בשיעור של כ-7.8% מתחילת השנה.

ריבית: נכון לסוף חודש יוני 2023, ריבית בנק ישראל עלתה לשיעור של 4.75%, רמה המשקפת עלייה בריבית בשיעור של 1.5% מתחילת השנה. להערכת חטיבת המחקר, לקראת סוף הרבעון השני של שנת 2024 ריבית בנק ישראל צפויה לעמוד על שיעור של 4.75% או 5%.

התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם: נכון לסוף חודש יוני 2023, מרבית נכסי הסיכון עלו בצורה חדה. מדד ה-S&P500 עלה בשיעור של כ-16.5% מתחילת השנה; מדד הנאסד"ק 100 עלה בשיעור של כ-39% מתחילת השנה; מדד ה-DAX עלה בשיעור של כ-15.3% מתחילת השנה; מדד תל אביב 35 ירד בשיעור של כ-1.5% מתחילת השנה; ומדד ת"א 90 עלה בשיעור של כ-1% מתחילת השנה.

2.2.3 התפתחויות בסביבה הכלכלית לאחר תאריך המאזן

ריבית: במהלך חודש יולי 2023, בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי, בשיעור של 4.75%. **אינפלציה:** מדד המחירים לצרכן עבור חודש יולי 2023 עמד על שיעור של +0.3%. קצב האינפלציה השנתי התמתן לשיעור של 3.3%.

שער חליפין: בסמוך למועד פרסום הדוח, פיחות השקל ביחס לדולר הגיע לשיעור של כ-7.35% מתחילת השנה. בנוסף, מתחילת השנה, השקל רשם פיחות ביחס לאירו בשיעור של כ-9.25%.

התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם: בסמוך למועד פרסום הדוח, מדד ה-S&P500 עלה בשיעור של כ-14.7% מתחילת השנה; מדד הנאסד"ק 100 עלה בשיעור של כ-35% מתחילת השנה; מדד ה-DAX עלה בשיעור של כ-13.3% מתחילת השנה; מדד תל אביב 35 עלה בשיעור של כ-5.25% מתחילת השנה; ומדד ת"א 90 עלה בשיעור של כ-2.3% מתחילת השנה.

2.2.4 הרפורמה המשפטית

לפרטים אודות הרפורמה המשפטית, ראה באור 1' לדוחות הכספיים.

⁸ ההגדרה לקוחה מתוך פרסום של רשות שוק ההון.

3. אירועים מהותיים בתקופת הדוח ולאחריה

להלן יפורטו שינויים ואירועים מהותיים שאירעו בעסקי החברה בתקופת הדוח ולאחריה, אשר לא תוארו בדוח התקופתי ו/או בדוח לרבעון הראשון לשנת 2023:

3.1 תשלום ריבית למחזיקי אג"ח ובנקים

ביום 30 באוגוסט 2023 דירקטוריון החברה אישר את תשלומי הריבית הקרובים הקבועים בשטרי הנאמנות של אגרות החוב (סדרות 3 ו-4) וכן בכתבי התחייבות נדחים שניתנו לחברה מתאגידים בנקאיים, למרות התקיימות נסיבות משהות. לפרטים נוספים, ראה באור 1ה' לדוחות הכספיים.

3.2 קבלת היתר שליטה בחברה נכדה

ביום 2 באוגוסט 2023, הממונה העניק לבעלי השליטה בחברה היתר שליטה בחברת בסט פיננסים סוכנות לביטוח (2022) בע"מ, סוכנות ביטוח בעלת רישיון בענפי ביטוח פנסיוני וכללי.

3.3 אסיפה שנתית של בעלי מניות החברה

ביום 19 ביוני 2023 אישרה האסיפה השנתית של בעלי מניות החברה את הנושאים הבאים: (1) חידוש מינויים של ה"ה אלי אלעזרא, דניאל חזוט ופרופ' זיו רייך, לכהן כדירקטורים (שאינם דח"צים) בדירקטוריון החברה; (2) מינוי מחדש של משרד קוסט, פורר, גבאי את קסירר, כרואה החשבון המבקר של החברה לשנת 2023; (3) רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה (לרבות דירקטורים ונושאי משרה שהם בעל השליטה בחברה ו/או קרוביו ולרבות מנכ"ל החברה), לתקופה של 12 חודשים כמפורט להלן: (א) שכבת בסיס בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח; (ב) שכבה שניה בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח; (ג) שכבה שלישית בגבול אחריות של 10 מיליון דולר ארה"ב מעל 5 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח; (ד) שכבה רביעית בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 10 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח; (ה) שכבה חמישית בגבול אחריות של 5 מיליון דולר ארה"ב מעל 20 מיליון דולר ארה"ב למקרה ולתקופת הביטוח; (ה) הביטוח. סך הפרמיה השנתית לחברה עומד על 143,500 אלף דולר ארה"ב. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 19 ביוני 2023 (אסמכתא מס': 2023-01-067092).

3.4 אי פדיון מוקדם של אגרות חוב (סדרה 3) של החברה

ביום 7 ביוני 2023 החברה דיווחה כי בהתאם להוראות שטר הנאמנות בקשר עם אגרות החוב מיום 16 ביולי 2018 ("שטר הנאמנות"), נוכח מצב השווקים ופערי הריבית וכן משיקולים של טובת החברה וכדאיות כלכלית, הרי שאין בכוונתה לנצל את זכותה לפדות את אגרות חוב (סדרה 3) ("אגרות החוב") בפדיון מוקדם מלא במהלך התקופה שעד ליום 1 ביולי 2023. בהתאם להוראות שטר הנאמנות, החל מיום 1 ביולי 2023, החברה רשאית לפדות את אגרות החוב בפדיון מוקדם בכל מועד תשלום ריבית (תחילת כל רבעון קלנדרלי). החברה שומרת לעצמה את הזכות לבצע פדיון מוקדם של אגרות החוב כאמור לעיל. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 7 ביוני 2023 (אסמכתא מס': 2023-01-062739).

3.5 אישור תכנית רכישה עצמית של אגרות חוב (סדרה 3) של החברה

לאחר אישור דירקטוריון החברה מיום 6 ביוני 2023, ביום 7 ביוני 2023 החברה דיווחה על אישור תכנית רכישה עצמית של אגרות חוב (סדרה 3) של החברה, אשר תתבצע בהתאם לשיקול דעתה, וזאת עד לסך של 44,500,00 ש"ח. לפרטים נוספים, ראה דיווח מיידי מיום 7 ביוני 2023 (אסמכתא מס' 2023-01-062745).

3.6 דוח נאמן לתעודות התחייבות

ביום 6 ביוני 2023 פורסם דוח שנתי של הנאמן למחזיקי אגרות החוב (שסדרה 3) ולמחזיקי אגרות החוב (סדרה 4), אשר הונפקו על-ידי החברה. לפרטים נוספים ראה דיווח מיידי מיום 6 ביוני 2023 (אסמכתא מס': 2023-10-062088).

3.7 עסקאות עם בעל השליטה

3.7.1 **החברה ביצעה עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה היה עניין באישורו וכן עסקאות עם נושאי משרה וקרוביהם, כמפורט להלן:**

3.7.1.1 ביום 2 באוגוסט 2023, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את העסקאות כזניחות, אישרה הוועדה את העסקאות הבאות: חידוש פוליסת המבנה של מרכז הספורט "קאנטרי ברנע"; וחידוש ההתקשרות עם ממסי שירותי דרך וגרירה בע"מ ("ממסי") בדבר מתן שירותי תיקון פנסים ומראות למבוטחי החברה.

- 3.7.1.2 בימים 18 ביוני 2023 ו-2 באוגוסט 2023, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את העסקה כזניחה, אישרה הוועדה את חידוש מערך פוליסות ביטוח המבנה למרכזים המסחריים של אפריר וחברות הבנות שלה, לרבות חידוש פוליסת חבות מוצר ואחריות מקצועית לעבודות קבלניות.
- 3.7.1.3 ביום 31 ביולי 2023, לאחר שוועדת הביקורת, אשר התכנסה ביום 19 ביוני 2023 סיווגה את העסקה כעסקה שאינה חריגה, אישר דירקטוריון החברה את ההתקשרות עם ממסי בדבר מתן שירותי תיקון פגושים למבטחי החברה.
- 3.7.1.4 לפרטים אודות רכישת פוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה של החברה, לרבות דירקטורים ונושאי משרה שהינם בעל השליטה בחברה/או קרוביו, ראה סעיף 3.3 לעיל.

4. הסבר הדירקטוריון למצב עסקי החברה

4.1 מצב כספי

4.1.1 להלן נתונים עיקריים מהדוחות על המצב הכספי (במיליוני ש"ח):

31.12.2022	30.06.2022	30.06.2023	
261.6	276.1	223.8	סה"כ הון
4,562.6	4,338.2	4,773.7	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
20,739.0	21,921.2	20,282.6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
1,383.1	1,250.9	1,343.1	התחייבויות אחרות
26,684.7	27,510.3	26,399.4	סה"כ התחייבויות
19,041.1	19,682.3	18,565.8	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
1,895.1	1,822.2	1,950.9	השקעות פיננסיות אחרות
6,010.1	6,281.9	6,106.5	נכסים אחרים
26,946.3	27,786.4	26,623.2	סה"כ מאזן

4.1.2 הון

ההון לתאריך הדוח הסתכם לסך של כ-223.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-261.6 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2022. השינוי בהון נובע מהפסד כולל לאחר מס בתקופת הדוח בסך של כ-37.8 מיליון ש"ח. לעניין משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II, ראה סעיף 8 להלן.

4.1.3 רווח והפסד - נתונים עיקריים דוחות כספיים מאוחדים (במיליוני ש"ח):

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני			
	השינוי באחוזים 2022/2023	2022	2023	השינוי באחוזים 2022/2023	2022	2023	
ביטוח כללי							
1,178.7	12.9	287.5	324.7	11.3	575.8	640.7	פרמיות שהורווחו ברוטו
720.2	(1.9)	188.3	184.8	(4.1)	373.2	357.8	פרמיות שהורווחו בשייר
(112.1)	(78.0)	(61.3)	(13.5)	(64.2)	(113.4)	(40.6)	רווח כולל לפני מס ממגזר ביטוח כללי
ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך							
448.9	2.8	102.8	105.7	(2.2)	215.1	210.4	פרמיות שהורווחו ברוטו
419.8	4.5	95.2	99.5	(3.4)	200.8	193.9	פרמיות שהורווחו בשייר
180.4	(11.4)	45.6	40.4	(13.3)	93.5	81.1	הכנסות מדמי ניהול בביטוח חיים
(83.9)	(79.4)	(37.8)	(7.8)	(75.5)	(55.6)	(13.6)	רווח (הפסד) כולל לפני מס ממגזר ביטוח חיים
(196.0)	(78.5)	(99.1)	(21.3)	(67.9)	(169.0)	(54.2)	סה"כ רווח (הפסד) ממגזרי פעילות
פריטים שלא יוחסו למגזרי הפעילות							
32.1	154.7	9.5	24.2	105.0	13.9	28.5	רווחים מהשקעות נטו, הכנסות מימון והכנסות אחרות
(5.6)	(50.0)	(1.5)	(3.0)	(48.5)	(3.3)	(4.9)	הוצאות הנהלה וכלליות
(19.4)	(19.6)	(5.1)	(6.1)	(12.0)	(10.0)	(11.2)	הוצאות מימון
7.1	417.2	2.9	15.0	1671.4	0.7	12.4	סה"כ רווח (הפסד) כולל מפריטים שלא יוחסו
(188.9)	(93.5)	(96.2)	(6.3)	(75.2)	(168.4)	(41.8)	סה"כ רווח (הפסד) כולל, לפני מס
(108.9)	(86.1)	(48.1)	(6.7)	(60.2)	(94.4)	(37.8)	סה"כ רווח (הפסד) כולל, נטו ממש

תוצאות התפתחות הרווח/הפסד הכולל:

תוצאות מגזרי הפעילות בהם עוסקת החברה (מגזר ביטוח כללי וחיים), הסתכמו בתקופת הדוח בהפסד כולל לפני מס של כ-54.2 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-169.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תוצאות מגזרי הפעילות בהם עוסקת החברה (מגזר ביטוח כללי וחיים), הסתכמו ברבעון הנוכחי בהפסד כולל לפני מס של כ-21.3 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-99.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי לעומת התקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקרו משיפור חיתומי במגזר ביטוח כללי בענפי רכוש, רכב רכוש וחובה וכן ממגזר ביטוח חיים, זאת בעקבות פרסום חוזר לוחות תמותה, אשר פורסם אשתקד. כתוצאה מיישום הוראות חוזר זה, ההפרשה לעתודות ביטוח ברבעון המקביל אשתקד גדלה בסכום של כ-23.7 מיליון ש"ח.

הרווח הכולל לפני מס מסעיפים שלא יוחסו למגזרי פעילות בתקופת הדוח הסתכם בכ-12.4 מיליון ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-0.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס מסעיפים שלא יוחסו למגזרי פעילות ברבעון הנוכחי הסתכם בסך של כ-15.1 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-2.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי אל מול התקופות המקבילות אשתקד נובע מגידול בהכנסות מהשקעות.

ניתוח מגזר ביטוח חיים וחשכון לטווח ארוך

ביטוח חיים	מיליוני ש"ח	שינוי באחוזים
פרמיות שהורווחו ברוטו		
1-6/2023	210.4	(2.2)
1-6/2022	215.1	0.4
4-6/2023	105.7	2.8
4-6/2022	102.8	(3.7)
רווח (הפסד) לפני מס		
1-6/2023	(13.4)	(75.2)
1-6/2022	(54.0)	*
4-6/2023	(7.9)	(78.4)
4-6/2022	(36.6)	*
סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מס		
1-6/2023	(13.6)	(75.5)
1-6/2022	(55.6)	*
4-6/2023	(7.8)	(79.4)
4-6/2022	(37.8)	*

* מעבר מרווח להפסד.

נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים בדבר רווחי השקעות ותשואות למבטחים

להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי ההשקעות, נטו שזקפו למבטחים בפוליסות תלויות תשואה ודמי ניהול המחושבים בהתאם להנחיות הממונה, על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח:

1-12/2022	4-6/2022	4-6/2023	1-6/2022	1-6/2023	
מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	מיליון ש"ח	
(2,384.24)	(1,571.07)	813.89	(2,249.88)	1,196.22	רווחי (הפסדי) השקעות שזקפו למבטחים לאחר דמי ניהול
182.62	45.6	40.56	93.5	81.61	סה"כ דמי ניהול

התשואות הנומינליות בפוליסות המשתתפות ברווחים בשל פוליסות שהוצאו משנת 1992 ואילך (קרי "היו כדלקמן):

1-12/2022	4-6/2022	4-6/2023	1-6/2022	1-6/2023	
%	%	%	%	%	
(5.52)	(3.93)	3.49	(5.92)	4.57	תשואה ברוטו
0.6	0.15	0.15	0.3	0.3	דמי ניהול קבועים
-	-	-	-	-	דמי ניהול משתנים
(6.08)	(4.07)	3.34	(6.2)	4.27	תשואה נטו למבוטח

התשואות הנומינליות בפוליסות שהוצאו משנת 2004 ואילך (במסלול ההשקעה "מסלולית כללית") היו כדלקמן:

1-12/2022	4-6/2022	4-6/2023	1-6/2022	1-6/2023	
%	%	%	%	%	
(7.3)	(5.03)	4.08	(7.00)	5.45	תשואה ברוטו
0.8	0.2	0.2	0.4	0.4	דמי ניהול קבועים
(8.04)	(5.2)	3.86	(7.37)	5.05	תשואה נטו למבוטח

ניתוח מגזר פעילות ביטוח חיים וחיסכון לטווח ארוך

הפרמיות שהורווחו בתקופת הדוח הסתכמו בסך של כ-210.4 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-215.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-2.2%. ברבעון הנוכחי, הפרמיות שהורווחו עמדו על סכום של כ-105.7 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-102.8 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-2.8%.

בתקופת הדוח, הסתכמו תוצאות מגזר ביטוח חיים בהפסד כולל לפני מס של כ-13.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של 55.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, ברבעון הנוכחי ישנו הפסד כולל לפני מס של כ-7.8 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס של כ-37.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הקיטון בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי לעומת התקופות המקבילות אשתקד נובע, בין היתר, מפרסום חוזר לוחות תמורתה אשתקד, אשר כתוצאה מיישומו ההפרשה לעתודות ביטוח ברבעון המקביל אשתקד גדלה בסכום של כ-23.7 מיליון ש"ח. בנוסף, בתקופה המקבילה אשתקד גדלה ההפרשה בגין תובענה ייצוגית "גורם פוליסה" (לפרטים נוספים, ראה באור 6'א' לדוחות הכספיים). כמו-כן, נציין כי בתקופת הדוח החברה לא גבתה דמי ניהול משתנים, וזאת בשל התשואה השלילית שהחלה בשנת 2022 בפוליסות המשתתפות ברווחים, וכל עוד לא תושג בעתיד תשואה ריאלית חיובית בגין פוליסות אלו לא תוכל החברה לגבות דמי ניהול משתנים (להלן: "בור בדמי הניהול"). ליום 30 ביוני 2023, הבור בדמי הניהול עומד על סך של כ-23.4 מיליון ש"ח.

הרווח הכולל מחוזי השקעה בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי עמד על כ-1.9 מיליון ש"ח ו-1.0 מיליון ש"ח בהתאמה, אל מול התקופות המקבילות אשתקד, בהן עמד על 3.6 מיליון ש"ח ו-1.4 מיליון ש"ח בהתאמה.

סכומי הפדיונות בתקופת הדוח הסתכמו בכ-203.8 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-232.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-12.5%. שיעור הפדיונות במונחים שנתיים ביחס לממוצע עתודות ביטוח חיים ברוטו ליום 30 ביוני 2023 וליום 30 ביוני 2022 הינו כ-9.8% וכ-10.6%, בהתאמה.

ניתוח תחום ביטוח כללי לפי ענפים: רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר (במיליוני ש"ח):

4.1.3.1

אחוז מסה"כ תקופת הדוח		השינוי באחוזים בין תקופות הדוחות	לתקופת הדוח 1 בינואר עד 30 ביוני		
2022	2023	2022/2023	2022	2023	
רכב חובה					
24.8	18.1	(18.1)	166.6	136.5	פרמיות ברוטו
17.9	18.1	14.4	69.4	79.4	פרמיות שייך
32.4	13.8	(84.7)	(36.7)	(5.6)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
רכב רכוש					
36.6	13.8	39.6	245.4	342.5	פרמיות ברוטו
47.0	50.5	22.0	181.7	221.7	פרמיות שייך
69.8	69.5	(64.4)	(79.2)	(28.2)	הפסד כולל לפני מס
			128.4	102.3	ברוטו Loss ratio באחוזים (1)
			126.1	96.9	שייך Loss ratio באחוזים (2)
			153.2	124.9	ברוטו/שייך Combined ratio באחוזים (3)
			152.0	123.2	שייך Combined ratio באחוזים (4)
ביטוח כללי אחר					
ענפי חביונות					
18.5	17.7	7.4	124.0	133.2	פרמיות ברוטו
21.9	20.5	6.4	84.6	90.0	פרמיות שייך
8.9	69.7	(180.2)	(10.1)	(28.3)	הפסד כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
20.1	18.6	3.6	135.3	140.0	פרמיות ברוטו
13.3	10.8	(7.4)	51.3	47.5	פרמיות שייך
(11.1)	(53.0)	70.6	12.6	21.5	רווח כולל לפני מס
			92.9	34.3	ברוטו Loss ratio באחוזים (1)
			54.8	31.1	בשייך Loss ratio באחוזים (2)
			118.8	57.4	ברוטו Combined ratio באחוזים (3)
			86.5	58.3	בשייך Combined ratio באחוזים (4)
סה"כ					
100	100	12.1	671.2	752.1	פרמיות ברוטו
100	100	13.4	387.0	438.7	פרמיות שייך
100	100	(64.2)	(113.4)	(40.6)	רווח (הפסד) כולל לפני מס

(1) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו

פרמיה מורווחת ברוטו

(2) תשלומים ושינוי בתלויות שייך

פרמיה מורווחת שייך

(3) תשלומים ושינוי בתלויות ברוטו+ הוצאות ועמלות

פרמיה מורווחת ברוטו

(4) תשלומים ושינוי בתלויות שייך+ הוצאות ועמלות

פרמיה מורווחת שייך

אחוז מסה"כ לרבעון		השינוי באחוזים בין הרבעונים	לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני		
2022	2022	2022/2023	2022	2023	
רכב חובה					
21.8	16.9	(7.7)	61.1	56.4	פרמיית ברוטו
15.9	16.0	18.1	27.0	31.9	פרמיית שייך
39.0	2.2	98.7	(23.9)	(0.3)	רווח (הפסד) כולל לפני מס
רכב רכוש					
40.1	47.8	42.5	112.3	160.0	פרמיית ברוטו
49.0	54.9	31.3	83.3	109.4	פרמיית שייך
61.0	3.7	98.7	(37.4)	(0.5)	הפסד כולל לפני מס
			132.7	84.1	ברוטו Loss ratio באחוזים (1)
			132.1	83.8	שייך Loss ratio באחוזים (2)
			159.8	106.9	ברוטו Combined ratio באחוזים (3)
			159.7	110.4	שייך Combined ratio באחוזים (4)
ביטוח כללי אחר					
ענפי חבויות					
18.7	17.4	10.9	52.5	58.2	פרמיית ברוטו
21.0	9.6	9.0	35.8	39.0	פרמיית שייך
13.2	212.6	(254.3)	(8.1)	(28.7)	הפסד כולל לפני מס
ענפי רכוש אחרים					
19.4	17.9	9.5	54.3	59.7	פרמיית ברוטו
14.1	9.5	(20.8)	24.0	19.0	פרמיית שייך
(13.5)	(117.8)	96.3	8.1	15.9	רווח כולל לפני מס
			95.7	34.3	ברוטו Loss ratio באחוזים (1)
			53.5	57.4	בשייך Loss ratio באחוזים (2)
			123.1	31.3	ברוטו Combined ratio באחוזים (3)
			90.8	58.3	בשייך Combined ratio באחוזים (4)
סה"כ					
100	100	19.3	280.3	334.4	פרמיית ברוטו
100	100	17.2	170.1	199.4	פרמיית שייך
100	100	(78.0)	(61.3)	(13.5)	הפסד כולל לפני מס

ניתוח ענפי פעילות ביטוח כללי (רכב חובה, רכב רכוש וביטוח כללי אחר)

ההכנסות מפרמיות ברוטו בתקופת הדוח הסתכמו לסך של כ-752.1 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של כ-671.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-12.1%. ברבעון הנוכחי ההכנסות מפרמיות הסתכמו בכ-334.4 מיליון ש"ח, לעומת 280.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-19.3%.

בענפי פעילות ביטוח כללי, נרשם בתקופת הדוח הפסד כולל לפני מס בסך של כ-40.6 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל לפני מס בסך של כ-113.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון הנוכחי נרשם הפסד כולל לפני מס בסך של כ-13.5 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-61.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הקיטון בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי, לעומת התקופות המקבילות אשתקד, נובע בעיקר משיפור חיתומי בענפי רכוש, רכב רכוש וחובה, אשר מותנו כתוצאה מירידה בסעיף "הכנסות מהשקעות", זאת מאחר שאשתקד בוצע עדכון הערכת שווי נדל"ן להשקעה בנכס המוחזק על-ידי החברה בעיר אשדוד (להלן: "הנכס באשדוד").

ענף פעילות רכב חובה

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף רכב חובה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-136.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-166.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של כ-18.1%. ברבעון הנוכחי, הסתכמו ההכנסות מפרמיות בסך של כ-56.4 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-61.1 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון בשיעור של כ-7.7%. הקיטון נובע כתוצאה מטיוב התיק. בתקופת הדוח, תוצאות הענף הסתכמו בהפסד כולל לפני מס של כ-5.6 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-36.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הנוכחי, הסתכמו תוצאות הענף בהפסד כולל לפני מס של כ-0.3 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-23.9 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי אל מול התקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר מהתפתחות שלילית בתוצאות החיתומיות אשתקד, וזאת בגין שנות חיתום קודמות.

ענף פעילות רכב רכוש

ההכנסות מפרמיות ברוטו בענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-342.5 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-245.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-39.6%. ברבעון הנוכחי הסתכמו ההכנסות מפרמיות בכ-160.0 מיליון ש"ח, לעומת כ-112.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ-42.5%. תוצאות ענף פעילות רכב רכוש הסתכמו בתקופת הדוח בהפסד כולל לפני מס של כ-28.2 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס בסך של כ-79.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ברבעון הנוכחי הסתכמו תוצאות הענף בהפסד כולל לפני מס של כ-0.5 מיליון ש"ח, לעומת הפסד כולל לפני מס של כ-37.4 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הקיטון בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי מול התקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר משיפור חיתומי כתוצאה מעליית תעריפים וטיוב התיק הביטוחי, וזאת למרות העלייה בשכירות הגניבות.

ביטוחי הרכוש (ללא רכב)

ההכנסות מפרמיות ברוטו במגזר פעילות ביטוחי הרכוש (ללא רכב) הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-140.0 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-135.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-3.6%. ברבעון הנוכחי הסתכמו ההכנסות מפרמיות בכ-59.7 מיליון ש"ח, לעומת כ-54.3 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול בשיעור של כ-9.9%. הרווח הכולל לפני מס בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-21.5 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-12.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח הכולל לפני מס ברבעון הנוכחי הסתכם לסך של כ-15.9 מיליון ש"ח, לעומת רווח בסך של כ-8.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי לעומת התקופות המקבילות אשתקד נובע בעיקר משיפור חיתומי בענף דירות, ענפי עסקים והנדסי.

ביטוח חבויות

ההכנסות מפרמיות ברוטו הסתכמו לסך של כ-133.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-124.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-7.4%. ההכנסות מפרמיות ברוטו ברבעון הנוכחי הסתכמו לסך של כ-58.2 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-52.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-10.9%. ההפסד הכולל לפני מס במגזר פעילות זה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-28.3 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של כ-10.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד הכולל לפני מס ברבעון הנוכחי הסתכם לסך של כ-28.7 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד כולל בסך של כ-8.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהפסד בתקופת הדוח וברבעון הנוכחי מול התקופות המקבילות אשתקד נובע מירידה בסעיף הכנסות מהשקעות מאחר ואשתקד בוצע עדכון הערכת שווי נדל"ן לנכס באשדוד.

4.2 תזרים מזומנים

בתקופת הדוח חלה ירידה בסכום המזומנים ושווי המזומנים בסך של 115,545 אלפי ש"ח, מסכום מזומנים של 1,702,926 אלפי ש"ח ביום 31 לדצמבר 2022 לסכום מזומנים של 1,587,381 אלפי ש"ח ביום 30 ביוני 2023. להלן הרכב ירידה זו:

בתקופת הדוח המזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת הסתכמו בסך של 155,847 אלפי ש"ח.

תזרים המזומנים אשר שימש לפעילות השקעה הסתכם בתקופת הדוח בסך של 22,969 אלפי ש"ח, ששימש בעיקר לרכישת נכסים בלתי מוחשיים.

תזרים מזומנים נטו שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בסך של 63,271 אלפי ש"ח, בעיקר מפירעון הלוואות מאחרים.

4.3 מקורות מימון

4.3.1 החברה מממנת את פעילותה מהון עצמי ומהתחייבויות בגין כתבי התחייבות נדחים לבנקים ומכתבי התחייבות נדחים סחירים. החברה נוהגת לגייס כתבי התחייבות נדחים מעת לעת בהתאם לצרכי ההון שלה הנובעים מתקנות ההון.

4.3.2 החברה הנפיקה לציבור שתי סדרות של כתבי התחייבות נדחים - אגרות חוב (סדרה 3) ואגרות חוב (סדרה 4), אשר הוכרו בידי החברה כהון משני מורכב. למועד תקופת הדוח קיימים במחזור 102,920,000 אגרות חוב (סדרה 3) ו-169,176,000 אגרות חוב (סדרה 4).

4.3.3 ליום 30 ביוני 2023, לחברה כתבי התחייבות נדחים ואגרות חוב לזמן ארוך בסך של כ-465,835 אלפי ש"ח.

4.3.4 כחלק מניהול ההון השוטף של החברה, יתכן והחברה תגייס הון משני ו/או תחליף הון משני קיים בהון משני בעל מח"מ ארוך יותר.

4.3.5 לפרטים נוספים בקשר למקורות המימון של החברה, ראה באור 18 בפרק השלישי לדוח התקופתי ובאור 5 לדוחות הכספיים.

5. פרטים בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם ביחס למתואר בדוח התקופתי.

6. הליכים משפטיים מהותיים

לפרטים אודות הליכים משפטיים מהותיים, ראה באור 6 לדוחות הכספיים.

7. אפקטיביות הבקורות הפנימיות והנהלים על הדיווח הכספי והגילוי**7.1 בקורות ונהלים לגבי הגילוי**

לאור פרסום חוזרי הממונה, בהתאם להוראות סעיף 302 ו-404 של ה-SOX Act, החברה פועלת ליישום שוטף של ההוראות ובכללן, בחינה של תהליכי עבודה והבקורות הפנימיות המבוצעות. החברה אימצה את מודל הבקרה הפנימי (COSO) ופועלת במסגרתו.

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח את המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

7.2 בקרה פנימית על הדיווח הכספי והגילוי

במהלך התקופה המסתיימת ביום 30 ביוני 2023, לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על הדיווח הכספי.

8. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

לעניין היערכות החברה הנוגעת למשטר כושר פירעון כלכלי של חברות ביטוח מבוסס Solvency II, ראה סעיף 4.5 לתיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

לפרטים בדבר מדיניות חלוקת הדיבידנד של החברה, ראה סעיף 1.4 לפרק תיאור עסקי התאגיד לדוח התקופתי.

דרישות ההון לפי משטר הסולבנסי:

ביום 31 במאי 2023 פרסמה החברה את דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2022. להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון (MCR):

(1) יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר*	מבוקר*
אלפי ש"ח	
855,110	806,716
752,893	813,473
102,217	(6,757)
113.6%	99.2%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	65,000
37,892	44,484
855,110	827,231
102,217	13,759
113.6%	101.7%

גיוס (פדיון) מכשירי הון

חריגה ממגבלות כמותיות

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

(*) כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

(**) כל הנתונים בדוח זה, המתארכים ליום 31 בדצמבר 2022, מוצגים בהתחשב בהוראות המעבר כפי שהיו בתוקף לאותו מועד.

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד, ראה סעיף 3 להלן.

(2) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר (*)	מבוקר (*)
אלפי ש"ח	
338,802	366,063
546,423	493,708

סף ההון (MCR)

הון עצמי לעניין סף ההון

(3) להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה:

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
847,972	784,878
923,273	910,958
(75,301)	(126,080)
91.8%	86.2%

ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

עודף (גירעון) ליום הדוח

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	65,000
-	0
-	65,000
847,972	784,878
(75,301)	(126,080)
91.8%	86.2%

גיוס הון

פירעונות ופדיונות

סה"כ

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

עודף (גירעון)

יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
107%	107%
(139,930)	(189,847)

עודף ההון לאחר פעולות הונאות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון: יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים) עודף הון ביחס ליעד

(*) הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

להערכת החברה, בשל הפסדיה לחציון הראשון לשנת 2023, ייתכן ויחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה ליום 30 ביוני 2023, בהתחשב בהוראות המעבר, אינו יעמוד בשיעור יחס כושר הפירעון הכלכלי הנדרש מכוח הוראות הממונה.

בהקשר זה יודגש, כי החברה טרם השלימה את החישוב המלא של יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 30 ביוני 2023, וכי על פי הוראות הממונה, תוצאות יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני 2023 יושלמו על-ידי החברה וידווחו במסגרת הדוח הכספי שיפורסם ליום 30 בספטמבר 2023.

ההערכות כאמור בדבר יחס כושר הפירעון של החברה הינן בגדר מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך. ייתכן כי הערכות אלו לא תתממשנה במלואן, מכיוון שהחברה טרם השלימה את החישוב המלא של יחס כושר הפירעון הכלכלי כאמור. לפרטים נוספים אודות מכתב בדבר יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה שהתקבל מרשות שוק ההון לאחר תקופת הדוח, ראה באור 4ב' לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים אודות דרישות ההון, ראה באור 4 לדוחות הכספיים.

9. שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בכירה בתקופת הדוח ועד לפרסום הדוח

להלן שינויים בהרכב הדירקטוריון ובמצבת נושאי משרה בתקופת הדוח ועד למועד פרסום הדוח, אשר לא תוארו בדוח לרבעון הראשון לשנת 2023:

- ביום 30 באוגוסט 2023 דירקטוריון החברה אישר למנות את מר בארי כספי כסמנכ"ל הכספים של החברה, בכפוף לאי התנגדות הממונה והרשויות הרלוונטיות.
- ביום 30 באוגוסט 2023 דירקטוריון החברה אישר למנות את מר זיו שיפמן כמנהל חטיבת תפעול ומכירות מערך go בחברה.
- ביום 31 באוגוסט 2023 מר דוד סלמה יסיים את כהונתו כסמנכ"ל הכספים בחברה.

ברבעון השני לשנת 2023 התקיימו 3 ישיבות דירקטוריון.

הדירקטוריון מודה להנהלת החברה, לעובדי החברה ולסוכניה על תרומתם להישגי החברה.

שמעון מירון
מנכ"ל

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריון

חולון, 30 באוגוסט 2023.

הצהרה (certification)

אני, שמעון מירון, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן –
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

שמעון מירון, מנהל כללי

תאריך: 30.8.2023

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, דוד סלמה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הכשרה חברה לביטוח בע"מ ("חברת הביטוח") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2023 ("הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של חברת הביטוח למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי² ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של חברת הביטוח; וכן-
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברת הביטוח, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברת הביטוח ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של חברת הביטוח והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברת הביטוח המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (ועדת המאזן) של חברת הביטוח, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של חברת הביטוח לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של חברת הביטוח על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

דוד סלמה, סמנכ"ל כספים

תאריך: 30.8.2023

² כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

דוחות כספיים ביניים מאוחדים ליום 30 ביוני 2023
בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2023

בלתי מבוקרים

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 ביוני, 2023

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

<u>2</u>	דוח סקירה של רואה החשבון המבקר
<u>3</u>	דוחות ביניים מאוחדים על המצב הכספי
<u>5</u>	דוחות ביניים מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
<u>6</u>	דוחות ביניים מאוחדים על השינויים בהון
<u>8</u>	דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים
<u>11</u>	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
<u>63</u>	נספח פירוט השקעות פיננסיות אחרות

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של הכשרה חברה לביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הכשרה חברה לביטוח בע"מ וחברת הבת (להלן - החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 ביוני, 2023 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2(א). וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות ביניים של חברה המוצגת על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בה הסתכמה לסך של כ-14,298 אלפי ש"ח ליום 30 ביוני, 2023 ואשר חלקה של החברה ברווחי החברה הנ"ל הסתכם לסך של כ-20 אלפי ש"ח וכ-3 אלפי ש"ח לתקופות של שישה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו התאריך, בהתאמה. המידע הכספי לתקופות הביניים של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה, מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, כמתואר בביאור 2(א) למידע הכספי.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על חברת ביטוח.

פסקת הדגש העניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור **בבאור 6** לדוחות הכספיים הביניים המאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
195,934	181,248	193,692	נכסים בלתי מוחשיים
449,046	461,074	461,211	הוצאות רכישה נדחות
139,392	133,135	142,221	רכוש קבוע
277,720	274,960	278,110	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
957,606	917,157	995,366	נדל"ן להשקעה - אחר
1,647,390	1,517,241	1,717,310	נכסי ביטוח משנה
68,330	47,265	68,320	נכסים בגין מסים נדחים
77,460	31,493	84,837	נכסי מסים שוטפים
283,179	284,992	317,328	חייבים ויתרות חובה
196,846	234,549	246,295	פרמיה לגביה
14,278	11,513	14,297	השקעה בחברה כלולה
19,041,077	19,682,315	18,565,884	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
			השקעות פיננסיות אחרות:
460,451	340,177	468,093	נכסי חוב סחירים
1,121,665	1,088,054	1,147,245	נכסי חוב שאינם סחירים
108,346	145,624	114,419	מניות
204,619	248,344	221,194	אחרות
1,895,081	1,822,199	1,950,951	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
1,477,678	1,930,679	1,300,944	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
225,248	256,618	286,437	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
26,946,265	27,786,438	26,623,203	סך הכל הנכסים
20,882,205	21,970,595	20,233,230	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

ליום	ליום		
31 בדצמבר	30 ביוני		
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון
200,201	200,201	200,201	הון מניות
47,885	47,885	47,885	פרמיה על מניות
29,694	25,349	31,992	קרנות הון
(16,173)	2,668	(56,295)	יתרת עודפים
261,607	276,103	223,783	סך כל ההון
			התחייבויות
4,562,594	4,338,250	4,773,673	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
20,739,041	21,921,177	20,282,569	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
33,825	-	37,864	התחייבויות בגין מסים נדחים
27,169	29,483	28,952	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
514,263	530,667	594,196	זכאים בגין חברות ביטוח
210,463	181,820	191,279	זכאים ויתרות זכות
597,303	508,938	490,887	התחייבויות פיננסיות
26,684,658	27,510,335	26,399,420	סך כל ההתחייבויות
26,946,265	27,786,438	26,623,203	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

30 באוגוסט, 2023
תאריך אישור הדוחות הכספיים

אלי אלעזרא
יו"ר הדירקטוריון

שמעון מירון
מנכ"ל

דוד סלמה
סמנכ"ל כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
2022	2022	2023	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח (הפסד) למניה]					
1,627,611	390,235	430,453	790,894	851,097	פרמיות שהורווחו ברוטו
487,613	106,694	146,196	216,905	299,370	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
1,139,998	283,541	284,257	573,989	551,727	פרמיות שהורווחו בשייר
(1,974,604)	(1,271,166)	904,050	(1,861,863)	1,330,551	רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
180,447	45,568	40,411	93,466	81,070	הכנסות מדמי ניהול
62,702	14,677	19,002	30,215	39,075	הכנסות מעמלות
(591,457)	(927,380)	1,247,720	(1,164,193)	2,002,423	סך הכל הכנסות
(279,999)	(788,106)	1,239,299	(1,009,199)	2,035,641	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
705,638	203,220	128,224	295,763	279,648	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
(985,637)	(991,326)	1,111,075	(1,304,962)	1,755,993	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
436,833	108,734	102,209	205,694	205,402	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
104,945	33,338	37,207	66,850	72,114	הוצאות הנהלה וכלליות
25,729	6,736	8,026	13,122	14,448	הוצאות מימון
(418,130)	(842,518)	1,258,517	(1,019,296)	2,047,957	סך הכל הוצאות
1,819	65	3	133	20	חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
(171,508)	(84,797)	(10,794)	(144,764)	(45,514)	הפסד לפני מסים על הכנסה
72,528	43,478	1,021	65,239	5,105	הטבת מס (מסים על ההכנסה)
(98,980)	(41,319)	(9,773)	(79,525)	(40,409)	הפסד לתקופה
					רווח (הפסד) כולל אחר:
					סכומים שישווגו או המסווגים מחדש לרווח או הפסד בהתקיים תנאים ספציפיים
(56,962)	(20,727)	1,028	(36,805)	(862)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקפו לקרנות הון
15,361	1,379	1,196	1,595	3,742	רווחים, נטו ממימוש נכסים פיננסיים זמינים למכירה
8,891	1,130	2,035	3,888	593	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח או הפסד
11,183	6,228	(1,456)	10,708	(1,187)	השפעת מס
(21,527)	(11,990)	2,803	(20,614)	2,286	סה"כ רכיבים שישווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
					סכומים שלא ישווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד:
12,985	5,793	265	5,793	265	הערכה מחדש בגין שיערוך בנייני משרד
2,305	1,031	-	1,927	-	הפסד אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(3,635)	(1,631)	34	(1,937)	34	השפעת מס
11,655	5,193	299	5,783	299	סה"כ רכיבים שלא ישווגו מחדש לאחר מכן לרווח או הפסד
(9,872)	(6,797)	3,102	(14,831)	2,585	רווח (הפסד) כולל אחר, נטו
(108,852)	(48,116)	(6,671)	(94,356)	(37,824)	סה"כ הפסד כולל
					הפסד למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה (בש"ח):
(0.55)	(0.23)	(0.05)	(0.44)	(0.22)	הפסד בסיסי ומדולל
הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.					

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
261,607	(16,173)	(15,533)	45,227	47,885	200,201
(40,409)	(40,409)	-	-	-	-
2,585	-	2,286	299	-	-
(37,824)	(40,409)	2,286	299	-	-
-	287	-	(287)	-	-
223,783	(56,295)	(13,247)	45,239	47,885	200,201
יתרה ליום 1 בינואר, 2023 (מבוקר)					
הפסד לתקופה					
רווח כולל אחר, נטו					
סה"כ הפסד כולל					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך					
רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 30 ביוני, 2023					
סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
370,459	80,695	5,994	35,684	47,885	200,201
(79,525)	(79,525)	-	-	-	-
(14,831)	1,268	(20,614)	4,515	-	-
(94,356)	(78,257)	(20,614)	4,515	-	-
-	230	-	(230)	-	-
276,103	2,668	(14,620)	39,969	47,885	200,201
יתרה ליום 1 בינואר, 2022 (מבוקר)					
הפסד לתקופה					
הפסד כולל אחר, נטו					
סה"כ רווח (הפסד) כולל					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך					
רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 30 ביוני, 2022					
סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
230,454	(46,665)	(16,050)	45,083	47,885	200,201
(9,773)	(9,773)	-	-	-	-
3,102	-	2,803	299	-	-
(6,671)	(9,773)	2,803	299	-	-
-	143	-	(143)	-	-
223,783	(56,295)	(13,247)	45,239	47,885	200,201
יתרה ליום 1 באפריל, 2023					
הפסד לתקופה					
רווח כולל אחר, נטו					
סה"כ רווח (הפסד) כולל					
העברה מקרן הערכה מחדש בגין שערוך					
רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס					
יתרה ליום 30 ביוני, 2023					

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
324,219	43,194	(2,630)	35,569	47,885	200,201
(41,319)	(41,319)	-	-	-	-
(6,797)	678	(11,990)	4,515	-	-
(48,116)	(40,641)	(11,990)	4,515	-	-
-	115	-	(115)	-	-
276,103	2,668	(14,620)	39,969	47,885	200,201

יתרה ליום 1 באפריל, 2022

הפסד לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל

העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך

רכוש קבוע, בגובה הפחתה, נטו ממס

יתרה ליום 30 ביוני, 2022

סך הכל הון	יתרת עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הערכה מחדש	פרמיה על מניות	הון מניות
מבוקר					
אלפי ש"ח					
370,459	80,695	5,994	35,684	47,885	200,201
(98,980)	(98,980)	-	-	-	-
(9,872)	1,517	(21,527)	10,138	-	-
(108,852)	(97,463)	(21,527)	10,138	-	-
-	595	-	(595)	-	-
261,607	(16,173)	(15,533)	45,227	47,885	200,201

יתרה ליום 1 בינואר, 2022

הפסד לתקופה

הפסד כולל אחר, נטו

סה"כ רווח (הפסד) כולל

העברה מקרן הערכה מחדש בגין שיערוך

רכוש קבוע בגובה פחתה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		נספח	
2022	2022	2023	2022	2023		
מבוקר	בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח						
(1,172,770)	(462,130)	94,117	(727,675)	(155,847)	א'	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
(783)	(908)	(95)	(1,773)	(127)		<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
						מימוש (רכישת) רכוש קבוע
(59,650)	(13,024)	(15,284)	(20,953)	(22,842)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
(60,433)	(13,932)	(15,379)	(22,726)	(22,969)		מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
						<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
(3,081)	(741)	(860)	(1,512)	(1,729)		פרעון כתבי התחייבות נדחים מבנקים ואחרים
-	-	65,000	-	65,000		גיוס כתבי התחייבות נדחים מבנקים
(3,081)	(741)	64,140	(1,512)	63,271		מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(1,236,284)	(476,803)	142,878	(751,913)	(115,545)		<u>עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים</u>
2,939,210	2,664,100	1,444,503	2,939,210	1,702,926	ב'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה</u>
1,702,926	2,187,297	1,587,381	2,187,297	1,587,381	ג'	<u>יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה</u>
						<u>פעילות שלא במזומן</u>
(1,761)	105	1,224	105	5,601		<u>הכרה בנכס זכות שימוש נגד התחייבות בגין חכירה</u>

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
(98,980)	(41,319)	(9,773)	(79,525)	(40,409)
(1,819)	(65)	(3)	(133)	(20)
2,381,573	1,423,518	(813,887)	2,059,170	(1,196,219)
(25,275)	(14,318)	(4,626)	(27,926)	(8,093)
(96,479)	11,575	(6,337)	(7,411)	(26,851)
21,291	7,292	650	21,393	(1,330)
4,489	5,013	(18,893)	7,374	(20,344)
19,419	4,665	6,121	9,590	11,268
107,400	-	-	-	-
(109,363)	(106,700)	-	(106,700)	-
(256,603)	(110,024)	(35,792)	(110,024)	(35,792)
5,850	2,110	1,518	4,249	3,164
46,703	11,401	12,560	22,692	25,084
592,323	244,973	89,070	367,979	211,064
(3,921,539)	(1,959,945)	110,420	(2,739,403)	(456,472)
(261,412)	(88,167)	(12,818)	(131,263)	(69,904)
(2,399)	3,951	4,166	(14,427)	(12,165)
(72,528)	(43,478)	9,189	(65,239)	5,105
175,885	145,750	593,724	23,686	1,309,198
(314)	(125)	(202)	(217)	(390)
(3,346)	(564)	(781)	(2,076)	(1,968)
(110,775)	(65,880)	48,697	(74,123)	(41,938)
(10,119)	31,614	4,788	(47,822)	(49,449)
5,149	6,204	(7,375)	3,336	(34,165)
(59,000)	(42,913)	21,248	(71,089)	60,914
(1,247)	(782)	595	689	1,783
(1,572,136)	(534,895)	2,032	(877,695)	(327,520)
(18,721)	(7,863)	(9,720)	(9,364)	(11,228)
225,560	53,126	55,685	117,502	117,061
(27,040)	(306)	(14,457)	(426)	(15,860)
5,358	-	-	4,807	6,274
313,189	69,127	70,350	117,026	115,835
498,346	114,084	101,858	229,545	212,082
(1,172,770)	(462,130)	94,117	(727,675)	(155,847)

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

הפסד לתקופה
התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
התאמות לסעיפי רווח או הפסד:
חלק החברה ברווחי החברה המוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים ופקדונות
מניות
השקעות אחרות
הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות ואחרות
תמורה מממוש נדל"ן להשקעה
שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח תלויי תשואה
שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה אחר
פחת והפחתות:
רכוש קבוע
נכסים בלתי מוחשיים
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
שינוי בנכסי ביטוח משנה
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
מסים על הכנסה
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים :
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
מכירות, נטו של השקעות פיננסיות
רכישות והשקעות נדל"ן להשקעה
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
רכישת נדל"ן להשקעה
מכירות (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
פרמיות לגבייה
חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
ריבית ששולמה
ריבית שהתקבלה
מיסים שולמו
מיסים שהתקבלו
דיבידנד שהתקבל
סך הכל תזרימי מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

דוחות ביניים מאוחדים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2022	2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			

נספח ב' - מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה

2,706,311	2,350,225	1,182,674	2,706,311	1,477,678	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
232,899	313,875	261,829	232,899	225,248	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>2,939,210</u>	<u>2,664,100</u>	<u>1,444,503</u>	<u>2,939,210</u>	<u>1,702,926</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

נספח ג' - מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

1,477,678	1,930,679	1,300,944	1,930,679	1,300,944	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
225,248	256,618	286,437	256,618	286,437	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
<u>1,702,926</u>	<u>2,187,297</u>	<u>1,587,381</u>	<u>2,187,297</u>	<u>1,587,381</u>	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1: - כללי

א. השליטה בחברה

1. הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה תושבת ישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב המלאכה 6, חולון. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 ביוני, 2023 ולתקופה של שישה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2022 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים).
2. החברה הינה חברה בת של אלעזרא החזקות ביטוח בע"מ (להלן - החברה האם) אשר מוחזקת על ידי אלעזרא החזקות בע"מ (להלן - החברה האם הסופית). מניות החברה מוחזקות בשיעור של 53.6% ע"י חברת האם ו- 42.87% נוספים מוחזקים על ידי החברה האם הסופית.
3. החברה הינה חברה פרטית והינה תאגיד מדווח כהגדרתו בחוק החברות.

ב. החברה המאוחדת היחידה הפעילה של החברה הינה איגוד מקרקעין בשם פנינת אפרידר בע"מ (להלן - אפרידר) המוחזקת בבעלות מלאה. בדוחות הביניים ליום 30 ביוני, 2023 לא צורף מידע כספי נפרד כנדרש לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 לאור ההשפעה הזניחה שיש לדוחות הכספיים של אפרידר על הדוחות הכספיים המאוחדים. הפרמטרים ששימשו את החברה בכדי לקבוע את ההשפעה האמורה הם: נכסים, הכנסות, ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת של עד 5% מסך הנכסים, ההכנסות ותזרים מזומנים מפעילות שוטפת שבדוחות הכספיים המאוחדים, בהתאמה.

ג. השפעות אינפלציה ועליית שיעור הריבית

עקב שינויים מאקרו כלכליים ברחבי העולם שהחלו במהלך שנת 2022, המשיכו בתקופת הדוח ולאחריה, נרשמה עלייה בשיעורי האינפלציה בארץ ובעולם. כמו כן, במטרה לבלום את עליית המחירים, החלה עליית שיעורי ריבית על ידי הבנקים המרכזיים בעולם ועל ידי בנק ישראל. שינויים באינפלציה ובשיעור הריבית משפיעים על התוצאות הכספיות של החברה. לפרטים בדבר השפעת השינוי בריבית ובאינפלציה בתקופת הדוח על התוצאות הכספיות של החברה, ראה באור 32 (ב) (3) לדוחות הכספיים השנתיים.

ד. הרפורמה המשפטית

בתקופת הדוח הממשלה מקדמת שינויים משמעותיים במערכת המשפט בישראל הכוללים, בין היתר, תיקון ל"חוק יסוד השפיטה" בנוגע לעילת הסבירות אשר מעוררים מחלוקות וביקורות נרחבות, מתקיימת מחאה חברתית – פוליטית בישראל אשר יתכן וקיימת לה השפעה על הסביבה הכלכלית בישראל, מצב שוק ההון המקומי והשפעה על דירוג האשראי של המשק הישראלי. נציין, כי בחודשים אפריל ומאי 2023 חברות הדירוג הבינלאומיות, מוד"ס ו-S&P (ביחד "חברות הדירוג") פרסמו תחזיות דירוג; מוד"ס הורידה את תחזית דרוג החוב של ישראל מ"חיובית" ל"יציבה" ללא שינוי בדרוג האשראי (AI-). מנגד, S&P לא שינתה לרעה את תחזית דירוג המדינה והשאירה אותה בתחזית "יציבה". בחודש יולי 2023, חברות הדירוג פרסמו דוחות מיוחדים במסגרתם עלה חשש לפגיעה בכלכלה הישראלית. על אף האמור, חברות הדירוג הותירו את תחזית הדירוג והדירוג על כנם. בנוסף, חברת הדירוג Fitch פרסמה דוח דירוג והותירה את רמת הדירוג על A+ ואת תחזית הדירוג "יציבה". נכון למועד הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את היקף השפעת האמור לעיל על פעילותה העסקית של החברה.

ה. תשלום ריבית בגין כתבי התחייבויות ושטרי נאמנות

לתאריך הדיווח, לחברה קיימים כתבי התחייבויות נדחים מתאגידים בנקאיים ("כתבי ההתחייבות"), ושטרי נאמנות של אגרות חוב (סדרות 3 ו-4) ("שטרי הנאמנות") שיתרת הקרן בגינם למועד פרסום הדוח עומדת על כ-465.8 מיליון ש"ח. בהתאם להוראות שטרי הנאמנות וכתבי ההתחייבות, בין היתר, במקרה בו יתרת הרווחים הראויים לחלוקה כמשמעותם בחוק החברות הינה שלילית, אזי מתקיים התנאי לדחיית תשלום ריבית, מכיוון שלחברה יתרת עודפים שלילית בסכום של כ-56.3 מיליון ש"ח. החברה פנתה בבקשה יזומה לרשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הרשות") בבקשה לשלם את תשלומי הריבית (כהגדרתם להלן), והרשות הודיעה לחברה על אי התנגדותה לתשלום תשלומי הריבית.

באור 1: - כללי (המשך)

ה. תשלום ריבית בגין כתבי התחייבויות ושטרי נאמנות (המשך)

לאור האמור לעיל, ביום 30 באוגוסט 2023, אישר דירקטוריון החברה לשלם למחזיקי אגרות החוב והתאגידים הבנקאיים את תשלומי הריבית הקרובים. לתשלומי הריבית אין השפעה על יחס כושר הפירעון של החברה והונה העצמי ו/או על יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה. לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון של החברה ליום 31 בדצמבר 2022, ראה סעיף 8 לדוח דירקטוריון. וכן לפרטים בדבר אירועים בתקופת הדיווח המשפיעים על יחס כושר הפירעון של החברה, ראו [באור 4](#) להלן.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

עד ליום 31 בדצמבר 2022, היו הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לתקני ה-IFRS. החל מיום 1 בינואר 2023, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה ערוכים בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. כמו כן, נערכו דוחות אלה בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

בהתאם לדרישות שנקבעו על ידי הממונה נדחה מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 17 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 17) ושל תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 9 בדבר מכשירים פיננסיים (IFRS 9) ליום 1 בינואר 2025 (וזאת במקום מועד היישום לראשונה שנקבע בתקן עצמו - 1 בינואר 2023). לאור זאת, בתקופות שעד מועד היישום לראשונה בישראל החברה ממשיכה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי מספר 4 בדבר חוזי ביטוח (IFRS 4) ואת תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 בדבר מכשירים פיננסיים (IAS 39 משנת 2017). ביתר הנושאים, הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים".

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לאמור לעיל, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

למעט האמור [בבאור 7 א'](#) בדבר שינויים בריבית ועדכון אומדנים אקטואריים, שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי ודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים. המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים.

ב. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים

1. תיקון ל- IAS 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 8: מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות (להלן – התיקון). מטרת התיקון הינה להציג הגדרה חדשה של המונח "אומדנים חשבונאיים". אומדנים חשבונאיים מוגדרים כ"סכומים כספיים בדוחות הכספיים הכפופים לאי ודאות במדידה". התיקון מבהיר מהם שינויים באומדנים חשבונאיים וכיצד הם נבדלים משינויים במדיניות החשבונאית ומתיקוני טעויות.

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)ב. יישום לראשונה של תקני דיווח כספי חדשים ותיקונים לתקני חשבונאות קיימים (המשך)

התיקון יושם באופן פרוספקטיבי לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2023 והוא חל על שינויים במדיניות חשבונאית ובאומדנים חשבונאיים המתרחשים בתחילת אותה תקופה או אחריה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

2. תיקון ל- IAS 12, מסים על הכנסה

במאי 2021 פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 12, מסים על הכנסה (להלן: IAS "12" או "התקן") אשר מצמצם את תחולת 'חריג ההכרה לראשונה' (להלן: "החריג") במסים נדחים המובא בסעיפים 15 ו-24 ל IAS 12 (להלן: "התיקון"). במסגרת הנחיות ההכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים, מחריג IAS 12 הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים בגין הפרשים זמניים מסוימים הנובעים מההכרה לראשונה בנכסים והתחייבויות בעסקאות מסוימות. התיקון מצמצם את תחולת החריג ומבהיר כי הוא אינו חל על הכרה בנכסי והתחייבויות מסים נדחים הנובעים מעסקה אשר אינה צירוף עסקים ואשר בגינה נוצרים הפרשים זמניים שווים בחובה ובזכות גם אם הם עומדים ביתר תנאי החריג.

התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2023. בנוגע לעסקאות חכירה - התיקון יושם החל מתחילת תקופת הדיווח המוקדמת ביותר המוצגת בדוחות הכספיים במועד היישום לראשונה, תוך זקיפת ההשפעה המצטברת של היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של העודפים (או רכיב אחר בהון, ככל שרלוונטי) למועד זה.

לתיקון לעיל לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים של החברה.

3. תיקון ל- IAS 1, גילוי למדיניות החשבונאית

בחודש פברואר 2021, פרסם ה- IASB תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי 1: הצגת דוחות כספיים (להלן – התיקון). בהתאם לתיקון, חברות נדרשות לספק גילוי למדיניות החשבונאית המהותית שלהן חלף הדרישה כיום לספק גילוי למדיניות החשבונאית המשמעותית שלהן. אחת מהסיבות העיקריות לתיקון זה נובעת מכך שלמונח "משמעותית" לא קיימת הגדרה ב- IFRS בעוד שלמונח "מהותית" קיימת הגדרה בתקנים שונים ובפרט ב- IAS 1. התיקון יושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2023. לתיקון לעיל לא הייתה השפעה על תמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים של החברה, אך התיקון צפוי להשפיע על גילויי המדיניות החשבונאית בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומםתקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח ותקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9, מכשירים פיננסיים

בהמשך לאמור בבאור כב' 1 ו-2 לדוחות הכספיים השנתיים של החברה, גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם "תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח" (להלן- IFRS 17) ו- "IFRS 9 מכשירים פיננסיים" (להלן- IFRS 9), ביום 1 ביוני, 2023 פרסם הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון עדכון שלישי ל- "מפת דרכים לאימוץ תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) חוזי ביטוח" (להלן- עדכון שלישי) הכוללת מספר עדכונים ביחס ל- "מפת דרכים- עדכון שני", שפורסמה ביום 14 בדצמבר, 2022.

במסגרת העדכון השלישי נדחה מועד היישום לראשונה של IFRS 17 ושל IFRS 9 בישראל לתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2025 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר, 2024).

בהתאם לעדכון השלישי, בשנת 2024, במסגרת הדוחות הכספיים לרבעון השלישי, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת באור ייעודי לדוחות הכספיים, דוח פרו-פורמה על המצב הכספי בלבד ליום 1 בינואר, 2024 (נתוני יתרות פתיחה למועד המעבר, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות

בסיס עריכת הדוחות הכספיים ועיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, חוזי ביטוח ותקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9, מכשירים פיננסים (המשך)

IFRS 9 ו-IFRS 17. בדוח השנתי לשנת 2024, תידרשנה החברות לדווח, דוחות עיקריים פרו-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הכספי ליום 1 בינואר, 2024 וסעיפים נבחרים מהדוח על הרווח הכולל לשנת 2024, ללא מספרי השוואה), שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 9 ו-IFRS 17 וכל זאת בהתאם למתכונת גילוי המצורפת בנספח לעדכון השלישי. בנוסף, במסגרת העדכון השלישי עודכנו אבני הדרך ליישום התקנים בשנים 2023 ו-2024, בהתאמה לדחיית מועד היישום הראשונה של IFRS 17 ו-IFRS 9 ובמטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקנים באופן נאות ומהימן. עקרי העדכונים הינם ביחס לדרישות הדיווח לרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לפני מועד היישום הראשונה, ללוח הזמנים להתאמת מערכות המידע, להשלמת גיבוש המדיניות החשבונאית, להיערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA), למעורבות רואי החשבון המבקרים ולגילוי מידע איכותי משלים לביאור הייעודי החל מהדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2024. החברה ממשיכה לבחון את ההשלכות של אימוץ התקנים האמורים על דוחותיה הכספיים ונערכת ליישומם בלוח הזמנים האמור.

כחלק מתהליך אימוץ התקן, החברה מצויה בתהליך יישום והטמעה של מערכות מידע ממוחשבות אשר הכרחיות ליישום הוראות התקן. כמו כן, החברה בוחנת וממפה את הבקורות הנדרשות ואת אופן זרימת המידע אל הדוחות הכספיים. בנוסף, בהתאם לעדכון השלישי עד ליום 31 באוגוסט, 2023, החברה תדווח לרשות את התוצאות של סקר ההשפעה הכמותית (studies Impact Quantitative), להלן – "QIS" הראשון לבחינת השפעת היישום הראשונה של IFRS 17. במסגרת ה-QIS הראשון, החברה ביצעה מבדקים כמותיים לצורך בחינת המתודולוגיה של חישוב יתרות הפתיחה על בסיס היתרות ליום 1 בינואר, 2023 של חוזי ביטוח מסוימים שנקבעו במסגרת העדכון השלישי.

ד. עונתיות

1. ביטוח חיים

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפרשות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקיטון ברווח המדווח.

ה. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן		שישה חודשים שהסתיימו ביום:
	מדד ידוע	מדד בגין	
%	%	%	
5.1	2.2	2.5	300 ביוני, 2023
12.5	3.1	3.2	300 ביוני, 2022
			שלושה חודשים שהסתיימו ביום:
2.4	1.1	1.3	300 ביוני, 2023
10.2	1.9	1.7	300 ביוני, 2022
13.2	5.3	5.26	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022

באור 3: - מגזרי פעילותא. כללי:

מגזרי הפעילות נקבעו בהתבסס על המידע הנבחן על ידי מקבל ההחלטות התפעוליות הראשי (CODM) לצורכי קבלת החלטות לגבי הקצאת משאבים והערכת ביצועים. בהתאם לזאת, למטרות ניהול, הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך

מגזר ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך כולל את ענפי ביטוח חיים וביטוח בריאות והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר הביטוח הכללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר הביטוח הכללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי ביטוח כללי שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים.

3. פעילות שאינה מיוחסת למגזרי פעילות

פעילות זו כוללת חלק ממטה החברה שאינו מיוחס למגזרי הפעילות, פעילויות נלוות/משיקות לפעילות החברה, והחזקת נכסים והתחייבויות כנגד הון החברה.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2023

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
210,383	640,714	-	851,097
16,408	282,962	-	299,370
193,975	357,752	-	551,727
1,244,861	57,501	28,189	1,330,551
81,070	-	-	81,070
3,206	35,869	-	39,075
1,523,112	451,122	28,189	2,002,423
1,423,301	612,340	-	2,035,641
17,834	261,814	-	279,648
1,405,467	350,526	-	1,755,993
81,479	123,923	-	205,402
48,292	18,958	4,864	72,114
1,313	1,910	11,225	14,448
1,536,551	495,317	16,089	2,047,957
-	-	20	20
(13,439)	(44,195)	12,120	(45,514)
(119)	3,590	267	3,738
(13,558)	(40,605)	12,387	(41,776)
ליום 30 ביוני, 2023			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
20,282,569	-	-	20,282,569
1,246,755	3,526,918	-	4,773,673

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך הכל הכנסות

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך הכל הוצאות

חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2022

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
215,095	575,799	-	790,894
14,304	202,601	-	216,905
200,791	373,198	-	573,989
(2,002,019)	130,629	9,527	(1,861,863)
93,466	-	-	93,466
3,960	26,255	-	30,215
(1,703,802)	530,082	9,527	(1,164,193)
(1,768,946)	759,747	-	(1,009,199)
14,650	281,113	-	295,763
(1,783,596)	478,634	-	(1,304,962)
84,001	121,693	-	205,694
48,191	15,389	3,270	66,850
1,639	1,498	9,985	13,122
(1,649,765)	617,214	13,255	(1,019,296)
-	-	133	133
(54,037)	(87,132)	(3,595)	(144,764)
(1,599)	(26,313)	4,309	(23,603)
(55,636)	(113,445)	714	(168,367)
ליום 30 ביוני, 2022			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
21,921,177	-	-	21,921,177
1,185,120	3,153,130	-	4,338,250

פרמיות שהורווחו ברוטו

פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר

רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו

והכנסות מימון

הכנסות מדמי ניהול

הכנסות מעמלות

סך הכל הכנסות (הפסדים)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים

ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי

ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה

אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

סך הכל הוצאות

חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי

שיטת השווי המאזני

הפסד לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על

ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי

השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי

השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2023

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
105,710	324,743	-	430,453
6,248	139,948	-	146,196
99,462	184,795	-	284,257
840,744	39,383	23,923	904,050
40,411	-	-	40,411
1,594	17,408	-	19,002
982,211	241,586	23,923	1,247,720
סך הכל הכנסות			
935,555	303,744	-	1,239,299
8,564	119,660	-	128,224
926,991	184,084	-	1,111,075
38,378	63,831	-	102,209
24,032	10,090	3,085	37,207
698	1,250	6,078	8,026
990,099	259,255	9,163	1,258,517
סך הכל הוצאות			
-	-	3	3
(7,888)	(17,669)	14,763	(10,794)
79	4,125	320	4,524
(7,809)	(13,544)	15,083	(6,270)
ליום 30 ביוני, 2023			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
20,282,569	-	-	20,282,569
1,246,755	3,526,918	-	4,773,673

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים
ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי
ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
חלק החברה ברווחי חברה המטופלת
לפי שיטת השווי המאזני
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סה"כ רווח (הפסד) הכולל לפני מסים
על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי
השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2022

ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	ביטוח כללי	לא מיוחס למגזרי פעילות	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
102,773	287,462	-	390,235
7,551	99,143	-	106,694
95,222	188,319	-	283,541
(1,392,397)	116,758	4,473	(1,271,166)
45,568	-	-	45,568
1,034	13,643	-	14,677
(1,250,573)	318,720	4,473	(927,380)
(1,270,859)	482,753	-	(788,106)
9,550	193,670	-	203,220
(1,280,409)	289,083	-	(991,326)
40,996	67,738	-	108,734
24,458	7,370	1,510	33,338
972	704	5,060	6,736
(1,213,983)	364,895	6,570	(842,518)
סך הכל הוצאות			
-	-	65	65
(36,590)	(46,175)	(2,032)	(84,797)
(1,216)	(15,126)	4,947	(11,395)
(37,806)	(61,301)	2,915	(96,192)
סך"כ רווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה			
ליום 30 ביוני, 2022			
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
21,921,177	-	-	21,921,177
1,185,120	3,153,130	-	4,338,250

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה

פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות

סך הכל הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו

חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון

חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני

הפסד לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סה"כ רווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022

סה"כ	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
מבוקר			
אלפי ש"ח			
1,627,611	-	1,178,693	448,918
487,613	-	458,450	29,163
1,139,998	-	720,243	419,755
(1,974,604)	17,315	288,878	(2,280,797)
180,447	-	-	180,447
62,702	-	56,024	6,678
(591,457)	17,315	1,065,145	(1,673,917)
(279,999)	-	1,541,756	(1,821,755)
705,638	-	677,044	28,594
(985,637)	-	864,712	(1,850,349)
436,833	-	259,143	177,690
104,945	5,605	21,866	77,474
25,729	19,419	3,992	2,318
(418,130)	25,024	1,149,713	(1,592,867)
1,819	1,819	-	-
(171,508)	(5,890)	(84,568)	(81,050)
(17,420)	12,986	(27,578)	(2,828)
(188,928)	7,096	(112,146)	(83,878)
ליום 31 בדצמבר, 2022			
מבוקר			
אלפי ש"ח			
20,739,041	-	-	20,739,041
4,562,594	-	3,335,128	1,227,466

פרמיות שהורווחו ברוטו
פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
פרמיות שהורווחו בשייר
רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות מדמי ניהול
הכנסות מעמלות
סך הכל הכנסות
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
סך הכל הוצאות
חלק החברה ברווחי חברה המטופלת לפי שיטת השווי המאזני
הפסד לפני מסים על ההכנסה
רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סה"כ רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2023					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
136,527	342,472	133,193	139,952	752,144	פרמיות ברוטו
57,111	120,770	43,178	92,432	313,491	פרמיות ביטוח משנה
79,416	221,702	90,015	47,520	438,653	פרמיות בשייר
23,482	43,040	9,995	4,384	80,901	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
55,934	178,662	80,020	43,136	357,752	פרמיות שהורווחו בשייר
18,220	12,595	23,273	3,413	57,501	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,757	15,342	1,493	17,277	35,869	הכנסות מעמלות
75,911	206,599	104,786	63,826	451,122	סך כל ההכנסות
130,959	282,168	156,229	42,984	612,340	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
71,928	109,017	51,276	29,593	261,814	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
59,031	173,151	104,953	13,391	350,526	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
15,046	55,574	26,938	26,365	123,923	הוצאות הנהלה וכלליות
6,997	6,696	2,608	2,657	18,958	הוצאות מימון
1,568	162	33	147	1,910	סך כל ההוצאות
82,642	235,583	134,532	42,560	495,317	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(6,731)	(28,984)	(29,746)	21,266	(44,195)	רווח כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
1,137	780	1,469	204	3,590	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
(5,594)	(28,204)	(28,277)	21,470	(40,605)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר)
1,575,507	601,366	1,047,012	303,033	3,526,918	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר)
541,970	422,666	779,501	98,355	1,842,492	ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 48.1% מסך הפרמיות בענפים אלו.
					ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 52.1% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2022					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
166,589	245,366	123,952	135,307	671,214	פרמיות ברוטו
97,197	63,657	39,355	83,964	284,173	פרמיות ביטוח משנה
69,392	181,709	84,597	51,343	387,041	פרמיות בשייר
25,508	(10,062)	(1,388)	(215)	13,843	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
43,884	191,771	85,985	51,558	373,198	פרמיות שהורווחו בשייר
41,317	25,730	56,177	7,405	130,629	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
5,268	1,960	2,123	16,904	26,255	הכנסות מעמלות
90,469	219,461	144,285	75,867	530,082	סך כל ההכנסות
221,239	268,019	152,052	118,437	759,747	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
127,570	26,148	37,213	90,182	281,113	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
93,669	241,871	114,839	28,255	478,634	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
16,202	47,934	26,351	31,206	121,693	הוצאות הנהלה וכלליות
7,693	3,717	1,898	2,081	15,389	הוצאות מימון
1,268	-	-	230	1,498	סך כל ההוצאות
118,832	293,522	143,088	61,772	617,214	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(28,363)	(74,061)	1,197	14,095	(87,132)	הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
(8,374)	(5,181)	(11,313)	(1,445)	(26,313)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מסים על הכנסה
(36,737)	(79,242)	(10,116)	12,650	(113,445)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר)
1,559,015	458,346	846,473	289,296	3,153,130	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר)
503,509	382,351	689,787	91,332	1,666,979	ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 48.3% מסך הפרמיות בענפים אלו.
					ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 50.6% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2023					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
56,443	160,003	58,233	59,704	334,383	פרמיות ברוטו
24,521	50,594	19,220	40,682	135,017	פרמיות ביטוח משנה
31,922	109,409	39,013	19,022	199,366	פרמיות בשייר
4,358	12,783	(12)	(2,558)	14,571	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
27,564	96,626	39,025	21,580	184,795	פרמיות שהורווחו בשייר
12,448	8,794	15,900	2,241	39,383	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
914	6,906	857	8,731	17,408	הכנסות מעמלות
40,926	112,326	55,782	32,552	241,586	סך כל ההכנסות
67,932	120,445	108,572	6,795	303,744	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
38,007	39,487	37,434	4,732	119,660	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
29,925	80,958	71,138	2,063	184,084	הוצאות הנהלה וכלליות
8,109	28,819	13,562	13,341	63,831	הוצאות מימון
3,410	3,836	1,428	1,416	10,090	סך כל ההוצאות
1,091	74	16	69	1,250	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
42,535	113,687	86,144	16,889	259,255	רווח כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
(1,609)	(1,361)	(30,362)	15,663	(17,669)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
1,309	891	1,690	235	4,125	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר)
(300)	(470)	(28,672)	15,898	(13,544)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר)
1,575,507	601,366	1,047,012	303,033	3,526,918	
541,970	422,666	779,501	98,355	1,842,492	

(*) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 51.2% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 54.4% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2022					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות (אחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים **)	סה"כ	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
61,184	112,276	52,481	54,312	280,253	פרמיות ברוטו
34,186	29,023	16,689	30,264	110,162	פרמיות ביטוח משנה
26,998	83,253	35,792	24,048	170,091	פרמיות בשייר
3,870	(12,485)	(6,060)	(3,553)	(18,228)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
23,128	95,738	41,852	27,601	188,319	פרמיות שהורווחו בשייר
36,953	22,968	50,205	6,632	116,758	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
2,589	1,860	1,970	7,224	13,643	הכנסות ממעמלות
62,670	120,566	94,027	41,457	318,720	סך כל ההכנסות
168,085	139,997	113,615	61,056	482,753	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
101,311	13,479	32,596	46,284	193,670	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
66,774	126,518	81,019	14,772	289,083	הוצאות הנהלה וכלליות
10,603	26,726	13,779	16,630	67,738	הוצאות מימון
3,821	1,786	856	907	7,370	סך כל ההוצאות
536	-	-	168	704	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
81,734	155,030	95,654	32,477	364,895	הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
(19,064)	(34,464)	(1,627)	8,980	(46,175)	סה"כ רווח (הפסד) כולל לפני מיסים על הכנסה
(4,814)	(2,943)	(6,500)	(869)	(15,126)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר)
(23,878)	(37,407)	(8,127)	8,111	(61,301)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר)
1,559,015	458,346	846,473	289,296	3,153,130	ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 51.7% מסך הפרמיות בענפים אלו.
503,509	382,351	689,787	91,332	1,666,979	ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענפי ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 56.7% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3 - מגזרי פעילות (המשך)

ג. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי חבויות אחרים (*)	ענפי רכוש ואחרים (**)	סה"כ	
אלפי ש"ח					
273,021	496,314	222,364	247,999	1,239,698	פרמיות ברוטו
159,410	141,070	70,508	157,985	528,973	פרמיות ביטוח משנה
113,611	355,244	151,856	90,014	710,725	פרמיות בשייר
15,022	(11,889)	(8,051)	(4,600)	(9,518)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
98,589	367,133	159,907	94,614	720,243	פרמיות שהורווחו בשייר
89,791	56,400	123,970	18,717	288,878	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
8,505	9,151	3,522	34,846	56,024	הכנסות מעמלות
196,885	432,684	287,399	148,177	1,065,145	סך כל ההכנסות
504,537	490,566	324,896	221,757	1,541,756	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו
327,614	71,826	111,691	165,913	677,044	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
176,923	418,740	213,205	55,844	864,712	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
36,876	105,998	52,220	64,049	259,143	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
12,008	5,048	2,283	2,527	21,866	הוצאות הנהלה וכלליות
3,070	-	-	922	3,992	הוצאות מימון
228,877	529,786	267,708	123,342	1,149,713	סך כל ההוצאות
(31,992)	(97,102)	19,691	24,835	(84,568)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
(8,599)	(5,388)	(11,885)	(1,706)	(27,578)	הפסד כולל אחר לפני מיסים על הכנסה
(40,591)	(102,490)	7,806	23,129	(112,146)	סה"כ הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה
1,604,068	490,325	945,495	295,240	3,335,128	התחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו ליום 31 בדצמבר, 2022
510,638	385,074	726,790	97,178	1,719,680	התחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר ליום 31 בדצמבר, 2022

(*) ענפי רכוש אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח מקיף דירות ובתי עסק אשר הפעילות בגינם מהווה 50.7% מסך הפרמיות בענפים אלו.

(**) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר נתונים של ענף ביטוח צד ג' אשר הפעילות בגינו מהווה 52.3% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר):

פוליסות ללא מרכיב חסכון					פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			פרמיות ברוטו: תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח
סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)	
			קבוצתי	פרט				
אלפי ש"ח								
210,383	16,615	9,728	-	29,954	120,448	28,595	5,043	סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
636,562					636,562			
77,980					75,949	5,121	(3,090)	
66,607					66,607			
297,598	9,025	9,442	43	20,878	98,097	104,864	55,249	מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
1,125,703					1,125,703			
(13,558)	(1,197)	(75)	3	(2,941)	(7,280)	649	(2,717)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים מזה רווח כולל מחוזי השקעה
1,933					1,933			

פרמיות ברוטו:
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)

מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות.
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר):

פוליסות ללא מרכיב חסכון					פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			קבוצתי	פרט			
אלפי ש"ח							
215,095	10,225	7,395	-	38,522	125,614	28,756	4,583
1,413,525					1,413,525		
93,104					87,908	5,558	(362)
79,003					79,003		
(23,190)	7,381	8,659	(349)	17,998	(106,308)	(15,711)	65,140
(1,745,756)					(1,745,756)		
(55,636)	(5,350)	(2,797)	319	3,410	(20,518)	(17,890)	(12,810)
3,572					3,572		

פרמיות ברוטו:

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)

מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות.
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2023 (בלתי מבוקר):

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			פרמיות ברוטו: תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח			
סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	סיכון הנמכר כפוליסה בודדת			משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
			קבוצתי	פרט				
105,710	8,664	4,877	-	14,562	60,656	14,433	2,518	סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2) מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
381,880					381,880			
39,736					37,840	2,571	(675)	
33,179					33,179			
240,516	4,514	4,843	41	12,413	116,131	73,037	29,537	סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים מזה רווח כולל מחוזי השקעה
695,094					695,094			
(7,809)	(1,221)	68	80	(4,313)	(1,986)	245	(682)	
981					981			

פרמיות ברוטו:
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיועדות.
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022 (בלתי מבוקר):

פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה			פרמיות ברוטו: תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח			
סך הכל	בריאות אחר	סיעודי פרט	פוליסה בודדת			עד שנת 1990 (1)	עד שנת 2003	משנת 2004 תלוי תשואה
			פרט	קבוצתי				
102,773	4,114	3,720	-	18,073	2,320	14,345	60,201	סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)
495,293							495,293	
45,446					(122)	2,730	42,838	
38,337							38,337	
(26,523)	3,469	5,335	(321)	9,107	39,971	5,592	(89,676)	מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(1,244,336)							(1,244,336)	
(37,806)	(2,603)	(2,009)	350	2,846	(10,884)	(14,725)	(10,781)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים מזה רווח כולל מחוזי השקעה
1,363							1,363	

פרמיות ברוטו:

תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות
לעתודות ביטוח

סה"כ מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (2)

מזה דמי ניהול בגין חוזי השקעה
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
ברוטו

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים
מזה רווח כולל מחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם/בחלקם באגרות חוב מיוחדות.
(2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לדוח על הרווח הכולל.
בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022 (מבוקר):

		סיעודי	פוליסות ללא מרכיב חסכון		פוליסות הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		
			סיכון הנמכר כפוליסה בודדת				
סך הכל	בריאות אחר	פרט	קבוצתי	פרט	משנת 2004 תלוי תשואה	עד שנת 2003	עד שנת 1990 (1)
אלפי ש"ח							
10,418	-	-	-	-	-	9,824	594
268,544	-	-	-	-	222,393	38,511	7,640
169,956	20,660	19,019	-	77,027	43,036	9,389	825
448,918	20,660	19,019	-	77,027	265,429	57,724	9,059
2,292,537					2,292,537	-	-
177,980					169,673	10,774	(2,467)
151,521					151,521		
528,102	12,944	15,731	(682)	43,527	366,922	(14,069)	103,729
(2,349,857)					(2,349,857)	-	-
(81,050)	(7,172)	(2,286)	773	4,922	(31,069)	(40,622)	(5,596)
(2,828)	(4)	(37)	(1)	(1)	-	-	(2,785)
(83,878)	(7,176)	(2,323)	772	4,921	(31,069)	(40,622)	(8,381)
6,634					6,634		
15,297	3,013	-	-	5,593	6,691	-	-
34,048					34,048	-	-
10,156					10,156		
2,202,147					2,202,147		
52,247					52,247		
257,241					257,241	-	-

פרמיות ברוטו:

מסורתי/מעורב

מרכיב החיסכון

אחר

סה"כ (2)

תקבולים בגין חוזי השקעה שנוקפו ישירות לעתודות ביטוח

מרווח פיננסי כולל דמי ניהול (3)

מזה דמי ניהול בין חוזי השקעה

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו (4)

תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה

רווח (הפסד) מעסקי ביטוח חיים

רווח (הפסד) כולל אחר מעסקי ביטוח חיים

סך כל הרווח (הפסד) הכולל מעסקי ביטוח חיים

מזה רווח כולל מחוזי השקעה

פרמיה משוננת בגין חוזי ביטוח - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי ביטוח

פרמיה משוננת בגין חוזי השקעה - עסק חדש

פרמיה חד פעמית בגין חוזי השקעה

העברות לחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

העברות מהחברה בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם בחלקם באגרות חוב מיועדות.
- (2) המרווח הפיננסי אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות. לעניין זה, הכנסות מהשקעות כוללות גם את השינוי בשווי ההון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנוקף לדוח על הרווח הכולל. בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס התשואה והיתרה הממוצעת של עתודות הביטוח.

באור 4: - הון ודרישות הון

מדיניות ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה שהינה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן: "הממונה").

בחודש נובמבר, 2017 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – "יעד הון") - לפי המתווה הבא:

חלוקת דיבידנד תותר רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפחות בשיעורים הנקובים בטבלה מטה, לפי חוזר סולבנסי או לפי הנחיות ליישום הנדבך הראשון במשטר כושר פירעון חדש, לפי העניין, כשהוא מחושב ללא הוראות מעבר;

עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2017	עד וכולל הדוחות הכספיים בגין 31/12/2018	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2019	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2020	עד וכולל הדוחות הכספיים ליום 31/12/2023	החל מהדוחות הכספיים ליום 31/12/2024
101%	102%	104%	106%	107%	108%

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

על החברה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II וזאת בהתאם להוראות יישום כפי שפורסמו בחודש יוני 2017 ועודכנו בחודש אוקטובר 2020 (להלן: "חוזר סולבנסי").
יחס כושר פירעון מבוסס סיכון

יחס כושר פירעון מבוסס סיכון מחושב כיחס שבין ההון העצמי הכלכלי של חברת הביטוח לבין ההון הנדרש לכושר פירעון.

ההון העצמי הכלכלי נקבע כסיכום ההון העולה מהמאזן הכלכלי (ראה להלן) ומכשירי חוב הכוללים מנגנונים לספיגת הפסדים (הון רובד 1 נוסף, ומכשיר הון רובד 2).

סעיפי המאזן הכלכלי מחושבים לפי שווי כלכלי, כאשר ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin).

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

ההון הנדרש לכושר פירעון (SCR) נועד לאמוד את החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לסדרת תרחישים שנקבעה בחוזר הסולבנסי המשקפים סיכונים ביטוחיים, סיכוני שוק ואשראי וכן סיכונים תפעוליים. בהתאם להנחיות חוזר סולבנסי הקיים ולעדכונים המבוצעים בו כאמור לעיל, החוזר כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

1. בחירה, החל מדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2019 באחת מהחלופות הבאות:

- א. פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב- 5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר, 2022 - 90% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2021, 85%); יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ל- 31 בדצמבר, 2019.
- ב. הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעטודות הביטוח של סכום המחושב בהתאם לחוזר סולבנסי (להלן: "הניכוי"). הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן: "תקופת הפריסה").

החברה בחרה בחלופה הראשונה ותבחן את החלופות מדי שנה.

2. דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

יחס כושר הפירעון של החברה:

בהתאם לדוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר, 2022, שפורסם ביום 31 במאי, 2023, לחברה עודף הון בהתחשב בהוראות המעבר, בתקופת הפריסה ובהתחשב בפעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך הדוח לתאריך הדיווח.

החישוב שערכה החברה כאמור, נבדק, על ידי רואי החשבון המבקרים של החברה, בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים.

יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות.

החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ועל פעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

מדיניות ודרישות הון (המשך)

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II (המשך)

בדוח המיוחד של רואי החשבון המבקרים מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטורים וחשיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרוט נוסף ראה סעיף 8 בדוח הדירקטוריון וכן דוח יחס כושר פירעון כלכלי שפורסם באתר האינטרנט של החברה.

דוח יחס כושר פירעון, ליום 31 בדצמבר, 2022, הוכן על בסיס התנאים וההערכה המיטבית כפי שהיו ידועים לחברה לאותו יום.

בשל הפסדי החברה לחציון הראשון לשנת 2023, ועל-פי הערכת החברה, ייתכן ויחס כושר הפירעון של החברה ליום 30 ביוני 2023, בהתחשב בהוראות המעבר אינו יעמוד בשיעור יחס כושר הפירעון הנדרש מכוח הוראות הממונה.

על פי הוראות הממונה, תוצאות יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני, 2023 יושלמו וידווחו על ידי פרסום הדוח הכספי ליום 30 בספטמבר, 2023. לפיכך, החברה טרם השלימה את החישוב המלא של יחס כושר הפירעון ליום 30 ביוני, 2023. החברה פועלת לשיפור יחס כושר הפירעון כאמור.

בהקשר זה נציין, כי ביום 23 באוגוסט, 2023, התקבל מכתב מאת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר יחס כושר הפירעון הכלכלי של החברה. במסגרת המכתב כאמור, התבקשה החברה בין היתר ליתן תוכנית פעולה מפורטת לחיזוק יחס כושר הפירעון וכן תחזיות יחס כושר פירעון מפורטות לסוף שנת 2023 ולסוף שנת 2024. החברה תפעל ליישום הוראות הממונה.

ג. הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA)

ביום 5 לינואר, 2022 פרסם הממונה תיקון להוראות החוזר המאוחד- "דיווח לממונה על שוק ההון" – הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון של חברת ביטוח (ORSA) (להלן- "התיקון") – בתיקון נקבע כי חברת ביטוח תדווח לממונה אודות הערכה עצמית של הסיכונים וכושר הפירעון (ORSA) אחת לשנה, במהלך חודש ינואר. בהתאם לתיקון, ביום 31 לינואר, 2023 הגישה החברה לממונה דיווח ORSA כאמור, שכלל את הפרקים הבאים: סיכום התוצאות, מצב עסקי וקשרי גומלין, חשיפה לסיכון והערכת כושר פירעון ודרישת הון. בהתאם לתיקון, פרוט אודות הערכה צופה פני עתיד, תרחישים וניתוחי רגישויות ידווחו החל מחודש ינואר 2024.

ד. דיבידנד

בהתאם למכתב שפרסמה הממונה, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי חוזר סולבנסי בשיעור של לפחות 100% לאחר ביצוע החלוקה, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה.

באור 5 - מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד:

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני		
2022	2022	2023	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
277,720	274,960	278,110	נדל"ן להשקעה (*)
			השקעות פיננסיות:
9,653,614	9,905,973	9,111,628	נכסי חוב סחירים
634,164	623,610	505,916	נכסי חוב שאינם סחירים
75,331	-	121,073	פקדונות בבנקים
3,841,041	4,531,214	3,639,128	מניות
4,836,927	4,621,518	5,188,139	השקעות פיננסיות אחרות
19,041,077	19,682,315	18,565,884	סך הכל השקעות פיננסיות
1,477,678	1,930,679	1,300,944	מזומנים ושווי מזומנים
85,730	82,641	88,292	אחר
20,882,205	21,970,595	20,233,230	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) לעניין עדכון הערכות שווי נדל"ן להשקעה, ראו באור 7 ב להלן.

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3- שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

במהלך התקופה המדווחת לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 30 ביוני, 2023

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,111,628	-	-	9,111,628
505,916	-	505,916	-
121,073	-	121,073	-
3,639,128	421,877	-	3,217,251
5,188,139	1,387,637	-	3,800,502
18,565,884	1,809,514	626,989	16,129,381

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
פקדונות בבנקים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 30 ביוני, 2022

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,905,973	-	-	9,905,973
623,610	-	623,610	-
4,531,214	345,478	34,379	4,151,357
4,621,518	1,195,215	-	3,426,303
19,682,315	1,540,693	657,989	17,483,633

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

ליום 31 בדצמבר, 2022

סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
9,653,614	-	-	9,653,614
634,164	-	634,164	-
75,331	-	75,331	-
3,841,041	374,627	19,403	3,447,011
4,836,927	1,278,188	-	3,558,739
19,041,077	1,652,815	728,898	16,659,364

השקעות פיננסיות

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
פקדונות בבנקים
מניות
השקעות פיננסיות אחרות
סה"כ

לגבי השיטות וההנחות ששימשו לקביעת השווי ההוגן של הנכסים הפיננסיים, ראה באור 12 ו' לדוחות השנתיים.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

תנועה בנכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,652,815	1,278,188	374,627
(62,377)	(69,825)	7,448
221,537	181,735	39,802
(2,461)	(2,461)	-
1,809,514	1,387,637	421,877
(62,890)	(70,338)	7,448

יתרה ליום 1 בינואר, 2023

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד * רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2023

* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2023

במהלך התקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2023, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,343,168	1,075,592	267,576
(30,011)	(41,948)	11,937
256,782	190,817	65,965
(29,246)	(29,246)	-
1,540,693	1,195,215	345,478
(33,778)	(45,715)	11,937

יתרה ליום 1 בינואר, 2022 (מבוקר)

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד * רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2022

* מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2022

במהלך התקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או
הפסד

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,743,921	1,355,533	388,388
(43,166)	(44,817)	1,651
111,031	79,193	31,838
(2,272)	(2,272)	-
1,809,514	1,387,637	421,877
(43,679)	(45,330)	1,651

יתרה ליום 1 באפריל, 2023

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2023

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
30 ביוני, 2023

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2023, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1
ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,381,859	1,081,516	300,343
32,629	23,104	9,525
136,806	101,196	35,610
(10,601)	(10,601)	-
1,540,693	1,195,215	345,478
29,400	19,875	9,525

יתרה ליום 1 באפריל, 2022

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2022

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו
ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום
30 ביוני, 2022

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1
ובין רמה 2.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד		
השקעות		
מניות לא	פיננסיות	
סחירות	אחרות	סה"כ
מבוקר		
אלפי ש"ח		
267,576	1,075,592	1,343,168
26,211	(287,247)	(261,036)
80,840	521,759	602,599
-	(31,916)	(31,916)
374,627	1,278,188	1,652,815
יתרה ליום 1 בינואר, 2022		
סך הרווחים שהוכרו ברווח או הפסד (*)		
רכישות		
מכירות		
יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022		
(*) מתוכם: סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2022		
26,211	(291,014)	(264,803)

במהלך שנת 2022 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 ביוני, 2023		אגרות חוב מיועדות (*)
שווי	הערך	
הוגן	בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
1,182,011	966,692	<u>נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה</u>
177,199	180,553	מוצגים כהלוואות וחייבים
1,359,210	1,147,245	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	123	ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

(*) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפרעון החוזי (הצפוי).

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב שאינם סחירים (המשך)

ליום 30 ביוני, 2022			
הערך בספרים	שווי הוגן		
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
920,780	1,184,253	אגרות חוב מיועדות (*)	
		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
167,274	152,601	מוצגים כהלוואות וחייבים	
1,088,054	1,336,854	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
123		ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)	

(*) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפרעון החוזי (הצפוי).

ליום 31 בדצמבר, 2022			
הערך בספרים	שווי הוגן		
מבוקר			
אלפי ש"ח			
932,472	1,162,501	אגרות חוב מיועדות (*)	
		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	
189,193	162,593	מוצגים כהלוואות וחייבים	
1,121,665	1,325,094	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	
123		ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)	

(*) השווי ההוגן של אגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפרעון החוזי (הצפוי).

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלאות דלהלן מציגות ניתוח של הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה המוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. הרמות השונות הוגדרו כאמור [בבאור 5א' \(2\)](#). החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 30 ביוני, 2023				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
361,003	-	-	361,003	נכסי חוב סחירים
15,716	-	98,703	114,419	מניות
36,572	-	184,622	221,194	השקעות פיננסיות אחרות
413,291	-	283,325	696,616	סה"כ

(*) לא כולל סך של 107,090 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן הינו כ- 103,460 אלפי ש"ח.

ליום 30 ביוני, 2022				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
331,077	-	-	331,077	נכסי חוב סחירים
59,478	2,821	83,325	145,624	מניות
46,291	-	202,053	248,344	השקעות פיננסיות אחרות
436,846	2,821	285,378	725,045	סה"כ

(*) לא כולל סך של 9,100 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן הינו כ- 9,309 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2022				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סה"כ	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
376,949	-	-	376,949	נכסי חוב סחירים
15,751	-	92,595	108,346	מניות
32,358	-	172,261	204,619	השקעות פיננסיות אחרות
425,058	-	264,856	689,914	סה"כ

(*) לא כולל סך של 83,502 אלפי ש"ח נכסים המוחזקים לפדיון, ששווים ההוגן הינו כ- 79,641 אלפי ש"ח.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

תנועה בנכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
264,856	172,261	92,595
(7,770)	(8,445)	675
26,485	21,052	5,433
(246)	(246)	-
283,325	184,622	98,703
(7,770)	(8,445)	675

יתרה ליום 1 בינואר, 2023

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2023

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2023.

במהלך התקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2023, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
242,589	169,724	72,865
(9,296)	(9,897)	601
52,331	42,472	9,859
(246)	(246)	-
285,378	202,053	83,325
(9,296)	(9,897)	601

יתרה ליום 1 בינואר, 2022

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2022

(*) מתוכם: סך הרווחים (הפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2022.

במהלך התקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
278,080	179,310	98,770
(1,913)	(1,846)	(67)
7,281	7,281	-
(123)	(123)	-
283,325	184,622	98,703
(1,913)	(1,846)	(67)

יתרה ליום 1 באפריל, 2023

סך ההפסדים שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2023

(*) מתוכם: סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2023

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח		
או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
258,497	175,328	83,169
(915)	(1,071)	156
27,919	27,919	-
(123)	(123)	-
285,378	202,053	83,325
(915)	(1,071)	156

יתרה ליום 1 באפריל, 2022

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 ביוני, 2022

(*) מתוכם: סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 30 ביוני, 2022

במהלך התקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני, 2022, לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

2. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

מדידת שווי הוגן במועד הדיווח		
נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ונכסים פיננסיים זמינים למכירה		
סה"כ	השקעות פיננסיות אחרות	מניות לא סחירות
	אלפי ש"ח	
242,589	169,724	72,865
(31,889)	(41,760)	9,871
69,685	59,826	9,859
(15,529)	(15,529)	-
264,856	172,261	92,595
(29,780)	(39,651)	9,871

יתרה ליום 1 בינואר, 2022

סך הרווחים (הפסדים) שהוכרו ברווח או הפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2022

(*) מתוכם: סך הרווחים (ההפסדים) לתקופה שנכללו ברווח או הפסד בגין נכסים המוחזקים נכון ליום 31 בדצמבר, 2022

במהלך שנת 2022 לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ג. התחייבויות פיננסיות

1. פירוט

ליום 30 ביוני, 2023	
שווי הוגן	הערך בספרים בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
194,788	195,000
254,104	270,835
448,892	465,835
391	391
18,045	18,045
18,436	18,436
-	6,616
467,328	490,887
	465,835

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים

כתבי התחייבות נדחים

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שווי הוגן:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

סך הכל התחייבויות המוצגות בשווי הוגן

התחייבות בגין חכירה (**)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שווי הוגן.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

1. פירוט (המשך)

ליום 30 ביוני, 2022	
שוי הוגן	הערך בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
134,417	130,000
283,053	270,471
417,470	400,471
8,986	8,986
96,971	96,971
105,957	105,957
-	2,510
523,427	508,938
400,471	

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים

כתבי התחייבות נדחים

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שוי הוגן:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

סך הכל התחייבויות המוצגות בשוי הוגן

התחייבות בגין חכירה (**)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שוי הוגן.

ליום 31 דצמבר, 2022	
שוי הוגן	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
131,602	130,000
270,313	270,689
401,915	400,689
7,531	7,531
186,382	186,382
193,913	193,913
-	2,701
595,828	597,303
-	400,689

התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת:

הלוואות מתאגידים בנקאיים

כתבי התחייבות נדחים

סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת (*)

התחייבויות פיננסיות המוצגות שוי הוגן:

נגזרים המוחזקים עבור חוזים שאינם תלויי תשואה

נגזרים המוחזקים עבור חוזים תלויי תשואה

סך הכל התחייבויות המוצגות בשוי הוגן

התחייבות בגין חכירה (**)

סך הכל התחייבויות פיננסיות

(*) מזה כתבי התחייבות נדחים המהווים הון לצורך עמידה בדרישות ההון

(**) לא נדרש גילוי על שוי הוגן.

באור 5 : - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בחלוקה לרמות

ליום 30 ביוני, 2023				נגזרים התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (1.15. לעיל)
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
18,436	-	-	18,436	
18,436	-	-	18,436	
448,892	-	194,788	254,104	
ליום 30 ביוני, 2022				
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
105,957	-	-	105,957	
105,957	-	-	105,957	
417,470	-	134,417	283,053	
ליום 31 בדצמבר, 2022				נגזרים התחייבויות פיננסיות אשר ניתן גילוי של שווים ההוגן (1.15. לעיל)
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
193,913	-	-	193,913	
193,913	-	-	193,913	
401,915	-	131,602	270,313	

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות

בשנים האחרונות ניכר גידול משמעותי בהיקף ההליכים הייצוגיים המוגשים נגד החברה, זאת כחלק מגידול כללי של בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בכלל וכחלק מגידול בבקשות מסוג זה כנגד חברות העוסקות בתחומי העיסוק של החברה. מגמה זו מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים במקרה של קבלת אישור לתובענה ייצוגית כנגד החברה. ההליכים הייצוגיים, מצויים בשלבים שונים של הבירור המשפטי, החל משלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ועד לשלב שבו התובענה אושרה כייצוגית והיא מתבררת ככזו. חלק מההליכים הייצוגיים מצויים בהליכי ערעור.

בהליכים משפטיים או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not" - דהיינו הסתברות העולה על 50%), כי טענות התביעה תתקבלנה וההליך יתקבל (או במקרה של בקשה לאישור תובענה כייצוגית, יאשר בית המשפט את אישורה כייצוגית), נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה.

בבקשות לאישור תובענות אשר אושרו כייצוגיות על ידי בית המשפט, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה, אם, לאור הערכת ההנהלה המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה במסגרת התביעה לגופה תתקבלנה במסגרת ניהול התובענה כתובענה ייצוגית. במקרה בו אושרה תביעה כייצוגית על ידי בית המשפט והוגש ערעור על ידי התובע בו הוא עותר להרחיב את פסק הדין שניתן, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה בערעור, אם לאור הערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, יותר סביר מאשר לא ("more likely than not") שטענות התביעה בערעור תתקבלנה.

במקרים בהם במסגרת ניהול ההליכים קיימת נכונות להגיע לפשרה, נכללה הפרשה בגובה הנכונות לפשרה, וזאת אף אם מדובר במקרה אשר לפי הפירוט האמור לעיל לא הייתה נכללת הפרשה בדוחות הכספיים אלמלא הפרשה או הנכונות לפשרה. במקרים בהם לפי הפירוט האמור לעיל נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים ויש נכונות לפשרה, נכללה הפרשה בדוחות לכיסוי החשיפה המוערכת על ידי החברה או סכום הנכונות לפשרה, לפי הגבוה מבניהם. במקרים בהם אושר הסדר פשרה, נכללה בדוחות הפרשה בגובה הערכת החברה לעלות הסדר הפשרה.

בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה) אשר בהם, להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, לא חל האמור לעיל, וכן בהליכים משפטיים (או בבקשות לאישור תובענה כייצוגית) הנמצאים בשלבים ראשוניים ולא ניתן להעריך את סיכויי התביעה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים.

להערכת ההנהלה, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי החברה או הפרשה בגובה נכונות החברה לפשרה, לפי העניין.

להלן פרוט הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות:

1. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה נגד החברה ונגד חברות ביטוח נוספות (להלן: "המשיבות"), ביום 13 ביוני, 2012. סכום התביעה הקבוצתית הינו על סך של כ-37 מיליון ש"ח. עניינה של התובענה בטענה כי המשיבות גובות סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבוטחים והקרויים "גורם פוליסה" ו/או "דמי ניהול אחרים" ("גורם פוליסה"). לטענת התובעת הייצוגית, אמנם במסגרת חוזרי הממונה הותר לחברות הביטוח לגבות "גורם פוליסה" בפוליסות לביטוח חיים, בכפוף למספר מגבלות, אלא שזהו תנאי הכרחי אך לא מספיק ולצורך גביית "גורם פוליסה" נדרשת גם הסכמה חוזית.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות קייצוגיות ותובענות אשר אושרו קייצוגיות (המשך)

1. המשך

הקבוצה אותה מבקשת לייצג התובעת הינה כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח של המשיבה ושנגבה ממנו סכום כלשהו כ"גורם פוליסה" ו/או כעמלה זהה בשם אחר. התובעת עותרת לסעד של תשלום סכום הפיצוי/ השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגבה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנמנעה מהם ביחס לסכום זה. כמו כן, עותרת התובעת למתן צו עשה המורה לחברה לשנות את דרך פעולתה בכל הקשור בגביית גורם פוליסה ולתשלום גמול לתובעת ושכר טרחה לבאי כוחה.

ביום 21 בנובמבר, 2016 ניתנה החלטת בית משפט בבקשה לאישור התובענה קייצוגיות במסגרתה נקבע כי יש מקום לאשר באופן חלקי את ניהול התובענה קייצוגית. בית המשפט הגדיר את חברי הקבוצה: "מבוטחים של כל אחת מחברות הביטוח בפוליסות ביטוח חיים משולבות חיסכון שנערכו בין השנים 1992-2003 (פוליסות המכונות בשמות שונים כגון "עדיף", "מיטב", "יותר", "עדי", "מעולה" וכיו"ב), אשר החיסכון שנצבר לטובתם נפגע בשל גביית "גורם הפוליסה". עילת התביעה אותה אישר בית המשפט הינה הפרת פוליסת הביטוח בשל גבייה ללא בסיס משפטי של עמלת "גורם פוליסה" באופן שפגע בחיסכון שנצבר לטובת המבוטח החל משבע שנים קודם להגשת התובענה – היינו: ביחס לחברה החל מיום 13 ביוני, 2005. בית המשפט אישר לתבוע את הסעדים הבאים: תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטח בסכום החיסכון הנוסף שהיה נצבר לטובתו אילו לא היה נגבה גורם הפוליסה או פיצוי המבוטח בסכום האמור וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מעתה ואילך.

ביום 5 במרס, 2017 הגישו התובעים בקשה לאיחוד הדיון בתיק יחד עם תיקים שהוגשו כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (הראל, כלל, מגדל ומנורה) באותו נושא. בקשה זו התקבלה ונקבע כי כל התיקים, לרבות התיק כנגד החברה, יאוחדו וידונו בפני השופטת מיכל נדב יחד עם התיק המתנהל נגד הפניקס.

ביום 16 במאי, 2017 הגישו הנתבעות (כולל החברה), כל אחת בנפרד, בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון על ההחלטה לאשר באופן חלקי את התובענה קייצוגית, וכן כי ההליכים בבית המשפט המחוזי יותלו עד להשלמת ההליכים בבקשת רשות הערעור בעליון. בית המשפט העליון נעתר לבקשה והורה על התליית ההליכים בבית המשפט המחוזי עד למתן החלטה אחרת.

ביום 3 בספטמבר, 2018 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לבית המשפט העליון, אשר חוזרת בעיקרה על עמדתו כפי שהוגשה לבית המשפט המחוזי.

ביום 6 בפברואר, 2019 התקיים דיון בבקשת רשות הערעור בבית המשפט העליון, במסגרתו הציע בית המשפט כי בקשות הערעור תמחקנה וכי כל הטיעונים, לרבות הזכות להגיש ערעור בתום הדיון במחוזי, ישמרו לצדדים. החברה קיבלה את המלצת בית המשפט והודיעה על משיכת בקשת רשות הערעור. בנסיבות אלו, ימשך הדיון בתובענה לגופה בבית המשפט המחוזי. כתב תביעה כנגד כל החברות הוגש לבית המשפט המחוזי וכתבי הגנה מטעם החברות הוגשו גם כן. הצדדים הגישו גם את ראיותיהם. בשלב זה, הצדדים פנו בהסכמה להליך גישור.

ביום 6 ביולי, 2020 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הורה בית המשפט ליועמ"ש להתייחס להצעת הפשרה הנרקמת בין הצדדים. בנוסף, בית המשפט הורה לנתבעות להגיש את הצעת הסדר הגישור, תוך מתן הסבר מדוע יש בראיות החדשות לשנות מהותית את פני התביעה, וזאת עד ליום 8 בדצמבר, 2020. במקביל, ביקש המגשר מהמדינה ליטול חלק בהליך הגישור, אך זו סירבה והציעה במקום להעביר את הסדר הפשרה לבחינת הגורמים הרלוונטיים במדינה, וזאת בטרם יוגש לאישור ביהמ"ש.

ביום 7 בפברואר, 2021 התקיימה ישיבה מקדמית שבה הציגו ב"כ הנתבעות את המתווה העקרוני של ההסדר שגובש במסגרת הגישור. בית המשפט ביקש לקבל את התייחסות המדינה וכן את ההסדר המגובש. ביום 22 בספטמבר, 2022 התקיים דיון בתיק, במסגרתו הביע בית המשפט את דעתו לגבי הסדר פשרה ובהמשך לכך אף ניתנה החלטה בכתב ביום 23 בספטמבר, 2022.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
1. המשך

ביום 20 ביוני, 2023 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה לבימ"ש אשר עיקריה הינם: השבה לחברי הקבוצה של כ-42% מסך גביית גורם הפוליסה, שלפי הנטען הייתה אמורה להיות מועברת לחיסכון ולא הועברה, החל משבע שנים לפני הגשת בקשת האישור ועד מועד הפחתת גביית גורם הפוליסה. ביחס לתקופה שעד סוף 2012 לסכומי ההשבה יתווספו תשואות, וביחס לתקופה שהחל מתחילת 2013 ואילך שערך סכומי ההשבה ייעשה בהתאם להחלטת בימ"ש. הפחתת הגבייה העתידית בגין גורם פוליסה בשיעור של 50% מסך גורם הפוליסה (גביה של 50% בלבד) החל ממועד שלא יהיה מאוחר מ-150 יום לאחר המועד הקובע (כהגדרתו בהסדרי הפשרה) ואילך. הפחתת הגביה תתבצע בדרך של הקטנת גורם הפוליסה שנגבה בשיעור של 50% מסך גורם הפוליסה שהיה נגבה לולא היתה מבוצעת ההפחתה. ימונה מפקח לצורך בדיקת יישום הסדרי הפשרה.

ביום 10 ביולי, 2023 נתן ביהמ"ש החלטה המורה על פרסום בשני עיתונים יומיים, והפרסום נעשה. כמו כן, הורה ביהמ"ש על עדכון היועצת המשפטית לממשלה והמפקח על הביטוח, והדבר נעשה. ביום 23 ביולי, 2023 הגישה הפרקליטות בשם המדינה בקשת אורכה למתן עמדתה עד ליום 15 בינואר, 2024. ביום 23 ביולי, 2023 נעתר ביהמ"ש לבקשת האורכה של המדינה וקבע לתז"פ ליום 16.1.24.

2. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 7 בספטמבר, 2016. סכום התביעה הקבוצתית מוערך בסכום של 8,100,000 ש"ח. עניינה של התובענה בטענה בדבר גביית הוצאות ניהול השקעות ללא הסכמה מפורשת על כך במסגרת הפוליסה (הגביה של הוצאות ניהול אינה מנוגדת לדין והטענה היא כי לא הייתה הסכמה חוזית על-פי הפוליסה המתירה גביה של הוצאות אלו); כי החברה הציגה כביכול מצגי שווא, לפיהם העלות היחידה שיש לחוסכים היא דמי ניהול; וכי החברה לא גילתה ללקוחותיה במסגרת הדוחות האישיים ששלחה כי נוכח הוצאות ניהול השקעות, וזאת עד לדוחות החל משנת 2014. הקבוצה אותה מעוניינת לייצג התובעת היא כל בעלי פוליסת חסכון "Best Invest אישי" של המשיבה בהווה ובשבע השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה. ביום 14 ביוני, 2018 הגישו הצדדים בהליך הנ"ל - יחד עם הצדדים בהליכים נוספים המתנהלים נגד חברות ביטוח אחרות באותו נושא - בקשה לאישור הסדר דיוני, לפיו תצורף עמדת המאסדר - שהוגשה במסגרת הליכים המתנהלים באותה עילה בבתי הדין לעבודה - כראיה בתיק. בית המשפט נעתר לבקשה. ביום 31 במאי, 2019 ניתנה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית. ביום 15 ביולי, 2019 הגישו הנתבעות בקשה להארכת מועד להגשת כתב הגנה והתליית ההליך עד להחלטה בבקשת רשות ערעור. בהתאם להחלטת בית המשפט, בשלב זה מוארך המועד להגשת כתב הגנה עד להחלטה אחרת. ביום 26 בספטמבר, 2019 הגישה החברה בקשת רשות ערעור על ההחלטה המאשרת את התובענה כייצוגית לבית המשפט העליון. ביום 3 בנובמבר, 2019 קבע בית המשפט העליון כי הבקשה לרשות ערעור מצריכה תשובה; וכי גם היועץ המשפטי לממשלה מתבקש להגיש את עמדתו בכתב בעניין. ביום 13 באוגוסט, 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה על התייצבותו בהליך בקשת רשות הערעור וכן הגיש את עמדתו, לפיה יש לקבל את בקשת רשות הערעור והערעור לגופו ולהורות על דחיית בקשות האישור כתובענות ייצוגיות. ביום 13 בספטמבר, 2020 הוגשה בקשה להצטרף להליך מטעם עמיתים בקופות גמל שהגישו בקשות לאישור תובענות ייצוגיות בהליכים אחרים בעניין הוצאות ישירות, אשר תלויות ועומדות בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב. ביום 6 באוקטובר, 2020 בית המשפט העליון קיבל את בקשת ההצטרפות והתיר לעמיתים להגיש תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה.

ביום 28 ביוני, 2021 פורסם דו"ח ביניים של הוועדה המייעצת לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בנושא בחינת ההוצאות הישירות ("דוח הביניים", ו"הוועדה", בהתאמה). ביום 7 ביולי, 2021 היועץ המשפטי לממשלה הגיש את דו"ח הביניים של הממונה לבית המשפט וביקש להגיש עמדה ביחס לדו"ח.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

2. המשך

בהחלטת בית המשפט מיום 17 בנובמבר, 2021, נקבעו מועדים להגשת עמדות מטעם היועץ המשפטי לממשלה, המבקשות, המשיבים והעמיתים שהצטרפו להליך, לאחר פרסום הדוח הסופי של הוועדה. ביום 24 בנובמבר, 2021, פורסם הדוח הסופי של הוועדה; וביום 2 בינואר, 2022 הגיש היועץ המשפטי לממשלה את התייחסותו לדוח הסופי והודיע כי הוא עומד על עמדתו שהוגשה בהליך, לפיה דין בקשת רשות הערעור (והערעור לגופו) - להתקבל. ביום 2 בפברואר 2022 הוגשה תגובת הצדדים להתייחסות היועץ המשפטי לממשלה. ביום 8 בפברואר, 2022 הגישו המבקשות בקשה למחיקת תגובת המבקשים להצטרף להליך. ביום 10 בפברואר, 2022 בית המשפט העליון הוציא מלפניו החלטה לפיה הבקשה נדחת. נתנה למבקשות אפשרות להגיש טיעון משלים שלא יעלה על 3 עמודים עד ליום 20 בפברואר, 2022.

ביום 10 באפריל, 2022 פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון טיוטת תקנות חדשות בנושא ההוצאות הישירות. ביום 24 באפריל, 2022 התיר בית המשפט העליון לחברות הביטוח להגיש את טיוטת התקנות החדשה בנושא הוצאות ישירות שפרסם המאסדר; וביום 8 במאי, 2022 גם הצדדים האחרים הגישו את התייחסותם למסמך. ביום 16 באוגוסט, 2022 ועדת הכספים של הכנסת אישרה את הנוסח הסופי של התקנות; וביום 15 בספטמבר, 2022 הגישו המבקשות לבית המשפט הודעת עדכון על כך. המצטרפים להליך הגישו התייחסותם להודעת העדכון ביום 19 באוקטובר, 2022. ביום 22 ביוני, 2023 ניתן פסק דין שקיבל את בקשת רשות הערעור ודחה את בקשת האישור.

3.

בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 13 בנובמבר, 2016. עניינה של התובענה בטענה כי החברה מפרה כביכול התחייבויותיה במסגרת פוליסות לביטוח מנהלים הכוללות גם כיסוי לאובדן כושר עבודה, באופן כזה שהחברה, בין היתר, מסיטה כספי מבוטחים וגורעת כספים ביתר מתוך רכיבי הגמל והפיצויים המופרשים על-ידי המבוטחים לטובת רכיב אובדן כושר עבודה, ובכך מקטינה לכאורה את הסכומים הנצברים עבור המבוטחים כפנסיה (גמל ופיצויים) ומגדילה את הפרמיות הנגבות על-ידה עבור רכיב אובדן כושר עבודה, וזאת בניגוד לדין ולתנאי פוליסת הביטוח. הקבוצה אותה מבקשות התובעות לייצג כוללת "כל מבטח בעל פוליסת ביטוח מנהלים וכן ביטוח אובדן כושר עבודה, החל משנת 2015".

בין הצדדים התנהלו מגעים אשר הבשילו לחתימה על בקשת הסתלקות, לפיה בקשת האישור תימחק בכפוף להתחייבות החברה לתיקון המגבלה הטכנולוגית בעטיה נוצרה אי-ההתאמה הרישומית באותן פוליסות, ותשלם סך של 280,000 ש"ח כגמול ושכ"ט למבקשות ובאי כוחן ("בקשת ההסתלקות"). ביום 13 בפברואר, 2018 הגישו המבקשות את בקשת ההסתלקות לבית הדין. ביום 21 באוקטובר, 2018 הוגשה עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה, במסגרתה התנגד היועץ המשפטי לממשלה לאישור בקשת ההסתלקות והמליץ על מינוי בודק חיצוני. ביום 31 בדצמבר, 2018 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר כללה גם תגובה לעמדת היועץ המשפטי לממשלה. ביום 26 בפברואר, 2019 הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה. ביום 14 באוגוסט, 2019 הוגשה עמדת היועץ המשפטי לממשלה, המתנגדת להסדר הפשרה המתוקן.

ביום 2 באוקטובר, 2019 התקיים דיון בתיק, במסגרתו הודיעו הצדדים על משיכת הסדר הפשרה, נוכח עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה.

ביום 15 בינואר, 2020 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר דיוני ("ההסדר הדיוני"), לפיה בקשת האישור תתקבל ובית הדין יאשר את ניהול התובענה כייצוגית, וזאת על מנת להביא לסיום ההליכים המשפטיים בתיק ועל מנת לסלול את הדרך לאישור הסדר פשרה שיובא בהמשך לאישורו של בית הדין. ביום 21 בינואר, 2020 נתן בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב תוקף של החלטה להסדר הדיוני והתובענה אושרה כייצוגית. בהתאם, בית המשפט מינה מומחה מטעמו לבחינת השאלות שבמוקד ההסדר הדיוני. ביום 5 במרץ, 2020 ניתנה החלטה לפיה על החברה להגיש כתב הגנה תוך 45 ימים, וזאת ככל שהצדדים לא יגיעו לפשרה.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
3. המשך

ביום 14 במרס, 2021 הגישו התובעות הודעה, אליה צורף דוח ביניים מטעם המומחה שמונה ע"י ביהמ"ש ("דוח הביניים"), וביקשו שהות נוספת של כ-30 ימים על מנת ללמוד את השלכות הדוח ולגבש עמדה ביחס אליו.

ביום 17 ביוני, 2021 הגישו התובעות בקשה לחידוש ההליך, בה קבלו על אופן ביצוע הבדיקה על-ידי המומחה ועל חלק ממסקנותיו בדוח הביניים ("בקשת החידוש"). ביום 15 ביולי, 2021 הגישה החברה תשובה לבקשת החידוש. בהחלטה מיום 16 באוקטובר, 2021 חודש ההליך ונקבע כי על החברה להגיש כתב הגנה. ביום 12 בינואר, 2022 הגישה החברה כתב הגנה. לאחר הגשתו פנו הצדדים להידבר מחוץ לכותלי בית המשפט.

ביום 31 בינואר, 2023 העביר המומחה לצדדים דוח בודק סופי ("דוח הבודק"), לפיו נמצא כי החברה השיבה לחברי הקבוצה סכום מצטבר של 5,989,650 ש"ח, ובשים לב להשבה זו קיימת התאמה בין הפרשות המעסיק לבין זקיפת הסכומים לרכיבי הביטוח וחיסכון בפוליסות של חברי הקבוצה עד ליום 30 בספטמבר, 2022 (תום תקופת הבדיקה); וכי מערכת התפעול של הראל של חברה לביטוח בע"מ ("הראל"), עימה התקשרה החברה למתן שירותי תפעול לתיק הפנסיוני של הנתבעת ופוליסות פרט משולבות החיסכון ופוליסות מסוג אובדן כושר עבודה, מספקת את המענה הנדרש בתפעול הפוליסות לצורך התאמות בין הפרשות המעסיק לזקיפת הסכומים בפוליסות בהתאם להסכמי ההטבות.

ביום 14 בפברואר, 2023 הגישו הצדדים לבית הדין בקשה לאישור הסדר פשרה, אליה צורף דוח הבודק, במסגרתה עתרו לאשר את הסדר הפשרה הכולל השבה מלאה לכלל חברי הקבוצה, לפי דוח הבודק, ולפיכך לסיים את התובענה באופן שייצר מעשה בי-דין ביחס לחברי הקבוצה אשר הוגדרה במסגרת הבקשה לאישור הסדר הפשרה, כדלקמן: "כל מבוטח אצל הנתבעת בעל פוליסת ביטוח מנהלים וכן ביטוח אובדן כושר עבודה, ביחס להפקדות שבוצעו לפוליסה החל מיום 1.1.2015 ועד ליום 30.9.22" ("הסדר הפשרה").

בהחלטתו מיום 1 במרס, 2023 בית הדין קבע כי לא מצא טעם לדחות את הסדר הפשרה על הסף, והורה על פרסום מודעה בעיתונים בדבר הסדר הפשרה ועל המצאתו ליועמ"ש. ביום 9 ביוני, 2023 הוגשה עמדת היועמ"ש, במסגרתה היועמ"ש לא התנגד להסדר הפשרה אלא העיר מספר הערות, ובהן בקשה להבהרה בקשר להשבת סכומים לבעלי פוליסות שבוטלו או פוליסות שבהן המבוטח הגיע לגיל פרישה במהלך התקופה הקובעת והמבוטח כבר החל לקבל גימלה ("פוליסות מבוטלות").

ביום 12 ביוני, 2023 הגישו הצדדים תגובה לעמדת היועמ"ש, בה הבהירו כי לא בוצעה השבה לבעלי פוליסות מבוטלות, וכי הסכום המצטבר בעניינם עומד על 137,862 ש"ח. בפסק דינו מיום 25 ביוני, 2023 בית המשפט אישר את הסדר הפשרה באופן שייצר מעשה בי-דין ביחס לכלל חברי הקבוצה, והורה על השבת הכספים לבעלי הפוליסות המבוטלות שסכום ההשבה לגביהם גבוה מ-100 ש"ח, כאשר יתרת הסכום תועבר לקרן תובענות ייצוגיות.

4. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ביום 22 בינואר, 2017. סכום התובענה מוערך בסך של 12,250,000 ש"ח. עניינה של הבקשה לאישור בטענת המבקשים לגביית יתר מן המבוטחים, בכל הנוגע לאפשרות עדכון הגיל ו/או וותק הנהיגה בעת חציית מדרגת גיל ו/או וותק נהיגה המזכה אותם בהפחתה בפרמיית הביטוח. לשיטת המבקשים, הגדרת הקבוצה כוללת את מבוטחי החברה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג', בתקופה שתחילתה שבע שנים קודם להגשת התובענה ועד למתן פסק דין, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת הגיל ו/או וותק הנהיגה המזכה בהפחתת דמי הביטוח ואשר לא קיבלו מאת החברה את ההפחתה. ביום 22 ביוני, 2017 התקיים דיון קדם משפט יחד עם תביעות נוספות שהוגשו כנגד חברות ביטוח אחרות באותו נושא. בית המשפט קבע כי נכון לשלב זה של ההליך, כלל התביעות העוסקות בפרקטיקת מעבר גיל ידונו במאוחד. ביום 28 במאי, 2019 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו נקבע כי על המשיבות להגיש תשובה בכתב לשאלת בית המשפט (תשובה הוגשה ביום 10 ביולי, 2019).

- א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
4. המשך

ביום 3 במרס, 2022 הגישו המבקשים הודעת עדכון לבית המשפט, לפיה ביום 16 בפברואר, 2022 ניתן פסק דין בת"צ ליטבינוב נ' כלל ("עניין ליטבינוב"), העוסק באותן שאלות משפטיות, במסגרתו נדחתה התובענה הייצוגית שם וכי בכוונת המבקש שם להגיש ערעור לבית המשפט העליון על פסק הדין. על כן, במסגרת ההודעה ביקשו המבקשים לעכב את ההליכים בייצוגית דנא עד למתן פסק דינו של בית המשפט העליון בערעור בעניין ליטבינוב. ביום 10 במרס, 2022 הגישו המשיבות תגובה, במסגרתה הוצע כי דיון ההוכחות הקבוע ליום 20 במרס, 2022 יומר בקדם משפט, במסגרתו תידון בקשת הודעת המבקשים והסוגיות העולות ממנה. ביום 16 במרס, 2022 התקבלה החלטה המאשרת את ההצעה כאמור. ביום 20 במרס, 2022 התקיים דיון קדם משפט, במסגרתו בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הוא מורה על עיכוב ההליכים בתיק עד למתן פסק הדין בערעור בעליון בעניין ליטבינוב. הערעור בעניין ליטבינוב הוגש בפועל ביום 25 באפריל, 2022. ביום 2 במאי, 2023 בית המשפט קבע את התיק לתזכורת ליום 1 בנובמבר, 2023 לאור דחית הדיון בעניין ליטבינוב ליום 10 באוקטובר, 2023.

5. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה ו-2 חברות ביטוח נוספות ביום 27 באפריל, 2017. סכום התביעה כנגד המשיבות הוערך על ידי המבקשים על סך של 44,395,750 ש"ח (סכום התובענה נגד החברה בלבד עומד על סך של 15,870,750 ש"ח). עניינה של התובענה, בטענה לגביית יתר שלא כדין, של ריבית (דמי אשראי) בקשר עם פריסת הפרמיה השנתית לתשלומים ובניגוד להוראות תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (קביעת אחידות מטבע בחוזי ביטוח ודמי ביטוח באשראי), התשמ"ד-1984 (להלן: "תקנות דמי ביטוח באשראי"), אשר קובעות אחוז ריבית מקסימלי. הקבוצה הוגדרה ככל בעלי הפוליסות ו/או המוטבים ו/או המבוטחים שבטוחו על ידי המשיבות בפוליסות ביטוח בענפי הביטוח הכללי (ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירה ותכולתן, ביטוח תאונות אישיות) וכל פוליסה אשר תקנות דמי ביטוח באשראי חלות עליה, ואשר שילמו למשיבות ריבית, דמי אשראי, דמי גביה או דמי הסדר תשלומים ביתר או כל תשלום דומה לאלה, תוך חריגה מהוראות הדין ו/או תוך חריגה משיעורי הריבית אשר הוצגו בפוליסות. הסעדים המבוקשים הינם פיצוי/השבה בדרך של החזר סכום הריבית העודפת שנגבה מהקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה למשיבות לשנות את דרך פעולתן.

ביום 6 באפריל, 2021 הוגשה לבית המשפט בקשה לאישור הסכם הפשרה במסגרתה תינתן הנחה בדמי אשראי של 100%. ביום 8 באפריל, 2021 הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה בעיתונות ונקבע כי על הצדדים להגיש את עמדתם ביחס לענף 61. ביום 20 ביוני, 2021, הורה בית המשפט ליועץ המשפטי לממשלה להגיש את עמדתו. ביום 8 בנובמבר, 2021 הגיש יועץ המשפטי לממשלה את עמדתו, ובה הבהיר כי לא מצא לנכון להתערב ביחס לאישור הסדר הפשרה לחיוב או לשלילה. ביום 10 בנובמבר, 2021 ניתנה הבהרה על ידי בית המשפט כי ראה את עמדת היועץ ש"ו כי הוא ניתן בהמשך את החלטתו ביחס לבקשה לאישור הסדר פשרה. ביום 6 בינואר, 2022 ניתן פסק דין המאשר את הסכם הפשרה. במסגרת פסק הדין כאמור התקבלה גם עמדת החברה לעניין ענף 61 (רכב מסחרי מעל 3.5 טון אוטובוסים ומשאיות), לפיה הענף אינו נכלל ב"ביטוחים אישיים". ביום 10 במרס, 2022, הגיש המבקש לבית המשפט הודעה מטעם המומחה בה אישר כי בדק את מערכות הכשרה וכי וחישוב דמי האשראי והגבייה של דמי האשראי מתבצעת מראש באופן תקין בהתאם לדיו.

6. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב ביום 5 ביוני, 2019. סכום התביעה המוערך על ידי המבקש לנזקם הכולל של חברי הקבוצה מוערך בסך של מעל 3,000,000 ש"ח. עניינה של התובענה בטענה שהחברה גבתה ביתר ושלא כדין דמי ניהול ממבוטחיה בפוליסות המערבות ביטוח חיים וחיסכון (גמל), המוצעות הן לשכירים ("ביטוח מנהלים") והן

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
6. המשך

לעצמאיים. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כלל מבוטחי החברה בפוליסות שיש בהן מרכיב חיסכון (גמל) לרבות מנהלים ומבוטחים שכירים בפוליסות הידועות בכינוי "ביטוחי מנהלים", ולרבות מבוטחים בפוליסות המיועדות לעצמאיים, בין אם נפתחו במעמד של ביטוחי מנהלים בין אם לאו. ביום 3 בספטמבר, 2019 הגישו הצדדים בקשה בהסכמה לעיכוב הליכים בתיק, וזאת עד למתן הכרעה בבקשת רשות ערעור שהוגשה על החלטה לאשר תובענה ייצוגית בתיק אחר (ת"צ 20461-09-16), אשר עוסק באותה שאלה משפטית (להלן: "התיק המקביל") (ראה פירוט בסעיף 2 לעיל). ביום 4 בספטמבר, 2019 נעתר בית המשפט לבקשת עיכוב ההליכים, וזאת עד למתן החלטה אחרת. ביום 3 במאי, 2022 ניתנה החלטה בית המשפט לפיה על מנת שלא לעכב את המשך בירור התיק ומשמדובר בתיק ישן, על הכשרה להגיש את תגובתה לבקשת האישור עד ליום 2 ביוני, 2022 ולאחר מכן התיק יקבע להוכחות. ביום 17 במאי, 2022 הגישו הצדדים הודעת עדכון לפיה טרם ניתן פסק דין בתיק בבר"ע בתיק המקביל ובקשה מטעם הצדדים לעכב את הדיון בתיק עד למתן ההחלטה בבר"ע. בהתאם, ביום 12 בספטמבר, 2022 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הוא נעתר למבוקש.

ביום 26 בדצמבר, 2022 הגישו הצדדים הודעת עדכון לבית המשפט, לפיה הם עדיין ממתנינים למתן פסק הדין בבר"ע בתיק המקביל. ביום 1 במרס, 2023 הגישו הצדדים הודעת עדכון מטעמם לפיה הם עדיין ממתנינים למתן פסק הדין בבר"ע 6388/19. טרם ניתן פסק דין בבר"ע 6388/19, ולפיכך הצדדים נתבקשו להגיש הודעת עדכון לבית המשפט עד ליום 1 ביולי, 2023. ביום 2 ביולי, 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם המשיבה. במסגרתה, עדכנה כי ניתן פסק דין בבר"ע 6388/19 ביום 22 ביוני, 2023. בו, נקבע ליתן רשות ערעור, לקבל את הערעור ולדחות את הבקשות לאישור. לפיכך, הודיעה המשיבה בהודעתה כי היא ממתנינה להסתלקות המבקש. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המבקש להגיש תגובה מטעמו להודעת המשיבה עד ליום 16 ביולי, 2023. ביום 16 ביולי, 2023 הוגשה הודעה מטעם המבקש. במסגרתה, עדכן כי בכוונתו להגיש בקשת הסתלקות מההליך, וכי הבקשה תוגש עד ליום 3 באוגוסט, 2023. בו ביום, בית המשפט נעתר לבקשת המבקש. ביום 7 באוגוסט, 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המבקש להודיע עד ליום 14 באוגוסט, 2023 מדוע טרם הוגשה בקשת הסתלקות מטעמו. ביום 13 באוגוסט, 2023 הוגשה בקשת הסתלקות מטעם המבקש וכן הודעת התנצלות בגין האיחור שחל בהגשתה. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המשיבה להגיש תגובה מטעמה לבקשת ההסתלקות וזאת עד ליום 27 באוגוסט, 2023. ביום 16 באוגוסט, 2023 הוגשה הודעה מטעם המשיבה. במסגרתה, עדכנה כי בקשת ההסתלקות הוגשה בהסכמתה ועל דעתה. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הודעתה של המשיבה הובאה לעיונו. ביום 20 באוגוסט, 2023 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות ודוחה את התובענה הייצוגית.

7. בקשה לאישור תובענה ייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 11 חברות ביטוח נוספות לביהמ"ש המחוזי בחיפה ביום 19 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא כדין של חברות הביטוח, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוחי רכב. לגישת המבקשים, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות החלטות ממשלה לצמצום הפעילות במשק, תושבים רבים חדלו מלעשות שימוש ברכבים שברשותם ולחלופין צמצמו באופן משמעותי את השימוש בהם, כך שחלה הפחתה משמעותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות מאז חודש מרס 2020. כנגזרת להשלכה נטענת זו, לגישת המבקשים, היה על חברות הביטוח להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוחי רכב. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה כנגד החברה מוערך בסך של 58 מיליון ש"ח, כאשר לטענתם הנזק מחושב בגין התקופה שסיומה בחודש אפריל 2020 אך הנזק ממשיך להצטבר

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
7. המשך

כל עוד לא תופסק הגבייה (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 1,204 מיליון ש"ח).

הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ו/או ביטוח מקיף ו/או ביטוח צד ג', במהלך התקופה שתחילתה ביום 8 במרס, 2020 וסיומה במועד הסרה מלאה ומוחלטת של הגבלות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה. הגדרת הקבוצה מתייחסת גם לרכבים שבבעלות חברות החכרת רכב (ליסינג) וחברות השכרת רכב.

ביום 26 באפריל, 2020 הגישו המבקשים הודעה לבית המשפט, לפיה נודע להם כי הוגשו לשני בתי משפט אחרים שתי תביעות בקשר לאותן שאלות של עובדה ומשפט ולפיכך הם מנהלים מגעים עם המבקשים בהליכים האחרים לצורך הגעה להסכמה על העברת התביעות לבית משפט אחד. ביום 4 ביוני, 2020 ניתנה החלטה לפיה הבקשה לאישור דנן תעבור לדיון יחד עם ת"צ 17072-04-20 בבית המשפט המחוזי בתל אביב (כב' השופטת ברקאי).

ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפי סעיף 7(ב) לחוק ללא דיון, במסגרתה הורה בית המשפט כי התובעים בתובענה זו ובת"צ 19832-04-20, אשר החברה אינה נתבעת בו ("עניין נחום") (להלן ביחד: "שתי התביעות הנוספות") ינהלו את התובענה יחדיו כנגד כל הנתבעות, בעניין פוליסות ביטוחי רכב. עוד נקבע כי ת"צ 17072-04-20 (ראה הליך בסעיף 8) מסולקת בעניין ביטוחי הרכב (למעט כנגד הנתבעת ליברה חברה לביטוח בע"מ, אשר לא נתבעה בשתי התביעות הנוספות), כאשר התובע הייצוגי בת"צ 17072-04-20 ימשיך לנהל את תביעתו בנושא ביטוח תכולת דירה כנגד כל הנתבעות שבכתב תביעתו. ביום 30 באוגוסט, 2021 הוגשה בקשה לעיכוב ההליכים בתיק עד שפסק הדין בת"צ 25472-04-20 ("עניין פריימטקס") - אשר נדונו בו שאלות משפטיות דומות - יהפוך לחלוט או שיוגש עליו ערעור לעליון. ביום 19 באוקטובר, 2021 נעתר בית המשפט לבקשה לעיכוב הליכים. ביום 20 בספטמבר, 2021 הוגשה בקשה להארכת מועד מטעם המשיבות, כך שתגובה לבקשה לאישור תוגש תוך 45 ימים ממועד מתן הכרעת בית המשפט בסוגיית עיכוב ההליכים, וזאת למקרה שההליכים לא יעוכבו. ביום 26 בספטמבר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפיה ניתנה ארכה להגשת תגובת המשיבות לבקשה לאישור וזאת עד למתן החלטה אחרת.

ביום 5 בנובמבר, 2021 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט, לפיה עד ליום 28 בפברואר, 2022 יגישו הצדדים הודעת עדכון, בנוגע לתוצאות ההליך בעניין פריימטקס. ביום 16 בדצמבר, 2021 הוגשה הודעת עדכון כאמור, לפיה המבקשים בעניין פריימטקס החליטו שלא להגיש ערעור על פסק הדין.

ביום 1 בדצמבר, 2022 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובות המשיבות לבקשה לאישור התובענה הייצוגית.

ביום 3 בינואר, 2023 התקיים דיון קדם המשפט בתיק. במסגרתו, נקבע כי על הצדדים לנסות ולגבש הסכמה למצות הליך של גישור בהליך ולעדכן את בית המשפט על סטטוס ההידברות ביניהם עד ליום 12 בפברואר, 2023. עוד נקבע במסגרת דיון קדם המשפט שהתקיים ביום 3 בינואר, 2023, כי הדיון בעניין ת"צ 17072-04-20 (ראה הליך בסעיף 8 להלן) יופרד מתיק זה וינהל בנפרד.

ביום 12 בפברואר, 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם המשיבות לפיה הן סבורות כי אין מקום לקיים הליך גישור בתיק זה. בהתאם, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה ביום 22 בפברואר, 2023 במסגרתה נקבע כי על המשיבות לעדכן את בית המשפט בעניין מספר ימי החקירות הדרושים להן.

ביום 13 בפברואר, 2023 הוגשה בקשה למתן החלטה בבקשת האישור, מטעם המבקשים. במסגרתה, הודיעו המבקשים כי אין צורך בשמיעת העדים ואף בהגשת סיכומים בתיק זה וכי בית המשפט יוכל להכריע בו על סמך כתבי הטענות. לפיכך, ביום 14 בפברואר, 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המשיבות להגיש תגובתן לבקשה זו עד ליום 1 במרס, 2023.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
7. המשך

ביום 27 בפברואר, 2023 הוגשה בקשת הבהרה מטעם המבקשים ביחס להחלטת בית המשפט מיום 22 בפברואר, 2023. במסגרתה, ביקשו הצדדים להשיב על מספר ימי החקירות הדרושים להם, רק לאחר שבית המשפט ייתן החלטתו בבקשה להכרעה שהוגשה ביום 12 בפברואר, 2023. בהתאם, ביום 27 בפברואר, 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה הצדדים נדרשים לעדכן עד ליום 20 במרס, 2023 אם ניתן לקדם את התיק לשלב הסיכומים. ביום 20 במרס, 2023 הגישו הצדדים בקשת ארכה להגשת עמדתם, כך שזו תוגש עד ליום 30 במרס, 2023. בית המשפט נעתר לבקשתם. הצדדים הגישו בקשות ארכה להגשת הודעת עדכון מטעמם, כך שזו תוגש עד ליום 23 באפריל, 2023. בית המשפט נעתר לבקשתם. ביום 23 באפריל, 2023 הגישו הצדדים בקשה משותפת למתן תוקף של החלטה להסדר דיוני. במסגרתה, הודיעו כי הם מוותרים על חקירת המצהירים והמומחים בתיק; בית המשפט נתבקש לקבוע השלמת טיעון בעל פה, לסיכומי הצדדים שיוגשו עובר לדיון. ביום 28 באפריל, 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להודיע לכמה ימי דיון ידרשו לצורך השלמת טיעוניהם, עד ליום 8 במאי, 2023. ביום 8 במאי, 2023 הוגשה הודעה מטעם המבקשים וביום 9 במאי, 2023 הוגשה הודעה מטעם המשיבות. בהודעתן, עדכנו כי ידרשו ל-2 ימי השלמת טיעונים בעל פה. לפיכך, בית המשפט קבע את התיק לדיון השלמת טיעונים בעל פה לימים 9 בינואר, 2024 ו-10 בינואר, 2024. ביום 29 ביוני, 2023 הוגשו סיכומים מטעם המבקשים וכן בקשה לצירוף ראיה. בו ביום, בית המשפט הורה כי המשיבות יגישו תגובה מטעמן לבקשה לצירוף ראיה עד ליום 10 ביולי, 2023. ביום 11 ביולי, 2023 הוגשה בקשה ארכה מטעם המשיבות, כך שתגובתן לבקשה לצירוף ראיה תוגש עד ליום 24 ביולי, 2023. בית המשפט נעתר לבקשתן. ביום 24 ביולי, 2023 הוגשה תגובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה. ביום 31 ביולי, 2023 הוגשה בקשה מטעם המבקשים להגשת תשובה לתגובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה. בו ביום, בית המשפט נעתר לבקשתם והורה כי התגובה תוגש עד ליום 20 לאוגוסט, 2023. ביום 16 באוגוסט, 2023 הוגשה תגובת המבקשים לתשובת המשיבות לבקשה לצירוף ראיה. על המשיבות להגיש סיכומים מטעמן עד ליום 23 באוקטובר, 2023. על המבקשים להגיש סיכומי תשובה מטעמם עד ליום 24 בדצמבר, 2023.

8. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה וכנגד 12 חברות ביטוח נוספות לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, ביום 19 באפריל, 2020. עניינה של התובענה בטענה להתעשרות שלא כדין של המשיבות, אשר לא הפחיתו את גובה הפרמיה הנגבית ממבוטחיהן בביטוחי רכב וביטוחי דירה (תכולה). לגישת המבקשים, עקב התפרצות וירוס הקורונה בעולם ובמדינת ישראל וכן בעקבות צמצום הפעילות במשק, תושבים רבים חדלו מלעשות שימוש ברכבים שברשותם ולחלופין צמצמו באופן משמעותי את השימוש בהם ובנוסף התושבים ספונים בבתייהם, כך שחלה הפחתה משמעותית ברמת הסיכון לו חשופות המשיבות. כנגזרת להשלכה נטענת זו, לגישת המבקשים, היה על המשיבות להפחית בצורה משמעותית את גובה דמי הביטוח (הפרמיה) שהן גובות ממבוטחיהן בביטוחי רכב וביטוחי דירה. סכום התביעה המוערך על ידי המבקשים לנזקם הכולל של חברי הקבוצה כנגד החברה מוערך בסך של 42,200,773 ש"ח (סכום הנזק המצטבר נגד כל חברות הביטוח יחד מוערך בסך של 886,161,406 ש"ח). הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשים הינה כל מי שהתקשר עם המשיבות בחוזה ביטוח לרכב ו/או חוזה ביטוח מקיף לרכב ו/או חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ו/או חוזה ביטוח תכולת דירה ושבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית (יום 19 במרס, 2020) החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסיכון הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מהמשיבות החזר בפועל ו/או לא קיבל הודעה על החזר עתידי ו/או זיכוי בגין דמי הביטוח ששולמו על ידו ביתר לנוכח ההפחתה בסיכון כמפורט בבקשת האישור. ביום 22 ביוני, 2020 הגישו המבקשים בת"צ 16971-04-20 (ראה הליך בסעיף 7 לעיל) ובת"צ 19832-04-20 (אשר החברה אינה נתבעת בו) (להלן ביחד: "שתי התביעות הנוספות"), בקשה למחיקת בקשת האישור דנא, לפי סעיף 7(ב)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
8. המשך

לחוק תובענות ייצוגיות. ביום 22 בפברואר, 2021 ניתנה החלטת ביהמ"ש לפי סעיף 7(ב) לחוק ללא דיון, במסגרתה הורה בית המשפט כי התובעים בשתי התביעות הנוספות ינהלו התובענה יחדיו כנגד כל הנתבעות, בעניין פוליסות ביטוחי רכב. עוד נקבע כי התובענה דנא ובקשת האישור שלצידה מסולקת בעניין ביטוחי הרכב (למעט כנגד הנתבעת ליברה חברה לביטוח בע"מ, אשר לא נתבעה בשתי התביעות הנוספות), כאשר התובע הייצוגי בתביעה דנא ימשיך לנהל את תביעתו בנושא ביטוח תכולת דירה כנגד כל הנתבעות שבכתב תביעתו.

ביום 25 באפריל, 2021 הגישו המבקשים בתביעה דנא ערעור על החלטת ביהמ"ש המחוזי מיום 22 בפברואר, 2021, אשר סילקה את תביעתם בכל הקשור לביטוחי רכב (ע"א 2819/21). ביום 25 במאי, 2022 התקיים דיון בערעור כאמור, במסגרתו המליץ בית המשפט למערערים שלא לעמוד על ערעורם; ואלה קיבלו את המלצתו של בית המשפט. ביום 7 ביוני, 2022 הערעור נדחה.

ביום 14 במרס, 2021 הגישו המבקשים בקשה להתרת תיקון של הבקשה לאישור; וביום 8 ביוני, 2021 דחה בית המשפט את הבקשה כאמור.

ביום 6 באפריל, 2021 הוגשה בקשה מאוחדת לאישור התובענה כייצוגית. ביום 30 באוגוסט, 2021 הוגשה בקשה לעיכוב ההליכים בתיק עד שפסק הדין בעניין פריימטקס (ת"צ 25472-04-20) - אשר נדונו בו שאלות משפטיות דומות - יהפוך לחלוט או שיוגש עליו ערעור לעליון. ביום 16 בדצמבר, 2021 הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים בנוגע לתוצאות ההליך בעניין פריימטקס, לפיה המבקשים בעניין פריימטקס החליטו שלא להגיש ערעור על פסק הדין.

ביום 1 בדצמבר, 2022 הגישו המבקשים את תגובתם לתשובות המשיבות לבקשה לאישור התובענה הייצוגית. ביום 3.1.2023 התקיים דיון קדם המשפט בתיק, במסגרתו נקבע, כי סיכויי ההצלחה של תובענה זו הינם נמוכים ולפיכך על ב"כ המבקשים להודיע אם הם מתכוונים לעמוד על ניהולה של התובענה, עד ליום 12 בפברואר, 2023.

ביום 13 בפברואר, 2023 הוגשה בקשה למתן החלטה בבקשת האישור, מטעם המבקשים, במסגרתה הודיעו המבקשים כי אין צורך בשמיעת העדים ואף בהגשת סיכומים בתיק זה, וכי בית המשפט יוכל להכריע בו על סמך כתבי הטענות. לפיכך, ביום 14 בפברואר, 2023 בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על המשיבות להגיש תגובתן לבקשה זו עד ליום 1 במרס, 2023.

ביום 23 בפברואר, 2023 הוגשה בקשה מוסכמת להסתלקות המבקשים מהבקשה לאישור. ביום 27 בפברואר, 2023 ניתן פסק דין המאשר את בקשת ההסתלקות ללא פסיקת גמול ושכ"ט ומבלי להורות על מציאת תובע חלופי.

9. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי מרכז כנגד החברה ביום 14 ביוני, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי בשל ניסוח רשלני ו/או הטעיה מכוונת לכאורה מצד המשיבה – פוליסת ביטוח תאונות אישיות מסוג "משפחה בטוחה פלוס" מגדירה אמנם "שבר בכף הרגל" כאירוע ביטוחי מזכה, אך מנגד מחריגה את הכיסוי הביטוחי ביחס לשבר מעין זה, קרי נמנעת מתשלום כלשהו בקרות מקרה הביטוח ("עניין ברברה"). להערכת המבקשת, סכום הנזק האישי הנטען הינו בסך של כ-2,450 ש"ח. לטענת המבקשת, אין ביכולתה להעריך את הנזק לכלל חברי הקבוצה. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקשת הינה כלל מבוטחי החברה בפוליסת ביטוח תאונות אישיות החל מ-7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה ועד בכלל.

ביום 11 בספטמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו הציע בית המשפט לצדדים לנסות להגיע ביניהם להסכמות מחוץ לכותלי בית המשפט ולעדכן את בית המשפט בתוצאות המגעים בתוך 90 ימים.

ביום 12 בינואר, 2023 עדכנו הצדדים את בית המשפט כי הם פנו להליך גישור בפני כב' השופט בדימוס רחמים כהן. ביום 15 בינואר, 2023, קבע בית המשפט כי הצדדים יגישו עדכון על תוצאות הליך הגישור בתוך 90 ימים.

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
9. המשך

ישיבת גישור ראשונה בפני השופט בדימ' רחמים כהן התקיימה ביום 26 בפברואר, 2023.
ישיבת גישור שנייה בפני השופט בדימ' רחמים כהן התקיימה ביום 27 באפריל, 2023.
ביום 20 ביולי, 2023 הגישו הצדדים הודעה לבית המשפט כי הם הגיעו להסכמה לסיים את ההליך על דרך פשרה ובכוונתם להגיש בקשה לאישור הסדר פשרה עד לסיומה של הפגרה.
ביום 20 ביולי, 2023 קבע בית המשפט כי על הצדדים להגיש את הבקשה עד ליום 1 בספטמבר, 2023.

10. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 15 בדצמבר, 2020.

עניינה של התובענה בטענה כי החברה מתעלמת לכאורה, כמדיניות, מחובתה על פי דין, תוך שהיא משלמת תגמולי ביטוח ללא ריבית באופן המנוגד להוראות הדין. במסגרת הבקשה העריך המבקש את נזקו האישי על סך של 24.69 ש"ח, כאשר סכום התובענה של כלל חברי הקבוצה כלפי המשיבה הוערך בסך של מעל 20 מיליון ש"ח. הקבוצה שהוגדרה על ידי המבקש הינה כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או למצער במהלך 3 השנים שקדמו להגשת התובענה ו/או יקבל עד למתן פסק הדין בתובענה, תגמולי ביטוח מן המשיבה, מבלי שצורפה לתגמולי הביטוח ריבית כדין.

הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, מתן הצהרה כי החברה הפרה את חובתה לצרף ריבית צמודה כדין בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידה, תיקון מדיניות החברה באופן מידי ותשלום ריבית צמודה כדין לחברי הקבוצה בגין התקופה שתחילתה במועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל לידי המבוטח.

ביום 18 בנובמבר, 2021 הגיש המבקש בקשה להעברת הדיון אל המותב אשר בפניו נדונו ואושרו הבקשות לאישור תובענה ייצוגית, הקודמות בזמן, ת"צ 4398-09-15, ת"צ 6889-10-15, ת"צ 16073-09-15 ות"צ 19583-09-15 ("עניין בן יתח"), אשר עוסקות באותן שאלות משפטיות לאלה המתעוררות בתיק דנן. ביום 15 בדצמבר, 2021 דחה ביהמ"ש את הבקשה להעברת דיון. דיון ההוכחות בתיק נקבע ליום 23 באוקטובר, 2022. ביום 24 באוגוסט, 2022 הגישה החברה בקשה לסילוק על הסף; וביום 28.9.2022 הוגשה תשובת המבקש לבקשה לסילוק על הסף. ביום 23 באוקטובר, 2022 התקיים דיון בתיק, במסגרתו נעתרו הצדדים להמלצת בית המשפט, לפיה הצדדים יקיימו ביניהם מגעים ישירים על מנת להביא לסיומו של ההליך; וכי במידה ולא יעלה בידם לעשות כן בתוך 30 ימים, יפנו הצדדים להליך גישור. הצדדים מתנהלים בניסיון להגיע להבנות.

ביום 9 במרס, 2023 הוגשה הודעה מטעם הצדדים, במסגרתה עדכנו כי הם נמצאים בהליכי הידברות, ובמגעים במטרה להגיע להסכמות שייתרו את הצורך בהכרעה בהליך דנא. לפיכך, בית המשפט נתבקש לקבוע את התיק לתזכורת נוספת ליום 8 במאי, 2023. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים. ביום 12 במאי, 2023 הוגשה הודעה מטעם הצדדים. במסגרתה, דווח כי הצדדים קרובים להשגת הסדר דיוני, כחלק מהמגעים המתנהלים ביניהם. בו ביום, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעת עדכון נוספת עד ליום 28 ביוני, 2023.

נכון ליום 6 ביולי, 2023 טרם הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. לפיכך, בית המשפט הוציא מלפניו החלטה לפיה על הצדדים להגיש הודעת עדכון בעניין סטטוס ההידברות ביניהם עד ליום 16 ביולי, 2023.

ביום 13 ביולי, 2023 הוגשה הודעת עדכון מטעם הצדדים. במסגרתה, עדכנו כי במסגרת המגעים המתנהלים ביניהם, הינם קרובים להשגת הסדר דיוני באשר למתכונת ההכרעה במחלוקת בתיק דנן ונותר להם להשלים את ניסוח ההבנות. לפיכך, בית המשפט נתבקש ליתן לצדדים 45 ימים על מנת לאפשר מיצוי של מגעים אלו. בית המשפט נעתר לבקשת הצדדים, ועליהם להגיש הודעת עדכון נוספת עד ליום 25 באוקטובר, 2023.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)

11. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו ביום 16 במרס, 2021. עניינה של התובענה בטענה כי החברה נוהגת שלא כדין בכך שהיא מחדשת באופן אוטומטי חוזי ביטוח דירה של מבוטחיה, מבלי שקיבלה את אישורם המפורש לכך מראש. עוד נטען, כי את החידוש האוטומטי מבצעת החברה גם כאשר היא משנה את תנאי החוזה והפוליסה ואת סכומי הפרמיה, ובכך מקימה על מבוטחיה חובת תשלום לפי חוזה שהם לא הסכימו לתנאיו. מדובר בפוליסת משכנתא משולבת מבנה. סכום התביעה האישית של המבקשת כנגד החברה עומד על סך של 5,752 ש"ח. הנזק הכולל לחברי הקבוצה לא כומת במסגרת הבקשה לאישור. ביום 21 ביוני, 2022 הגישה המבקשת בקשה לתיקון בקשת האישור, במסגרתה ביקשה לתקן את הגדרת הקבוצה ולכלול קבוצה נוספת של "כל מי שרכש מהמשיבה חוזה לביטוח דירה שנערך לטווח ארוך (עד לסיום המשכנתא או כל מועד אחר העולה על שנה)" ("הקבוצה הנוספת"); וכן הוספת סעדים בעניינה של הקבוצה הנוספת, לרבות מתן צו עשה למניעת עריכת שינויים בתנאי הפוליסה ו/או העלאת דמי הביטוח ו/או סכום ההשתתפות העצמית, במשך כל תקופת הביטוח, אלא אם ניתנה על ידי המבוטח הסכמה מראש לשינוי; והשבת כספים ששילמו מבוטחים כפרמיה בגין התקופה כבר לא היו להם זכויות בדירה. ביום 19 ביולי, 2022 השיבה החברה לבקשה לתיקון בקשת האישור. ביום 22 ביוני, 2022 הגישה המבקשת רשימת בקשות לדיון במסגרת הדיון המקדמי, הכוללת בקשה למתן מענה לשאלון וצו גילוי מסמכים. ביום 29 בספטמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, במסגרתו דחה בית המשפט את הבקשה לתיקון בקשת האישור וכן את הבקשה למענה לשאלון וצו גילוי מסמכים, למעט מתן מענה לשאלה אחת בלבד. ביום 23 באפריל, 2023 התקיים דיון הוכחות בתיק ונקבע כי על הצדדים להגיש סיכומים.

12. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה לביהמ"ש המחוזי תל אביב כנגד החברה וכנגד 6 נתבעות נוספות ביום 19 ביולי, 2021.

עניינה של התובענה בטענה, כי בעת חישוב הגמלא החודשית המשולמת למבוטחים בפוליסות ביטוח חיים "משתתפות ברווחי תיק השקעות", מנכות הנתבעות מהתשואה החודשית הנצברת למבוטחים, ריבית ללא עיגון מתאים בתנאי הפוליסה ומבלי ששיעורה מצוין בהם.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטחי הנתבעות אשר רכשו מהנתבעות פוליסת ביטוח חיים הכוללת צבירת חסכון, שהונפקה בין השנים 1991 – 2004 ואשר נוכחה ו/או תנוכה להם ריבית ששיעורה לא צוין בפוליסה על סמך ההוראה בפוליסה לפיה סכום הגמלא החודשית ישתנה "מדי חודש בחודש על פי תוצאותיהן של ההשקעות בניכוי הריבית על פיה חושב סכום הגמלא החודשית וההוראות המתאימות לעניין זה בתכנית הביטוח" ו/או כל הוראה דומה אחרת. סכום התביעה האישית של המבקש כנגד החברה עומד על סך של 1,000 ש"ח. הנזק הכולל לחברי הקבוצה לא כומת במסגרת הבקשה לאישור. ביום 10 במרס, 2022 הוגשה בקשה מטעם תובעים ייצוגיים בתיקים מקבילים העוסקים באותה עילה, להעביר את הדיון בהליך לפני בית המשפט הדן בבקשות קודמות תלויות ועומדות (כב' השופטת ברקאי). ביום 10 באפריל, 2022 ניתנה תגובה הכשרה ובה היא הותירה את ההחלטה לבקשה לשיקול דעתו של בית המשפט. ביום 3 במאי, 2022 ניתנה החלטה כי הדיון בהליך יועבר לפני בית המשפט הדן בבקשות קודמות תלויות ועומדות.

ביום 31 באוקטובר, 2022 הגישו החברה ויתר הנתבעות בתיק, בקשה להגשת חוות דעת מומחה חליפית, עקב פטירתו של המומחה מטעם הנתבעות. ביום 2 בנובמבר, 2022 התקיים דיון קדם משפט בתיק, שעסק בעיקרו בשאלת המניעות של השופטת לדון בתיק זה. מרבית הצדדים להליך הבהירו כי אינם מתנגדים לניהול ההליך בפני השופטת, כאשר צד אחד בלבד ביקש להודיע את עמדתו בתוך 7 ימים. ביום 26 בדצמבר, 2022, הגישו החברה ויתר הנתבעות חוות דעת מומחה חליפית בשל פטירתו של המומחה מטעם הנתבעות. ביום 20 במרס, 2023 הגישו המבקשים בקשה לאפשר להם להגיש תגובה באורך של עשרים עמודים לתשובות המשיבות וזאת למרות שעל פי הדין ניתן להגיש תשובה של חמישה עמודים בלבד. ביום 23 במרס, 2023, קבע בית המשפט כי המבקשים רשאים להגיש תשובה של עשרה עמודים בלבד.

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
12. המשך

ביום 27 במרס, 2023 הוגשה תשובה מטעם המבקשים. ביום 19 באפריל, 2023 התקיים דיון מקדמי בתיק.

ביום 4 ביוני, 2023 הגישו הצדדים את עמדתם בדבר הפניית התיק לעמדת המפקח על הביטוח. ביום 6 ביוני, 2023 הגישו המשיבות בקשה למחיקת התשובה שהוגשה מטעם המבקשים. ביום 3 באוגוסט, 2023 הגישו המבקשים תשובה לבקשת המחיקה.

13. בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לביהמ"ש המחוזי תל אביב ביום 16 באוגוסט, 2022. עניינה של התובענה בטענה כי בעת תשלומי שיפוי של צד ג' על ידי החברה, החברה משלמת כביכול סכומים הנמוכים מהסכומים הנדרשים על פי דין, כאשר התשלומים להם זכאים צדדי ג' מהחברה אמורים להיות מוצמדים למדד המחירים לצרכן, ובפועל הם משולמים בערכם הנומינאלי ללא הצמדה. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל צד שלישי שקיבל ו/או יקבל שיפוי מן המשיבה, לרבות בגין נזק לרכבו (אך גם בשל נזקים נוספים בביטוחים נוספים), מבלי שיצורפו לסכום השיפוי הפרשי הצמדה כדין, במהלך 7 השנים האחרונות ועד למועד אישור הבקשה כתובענה ייצוגית. להערכת המבקש, הנזק האישי כנגד החברה עומד על סך של 356.6 ש"ח. לטענת המבקש, לא ניתן להעריך בצורה מדויקת את הנזק לכלל חברי הקבוצה אך הוא עולה על 2.5 מיליון ש"ח. על החברה להגיש תגובה לבקשת האישור עד ליום 28 בפברואר, 2023.

ביום 28 בפברואר, 2023 הגישה החברה תגובה לבקשת האישור. בתשובה נטען, בתמצית, כי בעניינו של המבקש לא חל סעיף 28(א) לחוק חוזה ביטוח, מכוחו הוגשה הבקשה לאישור, אלא חל סעיף 28(ב) לחוק חוזה ביטוח, אשר קובע כי במקרה בו חושבו תגמולי הביטוח במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, הפרשי ההצמדה יתווספו מאותו תאריך בלבד. עוד נטען כי, בפסיקת בתי המשפט הוכר סעיף זה כסעיף הקובע את הסדר ההצמדה הנוהג במקרים בו התשלומים מבוצעים בהמחאות מעותדות (קל וחומר במקרים בהם לא בוצע תשלום כלשהו). במקרה בו הצד השלישי מסר המחאה מעותדת לביטחון בלבד ולמעשה טרם נשא בכל תשלום, אילו המבטח יצרף הפרשי הצמדה לתשלום לצד השלישי מיום קרות מקרה הביטוח, יתעשר הצד השלישי הלכה למעשה על חשבון המבטח. נטען כי במרבית המקרים, החברה משלמת את תגמולי הביטוח בטרם הוציא הצד השלישי מכיסו כספים עבור תיקון. התנהלות החברה, התואמת את ההסדר הקבוע בסעיף 28(ב) לחוק חוזה הביטוח, תואמת גם את ההסכמות אליהן הגיעו החברה וחברות ביטוח נוספות במסגרת בקשה לאישור אחרת. בהסדר פשרה שהתקבל בגדרי בש"א 13944/08 יחזקאל מנחם נ' הכשרת הישוב חברה לביטוח בע"מ, במסגרתו הגיעו 10 חברות ביטוח – ביניהן החברה – עם המבקשים שם, להסדר פשרה שעניינו, בין השאר, בתשלומי הפרשי הצמדה למבוטחים ולצדדים שלישיים ("הסדר מסיקה"). במסגרת הסדר מסיקה נקבע כי בכל הקשור לתשלומי הפרשי הצמדה: (1) על הפרשי ההצמדה להיות משוערכים למועד בו חושבו; (2) במקרה שהתשלום עבור תיקון הנזק נעשה באמצעות המחאות מעותדות או בהסדר תשלומים שטרם נפרע, תחושב ההצמדה רק ממועד פירעון בפועל; (3) לא תשולם הצמדה מקום בו כלי הרכב טופל במוסד הסדר; (4) פרטים אודות הפרשי הצמדה יצוינו רק אם שולמו למבוטח או לצד השלישי.

המבקש בעניין זה דרש מהחברה (באמצעות חברת הביטוח שלו) שתשלם לו את סכום הנזק הנומינאלי בלבד, זאת ניתן להניח מאחר שהוא כלל לא תיקן את הנזק, ולחלופין תיקן ושילם מחיר מופחת או תיקן ושילם באמצעות המחאות מעותדות.

עוד נטען כי המבקש בעניין זה ממילא קיבל מהחברה תשלום בסך 240 ש"ח עבור רכיבי ריבית והצמדה, עובר להגשת הבקשה לאישור, כך שכלל לא נגרם לו נזק (שכן דמי ההצמדה שהוא היה יכול להיות זכאי להם עומדים לכל היותר על 161 ש"ח).

כמו כן, נטען כי לא מתקיימים התנאים הנדרשים בחוק לאישור התובענה כייצוגית.

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות - בקשות לאישור תובענות כייצוגיות ותובענות אשר אושרו כייצוגיות (המשך)
13. המשך

ביום 30 באפריל, 2023 המבקש הגיש תגובה לתשובה לבקשה לאישור ("התגובה לתשובה"). בתגובה לתשובה נטען, בתמצית, כי בתשובה לבקשה לאישור החברה הודתה שהיא לא מצמידה את ירידת הערך למדד, בהתאם לדרישות הדין; וכן במקרים בהם הצד השלישי בחר שלא לתקן את הנזק. עוד נטען כי החברה לא הציגה בתשובתה אף לא מקרה אחד בו שילמה הצמדה כדין. עוד נטען כי, בניגוד לטענות החברה בתשובה, החברה שינתה את התנהלותה רק בעקבות פניית המבקש אליה. ביום 17 במאי, 2023 החברה הגישה בקשה למחיקת תשובת המבקש ("הבקשה למחיקת התשובה"). ביום 21 במאי, 2023 המבקש השיב לבקשה למחיקת התשובה. ביום 30 במאי 2023 התקיים דיון קדם משפט, במסגרתו בית המשפט הציע לצדדים לפנות להליך גישור לצורך בירור הסכסוך. ביום 20 ביוני, 2023 הצדדים הודיעו כי הם מסכימים לפנות להליך גישור, וביום 30 ביוני, 2023 הצדדים הודיעו לבית המשפט את זהות המגשר. מאז התקיימה ישיבת גישור, שבסיומה החברה התבקשה לספק נתונים בטרם הצדדים יעמיקו את בירור המחלוקות.

14. ביום 26 במרס, 2023 קבלה החברה בקשה לאישור תובענה כייצוגית אשר הוגשה כנגד החברה לביהמ"ש המחוזי בבאר שבע. עניינה של התובענה בטענה, כי החברה, כבעלים של מרכז קניות ובילוי במרינה באשקלון ("קניון המרינה"), גובה דמי חניה בשיעור 50% מאנשים עם מוגבלויות בכניסתם לחניון קניון המרינה, המהווה חניון הנגיש היחיד באזור, וזאת בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם עם מוגבלות הליכה הנושא תעודת נכה ו/או כל אדם הנושא תו חניה לנכה (לרבות תו עגלה ותו משולש) אשר ביקש להיכנס למתחם קניון המרינה מיום 1 ביוני 2021 עד למועד הגשת בקשה זו. להערכת המבקש, סכום הנזק האישי הנטען כנגד החברה הינו בסך של 62 ש"ח; והנזק הממוני והבלתי ממוני עומד על כ-2.55 מיליון ש"ח. ביום 16 ביולי, 2023 הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות מבקשת האישור. במסגרת הבקשה התחייבה החברה לשנות את המדיניות בחניון ולאפשר חניה ללא תשלום לנכים וכן לשלם גמול בסך 10,000 ש"ח למבקש ושכ"ט בסך 35,000 בתוספת מע"מ לבאת כוחו. ביום 18 ביולי, 2023 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות.

ב. להלן טבלה מסכמת של הסכומים הנתבעים במסגרת בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות, תובענות שאושרו כתביעה ייצוגית ותביעות מהותיות אחרות כנגד החברה, כפי שצויינו על ידי התובעים בכתבי הטענות אשר הוגשו מטעמם. מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה המוערכת על ידי החברה, שכן המדובר בהערכות מטעם התובעים אשר דינן להתברר במסגרת ההליך המשפטי. עוד מובהר כי הטבלה להלן אינה כוללת הליכים שהסתיימו, לרבות הליכים שהסתיימו לאחר שאושר בהם הסכם פשרה (ראה לעניין זה סעיף א לעיל).

טבלה מסכמת:

סוג	כמות תביעות	הסכום הנתבע
		בלתי מבוקר אלפי ש"ח
<u>תובענות שאושרו כתביעה ייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	1	37,320
<u>בקשות תלויות לאישור תובענות כייצוגיות:</u>		
צוין סכום המתייחס לחברה	3	90,250
לא צוין סכום התביעה (*)	4	-

(*) לרבות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן לא צוין סכום תביעה מדויק (ראה פירוט אודות בקשה לאישור תובענה כייצוגית בסעיפים 11, 14, 15 ו-16 לעיל).

ג. תהליכים אחרים וחשיפות נוספות

לא ניתן לצפות מראש האם ובאיזו מידה חשופה החברה לטענות בקשר ו/או בעקבות הוראות אלו אשר אפשר שיעלו בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. לעיתים יכולה להיות השלכה מסוג זה גם לחוזרים שהממונה מפרסם ואשר ברגיל תחולתם עתידית. כנגד החברה מוגשות, מעת לעת, תלונות, לרבות תלונות לממונה על שוק ההון, הביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה") ביחס לזכויות מבוטחים על פי פוליסות ביטוח ו/או הדין. תלונות אלו מטופלות באופן שוטף על ידי אגף תלונות הציבור בחברה. לעיתים, הכרעות (או טיוטות הכרעה) של הממונה בתלונות אלו, ניתנות באופן רוחבי ביחס לקבוצת מבוטחים. כמו כן, עורך הממונה, מעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות מטעמו בחברה ו/או מעביר לחברה בקשות לקבלת נתונים, בנושאים שונים של ניהול החברה, ניהול זכויות מבוטחים ועמיתים בהם וכן ביקורות ליישום הוראות הרגולציה ו/או הטמעת לקחי ביקורות קודמות, בהן בין היתר, מתקבלות דרישות להכנסת שינויים במוצרים השונים, מתן הנחיות לביצוע החוזרים ו/או הנחיות ו/או הוראות בקשר לתיקון ליקויים או ביצוע פעולות, לרבות החזר כספים לעמיתים ולמבוטחים. בהתאם לממצאי ביקורות או נתונים המועברים, לעיתים מטיל הממונה עיצומים כספיים על החברה בהתאם לחוק סמכויות האכיפה.

ביום 21 בדצמבר, 2021, העביר הממונה אל החברה הודעת דרישת מידע בעניין גביית כיסויים ביטוחיים בהתאם למגבלות לפי תקנה 45 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964. הטענה שביסוד דרישת ההשבה הינה כי החברה, כביכול, ניכתה מהפקדות מעסיקים, סכומים בשיעור העולה על השיעור המותר לפי הדין לטובת רכישת כיסוי ביטוח חיים וכן רכשה בעבור המבוטחים כיסויים ביטוחיים, שאינם ביטוח חיים ואינם מותרים, כביכול, לרכישה מתוך הפקדות המעביד, וזאת ביחס למבוטחים אשר פוליסות הביטוח שלהם הופקו מיום 1 באוגוסט 1999 ועד ליום 31 בדצמבר, 2013. הדרישה כוללת גם הוראות לביצוע השבה, ככל וימצא כי החברה פעלה שלא בהתאם לכללים הקבועים בהודעה זו (להלן: "דרישת מידע והשבה" או "הדרישה").

באור 6: התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תהליכים אחרים וחשיפות נוספות (המשך)

במסגרת דרישת המידע וההשבה נקבע, שעל החברה להעביר לממונה מתווה מפורט של סדר הפעולות אותן תנקוט לצורך ביצוע ההשבה של הסכומים שנגבו שלא כדין ובכלל זה אבני דרך לביצוע ההשבה, ככל ונגבו שלא כדין. כמו כן, ניתנה לחברה האפשרות להעביר הערות והשגות לדרישה, בהתאם למפורט בה.

החברה העבירה מספר התייחסויות בכתב לדרישה כאמור, כאשר האחרונה בהם הועברה באמצעות באי כוחה, ביום 28.4.2022. טרם התקבלה תגובת הרשות למענה החברה.

ד. בנוסף על הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה ותובענות אשר אושרו כנגד החברה, קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה למבוטחיה. מורכבות זו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין צדדים שלישיים לחוזי הביטוח, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו באה לידי ביטוי בעיקר ביחס למוצרי החיסכון הפנסיוני והביטוח ארוך טווח, לרבות ביטוח בריאות, בהם פועלת החברה, בהיותם מאופיינים באורח חיים ממושך ובמורכבות גבוהה, במיוחד לאור ההסדרים התחיקתיים השונים הן בתחום ניהול המוצרים והן בתחום המיסוי, לרבות בנושאי תשלומי הפקדות על-ידי מעסיקים ומבוטחים, פיצולם ושיוכם לרכיבי הפוליסות השונים, ניהול ההשקעות, מעמדו התעסוקתי של המבוטח, תשלומי ההפקדות שלו ועוד. מוצרים אלו מנוהלים על פני שנים בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט.

שינויים אלה מיושמים על ידי מערכות מיכוניות העוברות שינויים והתאמות באופן תדיר. מורכבות שינויים אלה והחלת השינויים לגבי מספר רב של שנים, יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת. לקבלת פרשנות חדשה לאמור בפוליסות ביטוח ובמוצרים פנסיוניים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של הקבוצה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם חוזה הביטוח, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדינוי הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, תחום הביטוח בו עוסקת החברה הינו עתיר פרטים ונסיבות, אשר קיים בו סיכון אינהרנטי שלא ניתן לכימות להתרחשות של טעות או שורה של טעויות מיכוניות או טעויות אנוש, הן בתהליכי עבודה מובנים והן במסגרת טיפול פרטני בלקוח, אשר עלולות להיות להן תוצאות רחבות היקף, הן ביחס להיקף התחולה למספר רב של לקוחות או מקרים והן ביחס להיקף הכספי הרלוונטי בהתייחס ללקוח בודד. החברה מטפלת, באופן שוטף, בטיוב זכויות מבוטחים, בכל הקשור לניהול המוצרים בגופים המוסדיים, בהתאם לפערים המתגלים מעת לעת. החברה חשופה לתביעות וטענות במישור דיני החוזים וקיום התחייבויות ביטוחיות במסגרת הפוליסה, ייעוץ לקוי, הפרת חובת נאמנות, ניגוד עניינים, חובת זהירות, רשלנות במסגרת אחריות מקצועית של החברה וכיוצ"ב, טענות הקשורות בשירותים הניתנים על ידי החברה וכן מעת לעת מתקיימים נסיבות ואירועים המעלים חשש לטענות מהסוג האמור. החברה רוכשת פוליסות לכיסוי אחריות מקצועית, לרבות כנדרש על פי ההסדר התחיקתי ובעת הצורך היא מדווחת לפוליסות אלו לצורך כיסוי חבות שמקורה באחריות מקצועית וניתנת להגנה ברכישת ביטוח. סכומי החשיפה האפשרית עולים על סכומי הכיסוי ואין וודאות בדבר קבלת כיסוי בפועל בעת קרות מקרה ביטוח.

ה. יתרת הפרשה בגין התובענות הייצוגיות והליכים אחרים כנגד החברה האמורים לעיל, הינה בסך של כ-32.3 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2022 כ-38.9 מיליון ש"ח).

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח:

1. ביטוח חיים

א. השפעת השינויים בריבית:

ההתחייבויות הביטוחיות מושפעות, בין היתר, משינויים בעקום הריבית:

1. השפעת הריבית על העתודות לגמלה:

ירידה (עליה) בשיעור ריבית ההיוון עשויה להגדיל (להקטין) את העתודה המשלימה לגמלאות ככל שיחול שינוי בריביות השוק. בתקופת הדוח, חלה ירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון והשתנה שיעור התשואה המוערכת בתיק הנכסים, משכך, עודכנו שיעורי ריבית ההיוון, הגמלאות בתשלום והעתודה המשלימה לגמלאות.

2. החברה עורכת מדי תקופה בדיקת נאותות העתודות. בדיקה זו מחושבת בדרך של היוון תזרימי המזומנים על בסיס ריבית חסרת סיכון, בתוספת פרמיית אי נזילות כפי שנקבעה על ידי הממונה (ראה באור 32 (6) (ג) לדוחות הכספיים השנתיים). עליית עקום הריבית חסרת הסיכון לא השפיעה על בדיקת נאותות העתודה במוצר סיעוד.

ב. שינוי בהוראות המתייחסות לתוכניות ביטוח חיים משולבות בחיסכון הכוללות "מקדמי קצבה המגלמים הבטחת תוחלת חיים":

בחודש יוני 2022, פרסם הממונה חוזר "תיקון הוראות החוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ולקרנות הפנסיה" (להלן – "החוזר").

החוזר מפרט הנחות ברירת מחדל מעודכנות שעל בסיסן ייחשבו חברות הביטוח את ההתחייבויות בגין פוליסות ביטוח חיים, המאפשרות קבלת קצבה על-פי שיעורי המרה מובטחים על בסיס הנחות דמוגרפיות עדכניות.

החוזר מתייחס, בין היתר, לשינוי בתוחלת החיים, ובכלל זה לשיפורים עתידיים, ולהשלכות הנובעות מכך על גובה העתודות ואופן בנייתן. בנוסף, החוזר כולל לוח תמורת חדש לגמלאים של חברות ביטוח, אשר מתבסס, בין היתר, על ניסיון התמורת של גמלאים של חברות הביטוח.

החברה עדכנה את הערכותיה ליום 30 ביוני 2022, בדבר ההתחייבויות לגמלה על בסיס לוח התמורת החדש והשיפורים העתידיים בתוחלת החיים הכלולים בחוזר.

כפועל יוצא מכך, ברבעון שני בשנת 2022 הגדילה החברה את ההפרשה לעתודה משלימה לגמלאות והקטינה את הרווח הכולל בסך של כ- 23.74 מיליון ש"ח לפני מס ושל כ- 15.62 מיליון ש"ח לאחר מס. בנוסף, יתרה בסך של כ- 9.24 מיליון ש"ח לפני מס ושל כ- 6.1 מיליון ש"ח אחרי מס תפרס ברווח או הפסד, עד גיל הפרישה הצפוי על ידי שימוש בפקטור היוון K. הסכומים האמורים, מתייחסים לכספים שנצברו בפוליסות עד ליום 30 ביוני, 2022 ואינם כוללים השלמה עתידית בגין סכומים שייצברו בעתיד.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

א. שינויים באומדנים ובהנחות עיקריות ששימשו בחישוב עתודות הביטוח (המשך)

1. ביטוח חיים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	ל-6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני
2022	2022	2023	2022	2023
מבוקר	בלתי מבוקר			
	מיליון ש"ח			
(6.5)	0.4	1.8	(2.9)	0.4
(6.5)	0.4	1.8	(2.9)	0.4
23.7	23.7	-	23.7	-
17.2	24.1	1.8	20.8	0.4
11.3	15.9	1.2	13.7	0.3

א. השפעת השינויים בריבית
1. השפעת הקיטון (הגידול) בשיעור
ריבית היוון בחישוב העתודה המשלימה
לגמלאות
סך הגידול בהפרשות כתוצאה משינוי
בשיעור הריבית

ב. לוחות תמותה
סך הכל גידול לפני מס
סך הכל גידול לאחר מס

2. ביטוח כללי

השפעת הריבית על ההתחייבויות בענפי חובה וחבויות

החברה מחשבת את ההתחייבויות בביטוח כללי על פי עקרונות הנוהג המיטבי. כחלק מחישוב זה החברה מהוונת את תשלומי התביעות העתידיים לפי עקום ריבית חסרת סיכון תוך התאמתו לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבויות הביטוחיות ובהתחשב באופן שיערוך הנכסים העומדים כנגד ההתחייבויות אלו.

בתקופת הדוח העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון נטו מנכסים מגבים הקטינה את ההתחייבויות בעיקר בענפי חובה וחבויות לתקופה של 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2023 בכ- 20.6 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו- 13.6 מיליון ש"ח לאחר מס, בתקופה של 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2023 כ- 2.2 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו- 1.4 מיליון ש"ח לאחר מס בהתאמה.

בתקופה המקבילה אשתקד העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון נטו מנכסים מגבים הקטינה את ההתחייבויות בעיקר בענפי חובה וחבויות לתקופה של 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני, 2022 בכ- 52.1 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו- 34.3 מיליון ש"ח לאחר מס, בתקופה של 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2022 כ- 34.6 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו- 22.8 מיליון ש"ח לאחר מס בהתאמה.

בדוח הכספי לתקופה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2022 העלייה בעקום ריבית חסרת הסיכון הקטינה את ההתחייבויות בעיקר בענפי חובה וחבויות ב- 110 מיליון ש"ח בשייר לפני מס ו- 72 מיליון ש"ח לאחר מס.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדיווח

ב. אירועים מהותיים אחרים בתקופת הדיווח

1. החברה מוכרת ללקוחותיה הרוכשים פוליסת ביטוח מסוג מקיף ו/או צד שלישי, שירותי רכב וגרירה מאת ממסי שרותי דרך וגרירה בע"מ שהינה חברה בת של אלבר ציי-רכב. היקף השירותים הנרכשים מממסי שרותי דרך וגרירה בע"מ עמדו בשנת 2022 על כ- 10.5 מיליון ש"ח. בחודש פברואר, 2023 אישר דירקטוריון החברה, לאחר שוועדת הביקורת סיווגה את העסקה כלא חריגה, את חידוש ההתקשרות עם ממסי שרותי דרך וגרירה בע"מ לשנה נוספת. התקשרות החברה עם ממסי שרותי דרך וגרירה בע"מ החלה לראשונה בסוף שנת 2011 ומאשרת מחדש בכל שנה על ידי הדירקטוריון.
2. הסכם ניהול מרכז מסחרי אפרידר - בתאריך 29 במרס, 2009 נחתם הסכם בין פנינת אפרידר לאפרידר לפיו אפרידר תנהל את המרכז המסחרי החל מה- 1 לאפריל, 2009 עבור פנינת אפרידר. תקופת ההתקשרות הינה ל-12 חודשים, כשכל שנה יתחדש ההסכם מאליו למשך שנה. בחודש פברואר, 2023, אישר הדירקטוריון את חידוש הסכם הניהול במסגרתו תמשיך אפרידר לנהל את המרכז המסחרי לתקופה של 12 חודשים עם שתי אופציות בנות 12 חודשים כל אחת. דמי הניהול עומדים על סך של 9 ש"ח למ"ר בתוספת מע"מ לכל תקופת ההתקשרות.
3. ביום 3 באפריל, 2023 גייסה החברה שטר הון בסך של 65 מלש"ח שישמש כהון רובד 2, בריבית P+ 1.6% המשולמת פעם בחצי שנה. תשלום הקרן ישולם בעוד 8 שנים עם אופציה לפירעון מוקדם לאחר 5 שנים.
4. עדכון הערכות שווי נדל"ן להשקעה - ברבעון השני של שנת 2023 ערכה החברה עדכון של הערכת השווי של נכס מסחרי מניב המוחזק על ידי בעיר אשקלון (להלן: "נכס אשקלון"). הערכת השווי כללה תוספת של זכויות בנייה פוטנציאליות למגורים בחלק המגרש הרלוונטי כפי שאלו הוצגו לוועדות התכנון והבנייה בעיר ובמחוז בהתאם להנחיות הוועדות. בגין נכס זה, החברה רשמה בדוחותיה הכספיים ליום 30 ביוני, 2023 עליית שווי, נטו בסך של כ-20 מלש"ח לפני מס. כמו כן, בהערכת השווי שבוצעה למגרשי הנדל"ן של החברה הממוקמים על רצועת החוף הצפונית של העיר אשקלון נרשמה ליום 30 ביוני, 2023 עליית שווי של כ-11 מלש"ח לפני מס בהתאם לקיצור תקופת הדחייה שנקבעה בשמאות הקודמת וכללה 1,014 יח"ד, מלונאות ומסחר (לפרטים נוספים ראה באור 8 ב 4 לדוח הכספי השנתי). בנוסף, בבניין המשרדים של החברה הממוקם במרכז העסקים "גב ים" בחלקו הצפוני של אזור התעשייה של העיר חולון, בוצע עדכון להערכת השווי בשל הפקדת תוכנית המקנה זכויות בנייה נוספות שלחברה חלק בהן. כתוצאה מעדכון האמור, נרשמה עליית שווי של כ-5 מלש"ח ליום 30 ביוני, 2023.

באור 8: - אירועים מהותיים לאחר תקופת הדיווח

- א. תנודות בשוק ההון - בהמשך לאמור בבאור 35 לדוחות הכספיים השנתיים, בתקופה שלאחר מועד הדוח ועד לפרסומו, לעניין ההשקעות של הפוליסות המשתתפות ברווחים, אשר להן השפעה על ההכנסות מדמי הניהול להם זכאית החברה ממבוטחיה, אומדן דמי הניהול המשתנים שלא יגבו עומד על כ-21 מיליון ש"ח (היינו "בור בדמי הניהול"). ליום 30 ביוני, 2023 ה"בור בדמי הניהול" עומד על כ-23.4 מלש"ח.
- ב. בימים 18 ביוני 2023 ו-2 באוגוסט 2023, לאחר שהוועדה לצדדים קשורים של החברה סיווגה את העסקה כזניחה, אישרה הוועדה את חידוש מערך פוליסות ביטוח המבנה למרכזים המסחריים של אפרידר וחברות הבנות שלה, לרבות חידוש פוליסת חבות מוצר ואחריות מקצועית לעבודות קבלניות.
- ג. ביום 31 ביולי 2023, לאחר שוועדת הביקורת, אשר התכנסה ביום 19 ביוני, 2023 סיווגה את העסקה כעסקה שאינה חריגה, אישר דירקטוריון החברה את ההתקשרות עם ממסי בדבר מתן שירותי תיקון פגושים למבוטחי החברה.

פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2023

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח או הפסד	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
468,093	-	107,090	361,003	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,147,245	1,147,245	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
114,419	-	-	15,716	98,703	מניות (2)
221,194	-	-	-	221,194	אחרות (3)
1,950,951	1,147,245	107,090	376,719	319,897	סה"כ

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - [ראה באור 5 ב'](#) "מכשירים פיננסיים".

ליום 30 ביוני, 2022

סך הכל	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח או הפסד	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
340,177	-	9,100	331,077	-	נכסי חוב סחירים (1)
1,088,054	1,088,054	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (*)
145,624	-	-	62,299	83,325	מניות (2)
248,344	-	-	-	248,344	אחרות (3)
1,822,199	1,088,054	9,100	393,376	331,669	סה"כ

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - [ראה באור 5 ב'](#) "מכשירים פיננסיים".

ליום 31 בדצמבר, 2022

סה"כ	הלוואות וחייבים	מוחזקים לפדיון	זמינים למכירה	מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד	
אלפי ש"ח					
460,451	-	83,502	376,949	-	נכסי חוב סחירים (א)
1,121,665	1,121,665	-	-	-	נכסי חוב שאינם סחירים (ב)
108,346	-	-	13,966	94,380	מניות (ד)
204,619	-	-	32,358	172,261	אחרות (ה)
1,895,081	1,121,665	83,502	423,273	266,641	סה"כ

(*) לפירוט הרכב נכסי חוב שאינם סחירים - [ראה באור 5 ב'](#) "מכשירים פיננסיים".

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(1) נכסי חוב סחירים

ההרכב:

ליום 30 ביוני, 2023	
עלות	הערך
מופחתת	בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
215,768	214,684
153,592	146,319
107,090	107,090
476,450	468,093
-	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ההרכב:

ליום 30 ביוני, 2022	
עלות	הערך
מופחתת	בספרים
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
145,783	157,995
172,781	173,082
9,100	9,100
181,881	182,182
327,664	340,177
-	

אגרות חוב ממשלתיות

נכסי חוב אחרים:

שאינם ניתנים להמרה

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2022	
עלות מופחתת	הערך בספרים
מבוקר	
אלפי ש"ח	
252,749	245,549
138,773	131,400
83,502	83,502
475,024	460,451
-	

אגרות חוב ממשלתיות

זמינות למכירה

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה:

זמינים למכירה

מוחזקים לפדיון

סך הכל נכסי חוב סחירים

ירידות ערך שנזקפו לרווח או הפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(2) מניות

ליום 30 ביוני, 2023		
הערך	עלות	
בספרים		
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
15,716	37,962	מניות סחירות
98,703	86,429	מניות שאינן סחירות
114,419	124,391	סך הכל מניות
22,141		ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
ליום 30 ביוני, 2022		
הערך	עלות	
בספרים		
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
62,299	100,581	מניות סחירות
83,325	80,996	מניות שאינן סחירות
145,624	181,577	סך הכל מניות
17,731		ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2022		
הערך	עלות	
בספרים		
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
15,751	37,962	מניות סחירות
92,595	80,996	מניות שאינן סחירות
108,346	118,958	סך הכל מניות
22,734		ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

(3) השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 ביוני, 2023	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
36,572	35,304
184,191	176,244
431	-
184,622	176,244
221,194	211,548
-	-

ליום 30 ביוני, 2022	
הערך בספרים	עלות
בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח	
46,291	47,783
197,950	174,796
4,103	-
202,053	174,796
248,344	222,579
-	-

ליום 31 בדצמבר, 2022	
הערך בספרים	עלות
מבוקר	
אלפי ש"ח	
32,358	32,779
170,099	162,780
2,162	-
172,261	162,780
204,619	195,559
-	-

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

סחירות

זמינות למכירה

שאינן סחירות

מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

מכשירים נגזרים

סך הכל השקעות פיננסיות שאינן סחירות

סך הכל השקעות פיננסיות אחרות

ירידות ערך שנזקפו לדוח רווח או הפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.